

Nokia N80 Internet Edition

Uputstvo za korisnika

9243818

3. izdanje SR

CE 0434 ⓘ

IZJAVA O USKLADENOSTI PROIZVODA

Ovime NOKIA CORPORATION izjavljuje da je proizvod RM-159 usklađen sa osnovnim zahtevima i ostalim relevantnim odredbama Direktive 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

© 2007 Nokia. Sva prava zadržana.

Nokia, Nokia Connecting People, Nseries, N80, Pop-Port i Visual Radio su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Nokia tune je audio žig Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd (c) 1998-2007. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

Java and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2007. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and noncommercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information, including that related to promotional, internal, and commercial uses, may be obtained from MPEG LA, LLC. See <http://www.mpegla.com>.

Ovaj proizvod je licenciran po MPEG-4 Visual Patent Portfolio License; (i) za ličnu i nekomercijalnu upotrebu informacija koje su kodovane u skladu sa MPEG-4 Visual Standard a od strane korisnika u okviru lične i nekomercijalne aktivnosti, i (ii) MPEG-4 video sadržaja pribavljenih od licenciranih provajdera (snabdevača) video sadržaja. Ovim se ne daje, niti se može podrazumevati licencno pravo za bilo koju drugu vrstu upotrebe. Dodatne informacije uključujući i one koje se odnose na promotivnu, internu i komercijalnu upotrebu mogu se dobiti od MPEG LA, LLC. Vidite <http://www.mpegla.com>.

Nokia vodi politiku permanentnog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM ZAKONOM, NI POD KOJIM OKOLNOSTIMA NOKIA, NITI IJEDAN OD NJENIH DAVALACA LICENCE, NISU ODGOVORNI ZA MA KAKAV GUBITAK PODATAKA ILI DOBITI, NITI ZA BILO KOJE POSEBNE, SLUČAJNE, POSLEDIČNE ILI INDIRECTNE ŠTETE MA KAKO DA SU PROUZROKOVANE.

SADRŽAJI OVOG DOKUMENTA SU DATI "KAO ŠTO JESU". Osim KAKO TO ZAHTEVA merodavni ZAKON, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu NaMeNu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. NOKIA ZADRŽAVA PRAVO NA IZMENE OVOG DOKUMENTA ILI NA NJEGOVO POVLAČENJE U BILO KOM TRETNUTKU I BEZ PRETHODNE NAJAVE.

Raspoloživost određenih proizvoda i aplikacija i servisa za te proizvode može da varira u zavisnosti od područja. Molimo da se za detalje, kao i za dostupnost jezičkih varijanti obratite lokalnom Nokia distributeru.

Kontrola izvoza

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

FCC/INDUSTRY CANADA OBJAVA

Vaš uređaj može da prouzrokuje TV i radio smetnje (recimo, kada se koristi u neposrednoj blizini predajne opreme). FCC ili Industry Canada mogu da zahtevaju da prekinete upotrebu svog telefona ukoliko takve smetnje ne mogu da se uklone. Ako Vam je potrebna pomoć, obratite se svom lokalnom serviseru. Ovaj uređaj je uslađen sa delom 15 FCC propisa. Funkcionalno korišćenje je uslovljeno ispunjenjem naredna dva uslova: (1) Ovaj uređaj ne sme da prouzrokuje štetne smetnje, i (2) ovaj uređaj mora da prihvata sve primljene smetnje, uključujući i smetnje koje mogu da prouzrokuju neželjene radnje. Sve promene ili modifikacije koje Nokia nije eksplicitno odobrila mogu da ponište korisnikovo ovlašćenje za funkcionalno korišćenje ove opreme.

Aplikacije trećih strana u sklopu Vašeg uređaja mogu biti kreirane od strane, i vlasništvo, osoba ili pravnih subjekata koji nisu povezani sa firmom Nokia. Nokia ne poseduje autorska prava niti prava intelektualne svojine nad aplikacijama trećih strana. Pa tako, Nokia ne preuzima nikakvu odgovornost za podršku krajnjeg korisnika niti za funkcionisanje tih aplikacija, kao ni za informacije u tim aplikacijama ili materijalima. Nokia ne daje nikakvu garanciju za aplikacije trećih strana.

KORIŠĆENJEM TIH APLIKACIJA PRIMATE K ZNANJU DA SE TE APLIKACIJE STAVLJAJU NA RASPOLAGANJE "KAKVE JESU" BEZ IKAKVE GARANCIJE, EKSPLICITNE ILI IMPLICITNE, I TO DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM PRAVOM. TAKOĐE PRIMATE K ZNANJU DA NI NOKIA NITI SA NJOM POVEZANA DRUŠTVA NE DAJU BILO KAKVE IZJAVE I GARANCIJE, EKSPLICITNO ILI IMPLICITNO, U POGLEDU PITANJA KOJA UKLJUČUJU, ALI SE NE OGRANIČAVAJU NA GARANCIJE U VEZI PRAVA VLASNIŠTVA, POGODNOSTI ZA PRODAJU ILI POGODNOSTI ZA POSEBNU NAMENU, ILI DA TE APLIKACIJE NE KRŠE PATENTNA PRAVA, AUTORSKA PRAVA ILI PRAVA NA ŽIG ILI DRUGA PRAVA NEKE TREĆE STRANE.

Sadržaj

Radi sopstvene bezbednosti	7
---	----------

Vaša Nokia N80	11
-----------------------------	-----------

Nove verzije softvera	11
Podešavanja	11
Nokia podrška i kontakt informacije	11
Prenos podataka iz drugog uređaja	12
Osnovni indikatori	13
Zaključavanje tastature (blokada tastature)	14
Kontrola jačine zvuka i zvučnika	14
Sat	14
Slušalice	15
Traka za ručni zglob	16
Bežična LAN mreža	16
Kućna mreža	17
Memorijska kartica	19
Menadžer datoteka	20
Korisne prečice	21
Pomoć	22
Vodič	23

Kamera	24
---------------------	-----------

Fotografišite	24
Vršite izmene slika	29
Snimate video	30
Montaža video snimaka	33

Galerija	35
-----------------------	-----------

Gledanje slika i video snimaka	36
Slajd šou (projekcija slajdova)	37
Prezentacije	37
Albumi	37
Napravite rezervne kopije datoteka	38
Kućna mreža	38
Štampajte iz Galerije preko mreže	41
Deljenje sadržaja na mreži	42

Medija aplikacije	45
--------------------------------	-----------

Muzički centar	45
Štampanje slika	46
RealPlayer	47
Režiser	50
Flash plejer	51

Poruke..... 53

Pišite tekst.....	54
Pišite i šaljite poruke.....	56
Primljeno – primite poruke.....	58
Poštansko sanduče.....	59
Vidite poruke na SIM kartici.....	62
Podešavanja poruka.....	62

Kontakti (Imenik)..... 67

Memorišite imena i brojeve.....	67
Kopirajte kontakte.....	68
Dodajte tonove zvona kontaktima.....	69
Kreirajte kontakt grupe.....	69

Uputite poziv..... 71

Govorni pozivi.....	71
Video pozivi.....	73
Deljenje videa.....	74
Odgovite na poziv ili da odbite.....	77
Dnevnik.....	78

Web pretraživači..... 81

Servisi.....	81
Pristupna tačka.....	81
Prikaz Markeri.....	81
Bezbednost veze.....	82

Pretraživanje.....	82
Preuzimanje i kupovina sadržaja.....	83
Završetak veze.....	84
Podešavanja.....	84
Web.....	85

Kalendar..... 90

Kreirajte stavke kalendara.....	90
Prikazi kalendara.....	90
Organizujte svoje stavke kalendara.....	91
Podešavanja kalendara.....	91

Moje..... 92

Visual Radio.....	92
Favoriti – dodajte prečice.....	94
Časkanje – časkanje.....	94
Igre.....	97

Povezivanje..... 98

Bluetooth povezivanje.....	98
Infracrvena veza.....	102
Data kabl.....	102
Povezivanja sa PC računarnom.....	102
Menadžer veza.....	103
Sinhronizacija.....	104
Menadžer uređaja.....	105

Kancelarija..... 107

Kalkulator.....107

Konvertor.....107

Beleške107

Diktafon108

Personalizujte svoj uređaj 109

Profili – podesite tonove 109

Promenite izgled svog uređaja 110

Dopunjeni pasivni re.režim..... 111

Alatke 112

Multimedijski taster..... 112

Podešav. 112

Glasovne komande..... 123

Menadžer aplikacija 124

Ključevi za aktiviranje datoteka koje
su zaštićene autorskim pravom 126

Rešavanje problema

Pitanja i odgovori 127

Informacije o bateriji 131

Punjenje i pražnjenje.....131

Smernice za utvrđivanje autentičnosti

Nokia baterija..... 132

Čuvanje i održavanje 134

Dodatne informacije

o bezbednosti 136

Indeks..... 140

Radi sopstvene bezbednosti

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO Ne uključujte ovaj uređaj ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU Pridržavajte se svih lokalnih zakona. Neka Vam ruke u toku vožnje uvek budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE Svi bežični uređaji mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLUČITE U BOLNICAMA Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite ovaj uređaj u blizini medicinske opreme.

ISKLUČITE U AVIONU Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični uređaji mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.

ISKLUČITE PRI TOČENJU GORIVA Ne koristite ovaj uređaj na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite ovaj uređaj na mestima gde se odvija miniranje.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO Uređaj koristite samo u normalnom položaju onako kako je objašnjeno u dokumentaciji proizvoda. Ne dodirujte nepotrebno antenu.

KVALIFIKOVANI SERVIS Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE Upotrebļjavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU Vaš uređaj nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

REZERVNE KOPIJE Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke koji se nalaze u uređaju.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog uređaja. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

HITNI POZIVI Proverite da je telefonska funkcija ovog uređaja uključena i da je na mreži. Pritisnite taster "završi" potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u pasivni režim rada. Unesite broj službe pomoći, zatim pritisnite taster "pozovi". Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

O Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom uputstvu je odobren za korišćenje u EGSM 850/900/1800/1900 i UMTS 2100 komunikacionim mrežama. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog uređaja, pridržavajte se svih zakona i poštujte lokalne običaje, privatnost i legitimna prava drugih osoba, uključujući i autorska prava.

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Vaš uređaj podržava Internet veze i druge načine povezivanja. Kao i računari, Vaš uređaj može biti izložen virusima, zlonamernim porukama i aplikacijama, kao i ostalim štetnim sadržajima. Budite obazrivi i otvarajte poruke, prihvatajte zahteve za povezivanje, preuzimajte sadržaje i prihvatajte instalacije samo od izvora u koje imate poverenje. Da biste povećali bezbednost svog uređaja, razmotrite mogućnost instaliranja antivirusnog softvera sa uslugom redovnog ažuriranja, kao i korišćenje neke "fajervol" (zaštitni zid) aplikacije.

Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog uređaja, osim budilnika, uređaj mora da bude uključen. Ne uključujte ovaj uređaj kada upotreba bežičnog uređaja može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kancelarijske aplikacije podržavaju osnovne funkcionalne mogućnosti programa Microsoft Word, PowerPoint i Excel (Microsoft Office 2000, XP i 2003). Ne mogu se prikazivati ili modifikovati datoteke svih formata.

U toku intenzivnog rada, kao što je aktivni video poziv, ovaj uređaj može postati topao na dodir. U najvećem broju slučajeva, to je normalno. Ako posumnjate da neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

U Vašem uređaju su možda već instalirani neki markeri (bukmark oznake) i linkovi Internet sajtova trećih strana. Svojim uređajem možete da pristupate i drugim sajtovima. Sajtovi trećih strana nisu povezani sa firmom Nokia, pa tako Nokia ne garantuje niti preuzima ikakvu odgovornost za njih. Ako se odlučite da pristupite tim sajtovima, potrebno je da budete obazrivi u smislu bezbednosti i sadržaja.

Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Mnoge od ovih funkcionalnih mogućnosti zahtevaju posebne funkcionalne mogućnosti mreže. Ove funkcionalne mogućnosti nisu na raspolaganju u svim mrežama; neke mreže zahtevaju da sa svojim provajderom servisa sačinite posebne dogovore da biste mogli da koristite ove mrežne servise. Vaš provajder servisa Vam može dati instrukcije i objasniti troškove koji se snose. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje

mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i usluge.

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog uređaja onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, one se neće pojavljivati u meniju uređaja. Vaš uređaj može imati i specifičnu konfiguraciju koja se odnosi na nazive menija, redosled menija i ikonice. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj uređaj podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcionalne mogućnosti ovog uređaja, kao što su MMS, pretraživanje e-mail i preuzimanje sadržaja koristeći pretraživač ili MMS servis, neophodno je da komunikaciona mreža podržava ove tehnologije.

Proširenja, baterije i punjači

Pre vađenja baterije uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim uređajem. Ovaj uređaj je namenjen za upotrebu sa napajanjem iz DC-4, AC-3 ili AC-4 punjača kao i iz AC-1, ACP-8, ACP-12, LCH-8, LCH-9 ili LCH-12 punjača kada se koristi sa CA-44 adapterom za punjač.

Za ovaj uređaj je namenjena baterija BL-5B.

Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

Vaša Nokia N80

Broj modela: Nokia N80-1

U daljem tekstu se navodi kao Nokia N80.

Nove verzije softvera

Nokia može da izdaje nove verzije softvera koje mogu da nude nove funkcionalne mogućnosti, naprednije funkcionalne mogućnosti ili poboljšanje performansi. Ove novije verzije softvera možete da zatražite koristeći PC aplikaciju Nokia Software Updater. Da biste ažurirali softver svog uređaja, potrebna Vam je aplikacija Nokia Software Updater na kompatibilnom PC računaru koji radi pod operativnim sistemom Windows 2000 ili XP, širokopojasni pristup Internetu kao i kompatibilni data kabl za povezivanje svog uređaja sa PC računarom.

Za više informacija o ovoj aplikaciji, kao i da biste preuzeli Nokia Software Updater, posetite www.nokia.com/softwareupdate ili svoj lokalni Nokia Web sajt.

Ukoliko Vaša komunikaciona mreža podržava ažuriranje softvera preko radio veze, novije verzije možete da zatražite i preko svog uređaja. Vidite "Nove verzije softvera", str. 106.

Podešavanja

Vaša Nokia N80 obično u sebi već ima automatski konfigurisana podešavanja MMS-a, GPRS-a, striminga i mobilnog Interneta za Vašeg provajdera servisa ili operatora komunikacione mreže. Podešavanja za Vašeg provajdera servisa mogu biti već instalirana u uređaju, ili ih možete primiti od pravajdera servisa u formi specijalne tekstualne poruke.

Nokia podrška i kontakt informacije

Najnoviju verziju ovog uputstva, dodatne informacije, sadržaje za preuzimanje kao i servise koji se odnose na Vaš Nokia uređaj potražite na adresi www.nokia.com/support ili na lokalnom Nokia sajtu.

Na Web sajtu možete naći informacije o načinu korišćenja Nokia proizvoda i servisa. Ako je potrebno da se obratite službi za brigu o kupcima, proverite listu lokalnih kontakt centara na adresi www.nokia.com/customerservice.

U vezi servisiranja, potražite najbliži Nokia servisni centar na adresi www.nokia.com/repair.

Prenos podataka iz drugog uređaja

Sadržaj i podatke iz drugog Nokia kompatibilnog uređaja možete da prenosite u svoj Nokia N80 koristeći Bluetooth vezu ili IC vezu. Koja se vrsta podataka i sadržaja može prenositi zavisi od modela telefona. Ako taj drugi uređaj podržava sinhronizaciju, možete takođe i da vršite sinhronizaciju podataka u njemu i u svom Nokia N80 uređaju.

Svoju SIM karticu možete da ubacite u drugi uređaj. Kada se Nokia N80 uključi bez ubačene SIM kartice, automatski se aktivira oflajn režim rada, profil.

Prenesite sadržaj

- 1 Da biste prvi put koristili ovu aplikaciju, pritisnite , pa zatim izaberite **Alatke** > **Prenos**. Ako ste aplikaciju već koristili nekom drugom prilikom, i sada želite da započnete novi prenos, izaberite **Prenesi podatke**. U informacionom prikazu, izaberite **Nastavi**.
- 2 Izaberite da li za prenos podataka želite da koristite Bluetooth ili infracrvenu vezu. Oba uređaja moraju da podržavaju izabrani tip povezivanja.
- 3 Ako ste izabrali Bluetooth vezu:
Da Nokia N80 započne traženje uređaja koji podržavaju Bluetooth povezivanje, izaberite **Nastavi**. Izaberite taj drugi uređaj iz liste. Od Vas se traži da u Nokia N80 unesete šifru. Unesite neku šifru (dužine od

1 do 16 cifara), pa izaberite **OK**. Na drugom uređaju unesite istu šifru, pa izaberite **OK**. Uređaji su sada upareni. Vidite 'Uparite uređaje', str. 101.

Kod nekih modela telefona, aplikacija **Prenos** se šalje kao poruka u drugi aparat. Otvorite tu poruku da biste u drugi aparat instalirali aplikaciju **Prenos**, a zatim pratite instrukcije na ekranu.

Ako ste za način povezivanja izabrali infracrvenu vezu, povežite ta dva uređaja. Vidite 'Infracrvena veza', str. 102.

- 4 Iz Nokije N80 izaberite sadržaje, podatke, koje želite da prekopirate iz drugog aparata.

Sadržaj se kopira iz memorije drugog uređaja u odgovarajuću memoriju u Vašem Nokia N80 uređaju. Trajanje kopiranja zavisi od količine podataka koji se prenose. Kopiranje možete obustaviti, pa ga nastaviti drugom prilikom.

Ako drugi uređaj podržava sinhronizaciju, podatke u oba uređaja možete održavati ažurnim i sinhronizovanim. Da biste započeli sinhronizaciju sa nekim kompatibilnim Nokia uređajem, izaberite **Telefoni**, dodite do tog uređaja, pa zatim izaberite **Opcije** > **Sinhronizuj**. Pratite instrukcije koje se prikazuju na ekranu.

Da biste videli dnevnik nekog ranijeg prenosa podataka, izaberite **Dnevnik pren..**

Osnovni indikatori

 Uređaj se koristi u GSM mreži.

3G Uređaj se koristi u UMTS mreži (mrežni servis).

 Imate jednu ili više nepročitanih poruka u foderu **Primljeno** u okviru **Poruke**.

 U svoje udaljeno poštansko sanduče (na server) ste primili novu e-mail poruku.

 Postoje poruke koje čekaju na slanje u folderu **Za slanje**.

 Imate propuštene pozive.

 Prikazuje se ako je za **Tip zvona** postavljeno **Bez zvona**.

 Tastatura uređaja je zaključana.

 Aktivna je alarm sata.

2 Koristi se druga telefonska linija (mrežni servis).

 Svi dolazni pozivi su preusmereni na neki drugi broj. Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), indikator preusmerenja za prvu liniju je **1** a za drugu liniju **2**.

 Na telefon su priključene kompatibilne slušalice.

 Izgubljena je Bluetooth veza sa kompatibilnim slušalicama.

 Na telefon je priključen kompatibilni adapter za slušni aparat.

 Na telefon je priključen kompatibilni **Adapt. za gluvoneme**.

D Aktivna je data poziv.

 Na raspolaganju je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Aktivna je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Zadržana je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Na raspolaganju je UMTS veza za paketni prenos podataka.

 Aktivna je UMTS veza za paketni prenos podataka.

 UMTS veza za paketni prenos podataka je zadržana.

 Uređaj ste podesili da skenira bežične LAN mreže, i neka bežična LAN mreža je na raspolaganju. Vidite 'Bežična LAN mreža', str. 118.

 Aktivna je bežična LAN veza sa računarskom mrežom koja koristi kriptu zaštitu.

 Aktivna je bežična LAN veza sa računarskom mrežom koja ne koristi kriptu zaštitu.

 Bluetooth povezivanje je uključeno.

 U toku je prenos podataka preko Bluetooth veze.

 Aktivna je neka USB veza.

 Aktivna je neka infracrvena veza. Kada ovaj indikator trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza prekinuta.

Zaključavanje tastature (blokada tastature)

Da biste zaključali tastere, zatvorite kliznu tastaturu, pa zatim izaberite **Da** kada se prikaže **Zaključati tastaturu?**. Da biste tastere zaključali kada je klizni preklopnik zatvoren, pritisnite taster 'napajanje', pa zatim izaberite **Blokiraj tastaturu**.

Da otključate, otvorite kliznu tastaturu, ili pritisnite (**Deblok.**) pa izaberite **OK** kada se prikaže **Deblokirati tastaturu?**.

Pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguć i kada je aktivirana blokada.

Kontrola jačine zvuka i zvučnika

Da biste u toku aktivnog poziva ili slušanja muzike povećali ili smanjili jačinu zvuka, pritisnite odnosno .

Ugrađeni zvučnik Vam omogućava da slušate i govorite u aparat na kraćem rastojanju a da ne morate da ga držite uz uho.

 Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasen.

Da biste u toku razgovora koristili zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**.

Da isključite zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj slušalicu**.

Sat

Pritisnite i izaberite **Sat**. Da biste postavili novi alarm, izaberite **Opcije > Postavi alarm**. Kada je alarm aktiviran, prikazuje se .

Da isključite alarm, izaberite **Stop**, ili da alarm prekinete na 5 minuta, izaberite **Odloži**.

Ako je u vreme podešeno za alarm uređaj isključen, on će se uključiti i oglasiti alarmom. Ako izaberete **Stop**, uređaj pita da li želite da ga aktivirate za telefoniranje. Izaberite **Ne** da uređaj isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primete pozive. Ne birajte opciju **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da biste poništili neki alarm, izaberite **Sat** > **Opcije** > **Ukloni alarm**.

Podešavanja sata

Da biste promenili podešavanja sata, izaberite **Sat** > **Opcije** > **Podešavanja**.

Da biste promenili vreme ili datum, izaberite **Vreme** ili **Datum**.

Da biste promenili sat koji se prikazuje u pasivnom režimu, izaberite **Vrsta sata** > **Analogni** ili **Digitalni**.

Da biste dozvolili da komunikaciona mreža ažurira vreme, datum i časovnu zonu u Vašem uređaju (mrežni servis), izaberite **Vreme od oper. mreže** > **Automatsko ažuriranje**.

Da biste promenili ton alarma, izaberite **Ton alarma sata**.

Svetski sat

Da biste otvorili prikaz 'Svetski sat', otvorite **Sat** pa pritisnite . U prikazu 'Svetski sat' možete da pratite vreme u različitim gradovima.

Da biste dodali grad u listu, izaberite **Opcije** > **Dodaj grad**. U listu možete dodati najviše 15 gradova.

Da biste postavili svoj trenutni grad, dodite do njega, pa izaberite **Opcije** > **Moj trenutni grad**. Grad se prikazuje u glavnom prikazu 'Sat', a vreme u Vašem uređaju se menja prema tom odabranom gradu. Proverite da li je vreme tačno i da li odgovara Vašoj časovnoj zoni.

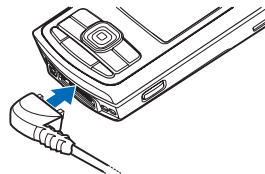
Slušalice

Priključite kompatibilne slušalice na Pop-Port™ konektor svog uređaja.

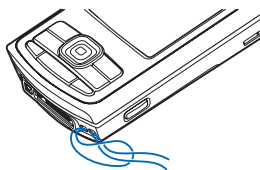
Upozorenje!

Korišćenje slušalica može da utiče na sposobnost praćenja zvukova u okruženju. Ne koristite slušalice kada to može da ugrozi Vašu bezbednost.

Traka za ručni zglob

Upertlajte traku, kao što je prikazano na slici, pa je zatim pritegnite.

Bežična LAN mreža

Vaš uređaj podržava bežično povezivanje na lokalne računarske mreže (bežične LAN mreže). Koristeći bežičnu LAN mrežu svoj uređaj možete povezivati na Internet kao i sa kompatibilnim uređajima koji poseduju mogućnost bežičnog LAN umrežavanja. U vezi informacija o načinu korišćenja Vašeg uređaja u kućnoj mreži, vidite 'Kućna mreža', str. 17.

U nekim oblastima, recimo u Francuskoj, postoje ograničenja korišćenja bežičnih LAN mreža. Za dodatne informacije, obratite se lokalnim vlastima.

Upotreba funkcija koje koriste bežični LAN, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Vaš uređaj podržava naredne funkcionalne mogućnosti bežične LAN mreže:

- IEEE 802.11b/g standard
- Radna frekvencija od 2.4 GHz
- Metode krypto zaštite: WEP (wired equivalent privacy, privatnost ekvivalentna onoj u ožičenim mrežama) sa enkripcionim ključevima dužine do 128 bita, WPA (Wi-Fi zaštićeni pristup) i 802.1x. Ove funkcionalne mogućnosti se mogu koristiti jedino ako ih podržava računarska mreža.

Možete da kreirate neku Internet pristupnu tačku u bežičnoj LAN mreži i da je koristite za one aplikacije svog uređaja kojima je potrebna povezanost sa Internetom.

Kreirajte neku Internet pristupnu tačku (IAP)

- 1 Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv. > Men. veza > Raspol. WLAN.**
- 2 Uređaj sprovodi traženje bežičnih LAN mreža u dometu. Dodite do mreže u kojoj želite da kreirate Internet pristupnu tačku, pa izaberite **Opcije > Definiši prist. tačku.**
- 3 Uređaj kreira Internet pristupnu tačku sa podrazumevanim parametrima. U vezi prikazivanja i vršenja izmena ovih parametara, podešavanja, vidite 'Pristupne tačke', str. 115.

Kada neka aplikacija zatraži da izaberete neku pristupnu tačku, izaberite ovu kreiranu pristupnu tačku, ili da biste sproveli pretragu bežičnih LAN mreža koje se nalaze unutar radnog domena, izaberite **Traži WLAN mreže**.

Bežična LAN veza se uspostavlja kada kreirate data vezu preko Internet pristupne tačke bežične LAN mreže. Aktivna bežična LAN veza se raskida kada prekinete data vezu. U vezi raskidanja veze, vidite 'Menadžer veza', str. 103.

Bežični LAN možete da koristite u toku govornog poziva ili u toku veze sa paketnim prenosom podataka. U jednom momentu možete biti povezani samo na jednu pristupnu tačku bežične LAN računarske mreže, ali istu bežičnu LAN vezu može da koristi više aplikacija.

Kada aktivirate **Oflajn** profil, bežični LAN možete još uvek da koristite (ako je na raspolaganju). Uvek se pridržavajte svih odgovarajućih propisa o bezbednosti kada se povezujete na bežičnu LAN mrežu i kada je koristite.

Postoje dva radna režima (arhitekture) bežične LAN mreže: infrastrukturni i adhoc.

U infrastrukturnom režimu rada, Vaš uređaj je povezan na hardversku pristupnu tačku bežične LAN mreže. Preko te hardverske pristupne tačke možete da pristupate ostalim kompatibilnim uređajima ili nekoj ožičenoj LAN mreži.

U adhoc režimu rada, kompatibilni uređaji međusobno direktno šalju i primaju podatke. U vezi načina kreiranja

Internet pristupne tačke za adhoc mrežu, vidite 'Pristupne tačke', str. 115.

 Savet! Da vidite MAC (Media Access Control) adresu svog uređaja kojom se on identifikuje u mreži, u pasivnom režimu unesite *#62209526#.

Kućna mreža

Vaš uređaj je kompatibilan sa UPnP (Universal Plug and Play, univerzalna samokonfigurišuća) arhitekturom. Koristeći hardversku WLAN pristupnu tačku ili WLAN ruter (usmerivač), možete formirati kućnu mrežu i na nju povezati kompatibilne UPnP uređaje koji podržavaju bežičnu LAN mrežu, kao što je Nokia N80, kompatibilni PC računar, kompatibilni štampač, kompatibilni audio sistem ili TV prijemnik, ili kompatibilni audio sistem ili TV prijemnik opremljen kompatibilnim bežičnim multimedijama prijemnikom.

Nakon što konfigurirate kućnu mrežu, možete da kopirate, prikazujete i reprodukujete kompatibilne medija datoteke koje se nalaze u **Galerija** na drugim umreženim (povezanim) kompatibilnim uređajima; recimo, da gledate slike iz svoje Nokije N80 na kompatibilnom televizoru. Vidite 'Kućna mreža', str. 38 i 'Štampanje slika', str. 46.

Da biste formirali kućnu mrežu u svojoj bežičnoj LAN mreži, prvo kreirajte i konfigurirate svoju Internet pristupnu tačku kućne bežične mreže, zatim konfigurirate

i uređaje. U Nokia N80, konfigurirate podešavanja u aplikaciji **Kućna mreža**. Vidite 'Kućna mreža', str. 38. Da biste kompatibilni PC računar povezali u kućnu mrežu, neophodno je da u PC računar instalirate Home Media Server softverski modul sa CD-ROM diska koji ste dobili sa svojom Nokijom N80.

Nakon što završite sva potrebna konfigurisanja uređaja povezanih u mrežu, kućnu mrežu možete početi da koristite. Vidite 'Prikazujte medija datoteke', str. 39.

Kućna mreža koristi podešavanja i parametre zaštite bežične LAN veze. Funkcionalne mogućnosti kućne mreže u infrastrukturalnoj bežičnoj LAN mreži koristite preko hardverske WLAN pristupne tačke ili preko rutera sa aktiviranim kriptom zaštitom.

 Važno: Uvek aktivirajte, omogućite, neku od kriptografskih metoda da biste povećali bezbednost svoje bežične LAN veze. Korišćenje kriptom zaštite smanjuje rizik od neovlašćenog pristupa podacima.

U vezi prikazivanja i vršenja izmena podešavanja Internet pristupne tačke bežične LAN mreže postavljenih u Nokia N80, vidite 'Pristupne tačke', str. 115.

Važne informacije o bezbednosti

Kada konfigurirate svoju bežičnu LAN kućnu mrežu, aktivirajte (omogućite) neki metod kriptom zaštite, i to prvo u hardverskoj pristupnoj tački ili u ruteru, a zatim i u

ostalim kompatibilnim uređajima koji će se povezivati na kućnu mrežu. Za detalje, pogledajte dokumentaciju tih uređaja. Sve lozinke držite u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od uređaja.

U vezi prikazivanja i vršenja izmena podešavanja Internet pristupne tačke bežične LAN mreže postavljenih u Nokia N80, vidite 'Pristupne tačke', str. 115.

Ako koristite adhoc režim rada da kreirate kućnu mrežu kompatibilnih uređaja, aktivirajte neku od metoda kriptom zaštite u okviru **Režim zaštite WLAN-a** u procesu konfigurisanja Internet pristupne tačke. Ovime se smanjuje mogućnost da se neko neželjen priključi toj adhoc mreži.

Vaš uređaj Vas obaveštava kada neki drugi uređaj pokušava da se poveže sa njime ili da se poveže na kućnu mrežu. Nemojte prihvatati zahteve za povezivanje od nepoznatih uređaja.

Ako bežično LAN povezivanje koristite u nekoj mreži koja je bez kriptom zaštite, isključite deljenje N80 datoteka sa drugim uređajima, ili nemojte deliti privatne medija datoteke. U vezi vršenja izmena deljenja, vidite 'Kućna mreža', str. 38.

Memorijska kartica

Kompatibilnu miniSD memorijsku karticu možete da koristite kao dodatni skladišni prostor kako biste prištedeli memoriju samog uređaja. Takođe, na memorijskoj kartici možete praviti i rezervne kopije podataka i sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju.

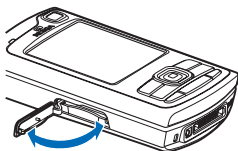

Koristite isključivo miniSD kartice koje je Nokia odobrila za korišćenje sa ovim uređajem. Nokia koristi prihvaćene industrijske standarde za memorijske kartice, ali neki brendovi mogu da ne budu u punoj meri kompatibilni sa ovim uređajem. Nekompatibilne kartice se mogu oštetiti, mogu oštetiti ovaj uređaj kao i podatke koji su na njoj upisani.

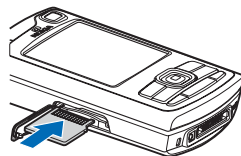
Držite sve memorijske kartice daleko od dohvata dece.

Ubacite memorijsku karticu

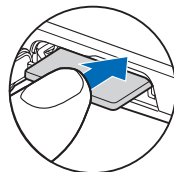
- 1 Da biste ubacili memorijsku karticu, postavite prst u upust na gornjoj strani zatvarača otvora za memorijsku karticu, pa otvorite zatvarač.

- 2 Ubacite memorijsku karticu u njeno ležište, otvor. Postarajte se da kontaktna površina na kartici bude okrenuta nagore i prema otvoru, a zasečena ivica prema osnovi uređaja.

- 3 Ugurajte karticu. Kada ulegne, kartica će škljocnuti.
- 4 Zatvorite poklopac. Memorijsku karticu ne možete koristiti kada je poklopac otvoren.

Izvadite memorijsku karticu

- 1 Pre nego što izvadite memorijsku karticu iz njenog ležišta, pritisnite taster 'napajanje' pa zatim izaberite **Izvadi mem. karticu**. Sve aplikacije se zatvaraju.
- 2 Kada se prikaže **Izvadi memorijsku karticu pa pritisni "OK"**, otvorite zatvarač, poklopac, otvora memorijske kartice.
- 3 Pritisnite memorijsku karticu da biste je oslobodili iz ležišta.
- 4 Izvadite memorijsku karticu. Ako je uređaj uključen, izaberite **OK**.

 Važno: Ne uklanjajte memorijsku karticu usred rada, kada joj se pristupa. Vađenje kartice u toku operacije može da ošteti karticu kao i sam uređaj, a podaci upisani na memorijskoj kartici mogu da budu oštećeni.

Alatka "Memorijska kartica"

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Memorija**. Kompatibilnu karticu tipa miniSD možete da koristite kao dodatni skladišni prostor ili za pravljenje rezervnih kopija sadržaja memorije uređaja.

Da biste napravili rezervnu kopiju sadržaja memorije svog uređaja na kompatibilnoj memorijskoj kartici, izaberite **Opcije** > **Kopiraj mem.tel..**

Da biste rekonstruisali podatke sa kompatibilne memorijske kartice u memoriju uređaja, izaberite **Opcije** > **Rekonst. sa kartice**.

Formatirajte memorijsku karticu

Kada se memorijska kartica ponovo formatira, svi podaci na njoj se trajno gube.

Neke memorijske kartice se isporučuju već formatirane, a neke zahtevaju formatiranje. Konsultujte se sa prodavcem da li je potrebno da formatirate memorijsku karticu pre njene upotrebe.

Da biste formatirali memorijsku karticu, izaberite **Opcije** > **Formatizuj karticu**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

Menadžer datoteka

Mnoge funkcije ovog uređaja kao što su kontakti, poruke, slike, video snimci, tonovi zvona, napomene kalendara, dokumenti i preuzete aplikacije za skladištenje podataka koriste memoriju. Kolika je količina memorije na raspolaganju zavisi od toga koliko je podataka već sačuvano u memoriji uređaja.

Kao dodatni medij za čuvanje podataka možete da koristite kompatibilnu memorijsku karticu. Na memorijskim karticama se stari podaci mogu brisati i upisivati novi.

Da biste pretraživali datoteke i foldere u memoriji uređaja i na memorijskoj kartici (ako je ubačena), pritisnite i izaberite **Alatke** > **Men. dat..** Otvara se prikaz memorije uređaja (). Pritisnite da biste otvorili prikaz memorijske kartice () , ako je ona na raspolaganju.

Da biste premestili ili kopirali datoteke u neki folder, pritisnite i istovremeno da obeležite datoteke, pa izaberite **Opcije** > **Premesti u folder** ili **Kopiraj u folder**.

Da biste pronašli neku datoteku, izaberite **Opcije** > **Nadi**, izaberite memoriju u kojoj želite da tražite, pa unesite tekst za pretragu koji odgovara imenu datoteke.

Pregled utroška memorije

Da biste videli vrste podataka koje imate u uređaju, kao i koliko memorije pojedine vrste podataka zauzimaju, izaberite **Opcije** > **Detalji o memoriji**. Količina slobodne memorije se prikazuje u okviru **Slobodna mem..**

Malo memorije – slobodna memorija

Uređaj će Vas obavestiti kada ponestaje memorijskog prostora u memoriji uređaja ili na memorijskoj kartici.

Da biste oslobodili memoriju uređaja, prebacite podatke u memorijsku karticu koristeći menadžer datoteka. Markirajte datoteke koje treba premestiti, izaberite **Premesti u folder** > **Memorijska kartica**, a zatim izaberite folder.

Medija datoteke možete da prebacujete i u kompatibilni PC računar koristeći opciju prenosa podataka u okviru **Galerija**. Vidite 'Napravite rezervne kopije datoteka', str. 38.

 Savet! Da biste pregledali različite memorijske jedinice svog uređaja, kao i da biste preneli podatke, možete da koristite Nokia Phone Browser u sklopu paketa Nokia PC Suite.

Da biste uklonili podatke i oslobodili memoriju, koristite **Men. dat.** ili odgovarajuću aplikaciju. Na primer, možete ukloniti:

- Poruke koje se nalaze u folderima **Primljeno**, **Nacrti** i **Poslato** u okviru **Poruke**
- E-mail poruke koje su preuzete u memoriju uređaja
- Sačuvane Veb strane
- Sačuvane slike, video i audio datoteke
- Kontakt podatke
- Napomene, beleške kalendara
- Preuzete aplikacije. Vidite i 'Menadžer aplikacija', str. 124.
- Sve ostale podatke koji Vam više nisu potrebni

Nakon što instalirate aplikacije na kompatibilnu memorijsku karticu, instalacione datoteke (.sis) ostaju u memoriji ovog uređaja. Te datoteke mogu da zauzmu veliku količinu memorije i da Vam onemoguće memorisanje drugih datoteka. Da biste očuvali dovoljnu količinu memorije, koristeći paket Nokia PC Suite napravite rezervne kopije instalacionih datoteka na kompatibilnom PC računaru, zatim koristeći menadžer datoteka uklonite te instalacione datoteke iz memorije uređaja. Vidite 'Menadžer datoteka', str. 20. Ukoliko je .sis datoteka prilog neke poruke, obrišite tu poruku iz prijemnog sandučeta.

Korisne prečice

Koristite prečice kako biste brzo i maksimalno iskoristili funkcije svog uređaja. Potražite odgovarajuće odeljke u

ovom uputstvu za korisnika za više detalja o ovim funkcijama.

Pasivni režim rada

- Da biste prešli sa jedne na drugu otvorenu aplikaciju, pritisnite i držite , pa zatim izaberite željenu aplikaciju. Ako ponestaje memorije, uređaj će zatvoriti neke aplikacije. Pre zatvaranja aplikacije, uređaj memoriše nesačuvane podatke. Ostavljanje aplikacija da rade u pozadini opterećuje bateriju i skraćuje njeno trajanje.
- Da startujete kameru, pritisnite i držite duže od 1 sekunde taster 'slikaj'.
- Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1**.
- Da otvorite multimedija aplikacije, pritisnite ili pritisnite i držite . Vidite 'Multimedijski taster', str. 112.
- Da biste promenili način rada, profil, pritisnite pa izaberite neki profil.
- Da biste se prebacivali sa **Opšti** na **Bez zvona** profil i obratno, pritisnite i držite **#**. Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), onda ćete se na ovaj način prebacivati sa jedne na drugu telefonsku liniju, pretplatnički broj.
- Da biste otvorili listu prethodno biranih brojeva, pritisnite .

- Da biste koristili glasovne komande, pritisnite i držite .
- Da biste inicirali povezivanje na **Servisi** (mrežni servis), pritisnite i držite . Vidite 'Web pretraživači', str. 81.

Za dodatne prečice koje su dostupne u pasivnom režimu, vidite 'Dopunjeni pasivni re.režim', str. 111.

Vršite izmene teksta i lista

- Da biste označili stavku u listi, dođite do nje, pa pritisnite istovremeno i .
- Da biste označili više stavki u listi, pritisnite i držite i istovremeno pritiskajte ili . Da biste prekinuli dalje markiranje, otpustite najpre , a zatim .
- Da biste kopirali i umetali tekst: Pritisnite i držite da biste odabrali znakove i reči. Istovremeno pritisnite ili da istaknete tekst. Da biste kopirali tekst u klipbord, držite i izaberite **Kopiraj**. Da biste deo teksta ubacili u neki dokument, pritisnite i držite , pa izaberite **Umetni**.

Pomoć

Vaš uređaj ima pomoć koja se odnosi na trenutni kontekst. Kada je aplikacija otvorena, da biste pristupili pomoći iz trenutnog prikaza, izaberite **Opcije > Pomoć**.

Da biste, dok čitate uputstva, iz pomoći prešli na aplikaciju koja je trenutno otvorena u pozadini, pritisnite i držite .

Da biste otvorili pomoć iz glavnog menija, izaberite **Alatke** > **Pomoć**. Izaberite željenu aplikaciju da biste prikazali listu tema pomoći.

Vodič

Vodič Vam daje informacije o nekim funkcijama Vašeg uređaja. Da biste iz menija pristupili vodiču, pritisnite , a zatim izaberite **Moje** > **Vodič** pa zatim i deo koji želite da pogledate.

Kamera

Nokia N80 ima dve kamere; glavnu kameru visoke rezolucije na zadnjoj strani aparata i drugu, niže rezolucije na prednjoj strani (sekundarna kamera). Obe kamere se mogu koristiti za snimanje fotografija i video zapisa. Sekundarna kamera na prednjoj strani uređaja radi u portretnom (uspravnom), a glavna kamera u pejzažnom (položenom) režimu.

Vaš uređaj podržava pravljenje snimaka u rezoluciji 2048 x 1536 piksela. Rezolucija slika u ovom uputstvu može da izgleda drugačije.

Da aktivirate kameru, pritisnite , pa izaberite **Studio** >

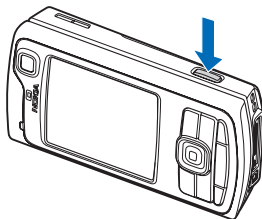
Kamera, ili pritisnite i držite taster 'slikaj'.

U tražilu možete da vidite šta je uhvaćeno u kadar.

Za prelazak sa jedne kamere na drugu,

izaberite **Opcije** > **Koristi sekund. kameru** ili **Koristi glavnu kameru**.

Slike i video snimci se automatski memorišu u folder **Slike i video** u okviru **Galerija**. Kamere daju fotografije u .jpeg formatu zapisa. Video snimci se beleže u 3GPP formatu a

datoteke imaju nastavak .3gp (režimi video kvaliteta 'normalni' i 'Deljenje') ili u .mp4 formatu (kada se koristi režim video kvaliteta 'Visok'). Vidite 'Podešavanja videa', str. 32.

Možete takođe da šaljete fotografije ili video u multimedijalnoj poruci, kao prilog e-mail poruke ili preko Bluetooth veze.

Fotografišite

Ako se kamera nalazi u **Režim videa**, otvorite fotografski režim tako što ćete izabrati **Opcije** > **Režim slike**.

Da izaberete sekundarnu kameru, recimo da biste i sebe ubacili u fotografiju, izaberite **Opcije** > **Koristi sekund. kameru**.

Da biste obrisali kopije prenetih datoteka i ispraznili memoriju za nove snimke, izaberite **Opcije** > **Idi na slobodnu mem.** (samo glavna kamera).

Da napravite snimak glavnom kamerom, pritisnite taster 'slikaj'. Kada koristite sekundarnu kameru, pritisnite navigator. Ne pomerajte uređaj dok se snimak ne sačuva.

Da podesite osvetljenje i boje pre pravljenja snimka, izaberite **Opcije > Konfiguracija slike**. Vidite 'Podešavanja parametara slike – Podešavanje boje i osvetljenja', str. 27.

Memorisanje snimljene slike može da potraje duže ako ste promenili vrednosti zumiranja ili podešavanje osvetljenja i boja.

Da biste izabrali neki režim snimanja, izaberite **Opcije > Konfiguracija slike > Režim slikanja**. Vidite 'Režimi slikanja', str. 28.

Indikatori kamere prikazuju:

- Indikatori (1) memorije aparata (📷), odnosno memorijske kartice (💳) prikazuju gde se memorišu slike.
- Indikator slika (2) prikazuje približan broj slika koji, u zavisnosti od izabranog kvaliteta slike, može da stane u preostalu memoriju aparata ili u memorijsku karticu (ako je kartica ubačena).
- Indikator režima snimanja (3) prikazuje aktivni režim snimanja.

- Indikator blica (4) prikazuje da li je za blic postavljeno **Automatski** (📷), **Red. crv. očiju** (👁️), **Forsiran** (📷) ili **Isključeno** (📷).
- Indikator rezolucije slike (5) označava kvalitet slike.
- Indikator pravljenja više uzastopnih snimaka (6) označava da je aktiviran režim pravljenja uzastopnih snimaka. Vidite 'Pravljenje više uzastopnih slika', str. 26.
- Indikator samookidača (7) pokazuje da je samookidač aktiviran. Vidite 'I Vi na slici – samookidač', str. 26.

Prečice su sledeće:

- Krećite se (skrolujte) nagore ili nadole da zumirate, uvećate ili umanjite, sliku. Indikator zuma, koji se prikazuje u bočnom okviru, prikazuje koeficijent zumiranja.
- Krenite ulevo da pristupite grupi podešavanja **Konfiguracija slike**. Vidite 'Podešavanja parametara slike – Podešavanje boje i osvetljenja', str. 27.

Kada snimate fotografije, imajte na umu sledeće:

- Da se aparat ne bi pomerao, držite ga obema rukama.
- Upotrebljavajte odgovarajući režim snimanja slika ili video snimaka u zavisnosti od okruženja.
- Kvalitet zumirane slike je slabiji od kvaliteta nezumirane slike.
- Kamera prelazi u režim štednje baterije ako u određenom vremenu ne pritisnete nijedan taster. Pritisnite 📷 da biste nastavili sa slikanjem.

Nakon što je snimak napravljen:

- Ako ne želite da sačuvate sliku, pritisnite , ili izaberite **Opcije** > **Oбриši**.
- Da sliku pošaljete **Kao MMS**, **Kao e-mail**, **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**, pritisnite ili izaberite **Opcije** > **Pošalji**. Za više informacija, vidite 'Poruke', str. 53 i 'Bluetooth povezivanje', str. 98. Ova opcija nije dostupna tokom aktivnog poziva.
- Da biste sagovorniku poslali sliku u toku aktivnog poziva, izaberite **Opcije** > **Pošalji pozivaocu**.
- Izaberite **Opcije** > **Izmena** da biste izmenili sliku. Vidite 'Vršite izmene slika', str. 29.
- Izaberite **Opcije** > **Štampaj** da biste odštampali sliku. Vidite 'Štampanje slika', str. 46.

Pravljenje više uzastopnih slika

Više snimaka je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Da biste podesili kameru da napravi više uzastopnih snimaka, izaberite **Opcije** > **Više snimaka**, pa zatim podesite interval između snimaka. Broj snimaka je ograničen raspoloživom memorijom.

Da napravite snimke, pritisnite taster 'slikaj'.

Nakon završenog snimanja, slike se prikazuju na ekranu u obliku matrice. Da vidite neki sliku, pritisnite da je otvorite.

Režim više uzastopnih snimaka možete da koristite i sa samookidačem.

Da povratite tražilo za ponovno pravljenje više uzastopnih snimaka, pritisnite taster 'slikaj'.

I Vi na slici – samookidač

Samookidač je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Koristite samookidač da biste odložili pravljenje snimka, kako biste i Vi sami mogli da uđete u kadar. Da biste podesili kašnjenje samookidača, izaberite **Opcije** > **Samookidač** > **2 sekunde**, **10 sekundi** ili **20 sekundi**. Da biste aktivirali samookidač, izaberite **Aktiviraj**. Indikator samookidača () treperi, a aparat pišti dok tajmer odbrojava vreme. Kamera pravi snimak po isteku podešenog vremena kašnjenja.

Samookidač možete da koristite i u režimu više uzastopnih snimaka.

 Savet! Izaberite **Opcije** > **Samookidač** > **2 sekunde** da biste umirili ruke pre pravljenja snimka.

Blic

Blic je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Blic koristite na bezbednom rastojanju. Ne koristite blic na ljude i životinje na kratkim rastojanjima. Nemojte zaklanjati blic u toku fotografisanja.

Kamera ima LED blic za snimanje pod slabim osvetljenjem. Na raspolaganju su sledeći režimi upotrebe blica:

Automatski (🔦), **Red. crv. očiju** (👁), **Forsiran** (🔦) i **Isključeno** (🔕).

Da se blic uvek koristi, izaberite **Opcije > Konfiguracija slike > Blic > Forsiran**.

Ako je blic postavljen na **Isključeno** ili **Automatski** i pri dobrom osvetljenju on ipak emituje slabi bljesak kada se pravi snimak. Ovo služi kao obaveštenje slikanoj osobi da je snimak napravljen. Na samom snimku nema efekta blica.

Kada je blic postavljen na **Red. crv. očiju**, smanjuje se poznati efekat 'zečjih' (crvenih) očiju.

Podešavanja parametara slike – Podešavanje boje i osvetljenja

Da biste omogućili da kamera tačnije reprodukuje boje i osvetljenje, ili da biste svojim fotografijama i video snimcima dodali efekte, izaberite **Opcije > Konfiguracija slike** ili **Konfiguracija videa**, a zatim izaberite neku od sledećih opcija:

Režim slikanja – Izaberite odgovarajući režim snimanja u zavisnosti od trenutnih uslova i ambijenta. Svaki režim slikanja koristi sopstvene parametre osvetljenja koji su podešeni u skladu sa datom vrstom okruženja.

Blic (samo za fotografije) – Podesite blic u zavisnosti od uslova osvetljenja. Vidite 'Blic', str. 26.

Balans belog – Izaberite iz liste odgovarajuću vrstu osvetljenja. Ovime se omogućava da kamera vernije reprodukuje boje.

Vred. ekspozicije (samo za fotografije) – Podesite vreme ekspozicije.

Ton boje – Izaberite neki kolor efekat iz liste.

Oštrina slike (samo za fotografije) – Podesite oštrinu slike.

Osvetljaj – Podesite željeni intenzitet osvetljaja.

Kontrast – Podesite željeni intenzitet kontrasta.

Zasićenost boje – Podesite intenzitet (dubinu) boja slike.

Prikaz na ekranu se menja u zavisnosti od izabranih parametara tako da možete da vidite kako ta promena utiče na fotografije ili video snimke.

Koja su podešavanja na raspolaganju zavisi od toga koja je kamera izabrana.

Podešavanja parametara slike se odnose na svaku kameru pojedinačno; kada izmenite podešavanja za sekundarnu (drugu) kameru, podešavanja glavne kamere se ne menjaju. Podešavanja parametara slike se međutim odnose i na fotografski i na video (filmski) režim rada.

Parametri se vraćaju na svoje podrazumevane vrednosti kad zatvorite kameru. Ako izaberete novi režim slikanja, trenutni parametri se zamenjuju parametrima koji su postavljeni za izabrani režim slikanja. Vidite 'Režimi slikanja', str. 28. Ako morate da izmenite parametre, to možete učiniti nakon što izaberete režim slikanja.

Režimi slikanja

Režim slikanja Vam pomaže da pronađete pravu boju i osvetljenje za trenutni ambijent. Iz liste režima slikanja izaberite odgovarajući režim za snimanje fotografija ili video snimaka. Parametri svakog režima slikanja su postavljeni prema stilovima i ambijentima.

Vaš uređaj poseduje 'makro' (krupni plan) preklopnik koji se nalazi ispod objektiva glavne kamere. Ovim 'makro' preklopnikom birate da li želite da pravite makro snimke ili slike teksta. Da biste 'makro' režim koristili kao podrazumevani režim rada, prebacite preklopnik u položaj 'makro' (📷). Da prelazite sa režima **Krupni plan** na režim **Tekst dokumenta** i obratno, izaberite **Opcije > Konfiguracija slike > Režim slikanja**.

Da izaberete neki drugi režim slikanja, vratite 'makro' preklopnik u normalni položaj (▲), izaberite **Opcije > Konfiguracija slike** ili **Konfiguracija videa > Režim slikanja**, pa zatim i željeni režim.

Režimi video snimanja

Automatski (📹) (podrazumevano) i **Noć** (🌙)

Režimi fotografisanja

Automatski (A) (podrazumevano), **Definiše korisnik** (👤), **Portret** (👤), **Pejzaž** (🌄), **Sport** (🏃) (kada koristite režim **Sport** rezolucija snimka se smanjuje na 1280x960). (Vidite **Kvalitet slike** u delu 'Podešavanja kamere za pravljenje fotografija', str. 29.), **Pejzaž (noć)** (🌄), **Portret (noć)** (👤) i **Svetlost sveća** (🕯).

Kod fotografisanja, podrazumevani režim je **Automatski**. Za podrazumevani režim možete izabrati i režim **Definiše korisnik**.

Da sopstveni režim podesite prema odgovarajućem ambijentu, dođite do **Definiše korisnik**, pa izaberite **Opcije > Promeni**. U ovom režimu koji definiše korisnik možete da podesite različite parametre osvetljenja i boje. Da biste kopirali parametre nekog drugog režima, izaberite **Na osnovu režima slikanja**, a zatim izaberite i željeni režim slikanja.

Koji su režimi slikanja na raspolaganju zavisi od toga koja je kamera izabrana.

Podešavanja kamere za pravljenje fotografija

Postoje dve vrste podešavanja kamere koja se odnose na snimanje statičnih slika, fotografisanje: **Konfiguracija slike** i glavna podešavanja. U vezi podešavanja parametra **Konfiguracija slike**, vidite 'Podešavanja parametara slike - Podešavanje boje i osvetljenja', str. 27. Nakon što zatvorite kameru, parametri podešavanja se vraćaju na podrazumevane vrednosti, ali glavna podešavanja ostaju ista dok ih ponovo ne promenite. Da biste promenili glavna podešavanja, izaberite **Opcije > Podešavanja**, a zatim neku od sledećih kategorija:

Kvalitet slike – **3M – visok** (rezolucija 2048 x 1536), **2M – srednji** (rezolucija 1600 x 1200), **1,3 – nizak** (rezolucija 1280 x 960), **0,5 – e-mail** (rezolucija 800 x 600) ili **0,3 – MMS** (rezolucija 640 x 480). Što je viši kvalitet slike, to slika zauzima više memorije. Ako od snimaka želite da pravite fotografije, izaberite **3M – visok**, **2M – srednji** ili **1,3 – nizak**. Ako želite da snimak šaljete elektronskom poštom (e-mail), izaberite **0,5 – e-mail**. Da sliku pošaljete preko MMS servisa, izaberite **0,3 – MMS**.

Dodaj u Album – Izaberite da li želite da sačuvate sliku u nekom albumu u **Galeriji**. Ako izaberete **Da**, otvara se lista raspoloživih albuma.

Prikaži snimljenu sliku – Izaberite **Da** ako želite da vidite snimljenu sliku posle slikanja, ili **Ne** ako želite da odmah nastavite sa daljim slikanjem.

Prošireni zum (samo za glavnu kameru) – Izaberite **Uključeno** ako želite da ostvarite maksimalni koeficijent zumiranja pri fotografisanju. Kvalitet zumirane slike je slabiji od kvaliteta nezumirane slike. Ako želite da maksimalni koeficijent zumiranja bude podređen očuvanju postavljenog kvaliteta slike, izaberite **Isključeno**.

Primarno ime slike – Definišite primarno, podrazumevano, ime slike.

Ton snimanja – Izaberite ton koji će se čuti kada napravite snimak.

Aktivna memorija – Izaberite gde će se memorisati slike koje pravite.

Vršite izmene slika

Da biste izvršili izmene slike nakon snimanja, ili da biste izvršili izmene slika koje su već sačuvane u aplikaciji **Galerija**, izaberite **Opcije Izmena**.

Izaberite **Primeni efekat** da biste, recimo, izrezali i rotirali sliku, podesili osvetljaj, boju, kontrast i rezoluciju, i da biste slici dodali efekte, tekst, vinjetu ili okvir.

Da biste sliku izrezali, izaberite **Opcije > Primeni efekat > Izrezivanje**. Da biste ručno izrezali sliku na neku slobodnu dimenziju, izaberite **Ručno**, ili iz liste izaberite neki prethodno definisani odnos dimenzija. Ako izaberete **Ručno**, u gornjem levom uglu slike se pojavljuje krstić. Pomerajte navigator i izaberite površinu koju treba izrezati, pa zatim izaberite **Postavi**. U donjem desnom uglu se pojavljuje još jedan krstić. Ponovo izaberite površinu koju treba izrezati. Da biste podesili prvu izabranu površinu, izaberite **Nazad**. Izabrane površine obrazuju pravougaonik koji formira izrezanu sliku.

Ako ste izabrali neki prethodno definisani odnos dimenzija, izaberite gornji levi ugao površine koju treba izrezati. Koristite navigator da istaknutoj površini promenite dimenzije. Da 'zamrznete' izabranu površinu, pritisnite . Da tu površinu pomerate po slici, takođe koristite navigator. Da izaberete površinu koju treba izrezati, pritisnite .

Da biste neutralisali efekat 'žečjeg oka', izaberite **Opcije > Primeni efekat > Ukl. ef. crvenog oka**. Dovedite krstić na oko, pa pritisnite . Na ekranu se prikazuje petlja. Pomerajte navigator da podesite dimezije petlje prema oku. Da umanjite crvenilo, pritisnite .

Prečice u editoru slika:

- Pritisnite ***** da biste videli sliku na celom ekranu. Ponovo pritisnite ***** da biste se vratili u normalni prikaz.

- Da sliku rotirate u smeru kazaljke na satu ili u suprotnom smeru, pritisnite **3** odnosno **1**.
- Pritisnite **5** ili **0** da biste približili, odnosno udaljili objekat (zum).
- Da se krećete po zumiranoj slici, skrolujte nagore, nadole, ulevo ili udesno.

Snimate video

Ako se kamera nalazi u **Režim slike**, otvorite video (filmski) režim tako što ćete izabrati **Opcije > Režim videa**.

Da izaberete sekundarnu kameru, recimo da biste i sebe ubacili u video snimak, izaberite **Opcije > Koristi sekund. kameru**.

Da biste obrisali kopije datoteka koje ste preneli i ispraznili memoriju za nove video snimke, izaberite **Opcije > Idi na slobodnu mem.** (samo glavna kamera).

- 1 Ako se koristi glavna kamera, pritisnite taster 'slikaj', a ako se koristi sekundarna kamera, pritisnite da započnete snimanje. Prikazuje se ikonica snimanja . Aktivira se i tinja LED blic i čuje se zvuk koji obaveštava prisutne da se snima video. Na samom video snimku nema efekta blica, tj. osvetljenje nije pojačano.
- 2 Izaberite **Pauza** da biste napravili pauzu, privremeno prekinuli snimanje, u bilo kom trenutku. Ikonica pauza () trepće na ekranu. Snimanje videa se automatski

prekida ako je snimanje privremeno zaustavljeno, a nijedan taster nije pritisnut tokom jednog minuta.

- 3 Izaberite **Nastavi** da biste nastavili sa snimanjem.
- 4 Izaberite **Stop** da biste prekinuli snimanje. Video snimak se automatski memoriše u folder **Slike i video** aplikacije **Galerija**. Vidite 'Galerija', str. 35.

Da podesite osvetljenje i boje pre snimanja videa, izaberite **Opcije > Konfiguracija videa**. Vidite 'Podešavanja parametara slike – Podešavanje boje i osvetljenja', str. 27.

Da biste izabrali neki režim snimanja, izaberite **Opcije > Konfiguracija videa > Režim slikanja**. Vidite 'Režimi slikanja', str. 28.

Indikatori video rikordera prikazuju sledeće:

- Indikatori (1) memorije uređaja (☐), odnosno memorijske kartice (☐) prikazuju gde se memoriše video snimak.
- Indikator dužine trenutnog video zapisa (2) prikazuje isteklo vreme i preostalo vreme.
- Indikator režima snimanja (3) prikazuje aktivni režim snimanja.

- Stabilizator slike (4) označava da je aktivirana stabilizacija slike koja ublažava efekte malih pomeranja na oštrinu slike (samo glavna kamera).
- Indikator mikrofona (5) označava da je mikrofonski isključen.
- Indikator formata datoteke (6) označava format video snimka.
- Indikator kvaliteta video snimka (7) označava da li je kvalitet video snimka **Visok**, **Normalan** ili **Deljenje**.

Prečice su sledeće:

- Krećite se (skrolujte) nagore ili nadole da zumirate, uvećate ili umanjite, sliku. Indikator zuma, koji se prikazuje u bočnom okviru, prikazuje koeficijent zumiranja.
- Krenite ulevo da pristupite grupi podešavanja **Konfiguracija videa**. Vidite 'Podešavanja parametara slike – Podešavanje boje i osvetljenja', str. 27.

Pošto je video snimak napravljen:

- Izaberite **Opcije > Pusti** da biste odmah prikazali video snimak koji ste upravo napravili.
- Ako ne želite da sačuvate snimljeni video, pritisnite **[C]**, ili izaberite **Opcije > Obriši**.
- Da video pošaljete **Kao MMS**, **Kao e-mail**, **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**, pritisnite **[M]** ili izaberite **Opcije > Pošalji**. Za više informacija, vidite 'Poruke', str. 53 i 'Bluetooth povezivanje', str. 98. Ova opcija nije dostupna tokom aktivnog poziva. U

multimedijalnoj poruci ne možete da šalјete video snimke sačuvane u formatu .mp4.

- Da biste sagovorniku poslali video snimak tokom aktivnog poziva, izaberite **Opcije** > **Pošalјi pozivaocu**.
- Izaberite **Opcije** > **Izmeni** da biste montirali, izvršili izmene video snimka. Vidite 'Montaža video snimaka', str. 33.

Podešavanja videa

Postoje dve vrste podešavanja za video rikorder: **Konfiguracija videa** i glavna podešavanja. U vezi podešavanja parametra **Konfiguracija videa**, vidite 'Podešavanja parametara slike – Podešavanje boje i osvetljenja', str. 27. Nakon što zatvorite kameru, parametri podešavanja se vraćaju na podrazumevane vrednosti, ali glavna podešavanja ostaju ista dok ih ponovo ne promenite. Da biste promenili glavna podešavanja, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, a zatim neku od sledećih kategorija:

Snimanje zvuka – Izaberite **Uključeno** ako želite da snimate i sliku i zvuk.

Kvalitet videa – Podesite kvalitet video snimka na **Visok**, **Normalan** ili **Deljenje**. Nivo kvaliteta je označen jednom od narednih ikonica: (Visok), (Normalan) ili (Deljenje). Ako izaberete **Visok** ili **Normalan**, dužina video zapisa je ograničena raspoloživim prostorom na Vašoj

memorijskoj kartici, s tim što je maksimalna dužina jednog video snimka 1 sat. Ako želite da gledate video snimak na kompatibilnom televizoru ili PC računaru, izaberite **Visok** video kvalitet, koji ima CIF rezoluciju (352x288) i format datoteke .mp4. U multimedijalnoj poruci ne možete da šalјete video snimke sačuvane u formatu .mp4. Ako želite da gledate video snimak na mobilnim uređajima, izaberite **Normalan**, koji ima QCIF rezoluciju (176x144) i format datoteke .3gp. Da biste video snimak mogli da šalјete putem MMS servisa, izaberite **Deljenje** (QCIF rezolucija, .3gp format datoteke). Takav video snimak je ograničen na 300 kB (traje približno 20 sekundi) tako da se kompatibilnim uređajima može slati kao multimedijalna poruka. Međutim, neke mreže podržavaju slanje samo onih multimedijalnih poruka čija je maksimalna veličina 100 kB. Obratite se svom provajderu servisa ili operatoru mreže za detaljnije informacije.

Dodaj u album – Izaberite da li želite da sačuvate video snimak u određenom albumu u aplikaciji **Galerija**. Izaberite **Da** da biste otvorili listu raspoloživih albuma.

Prikaži snimljeni video – Izaberite da li želite da se na ekranu prikaže prva sličica snimljenog videa kada prekinete snimanje. Izaberite **Opcije** > **Pusti** da prikažete video snimak.

Prim. ime video snim. – Definišite primarno, podrazumevano, ime video snimaka.

Aktivna memorija – Definišite primarnu memorijsku jedinicu: memorija uređaja ili memorijska kartica (ako je ubačena).

Montaža video snimaka

Da biste montirali video snimke koji se nalaze u **Galerija** i pravili autorske video snimke, dođite do video snimka i izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Vidite 'Galerija', str. 35.

Autorske video snimke možete da pravite kombinovanjem i rezanjem video snimaka, kao i dodavanjem slika, audio snimaka, prelaza i efekata. Prelazi su vizuelni efekti koje možete da primenjujete na početne i krajnje sekvence video snimka ili između samih video snimaka.

U video montažeru možete da vidite dve vremenske linije: vremensku liniju video snimka i vremensku liniju audio snimka. Slike, tekst i prelazi dodati video snimku se prikazuju na vremenskoj liniji video snimka. Pomerajte se gore ili dole da biste prelazili sa jedne vremenske linije na drugu.

Montaža video snimka, zvuka, slike, teksta i prelaza

Da biste pravili autorske video snimke, označite i izaberite jedan ili više video snimaka, a zatim izaberite **Opcije** > **Izmeni**.

Da biste montirali video snimak, izaberite jednu od sledećih opcija:

Izmeni video snimak:

Iseci – Iseca (reže) video snimak u prikazu Iseci.

Dodaj kolor efekat – Ubacuje se kolor efekat u video snimak.

Uspori – Usporava se brzina video snimka.

Bez tona/Sa tonom – Uključuje se ili isključuje zvuk originalnog video snimka.

Premesti – Premešta video snimak na izabranu lokaciju.

Ukloni – Video snimak se uklanja, izbacuje, iz videa.

Dupliraj – Pravi se kopija odabranog video snimka.

Izmeni tekst (prikazuje se samo ako ste dodali tekst) – Da biste premestili, uklonili ili duplirali tekst, promenili boju i stil teksta, definisali koliko će se on zadržati na ekranu, kao i da biste tekstu dodali efekte.

Izmeni sliku (prikazuje se samo ako ste dodali sliku) – Da biste premestili, uklonili ili duplirali sliku, definisali koliko će se ona zadržati na ekranu, kao i da biste postavili pozadinu ili kolor efekat slike.

Izmeni audio snimak (prikazuje se jedino ako je dodat audio snimak) – Da isecate (režete) audio snimak, da podešavate dužinu, da uklonite ili da duplirate snimak.

Izmeni prelaz – Postoje tri vrste prelaza: prelaz na početku videa, prelaz na kraju videa i prelazi između video snimaka. Početni prelaz se može izabrati kada je aktivan prvi prelaz videa.

Ubaci – **Video snimak**, **Slika**, **Tekst**, **Audio snimak** i **Novi audio snimak**.

Film – Pregledajte film na celom ekranu ili u minijaturnom prikazu, sačuvajte ili pošaljite film, ili ga odsecite na odgovarajuću veličinu da biste ga poslali u obliku multimedijalne poruke.

Da pogledate video snimak, u prikazu Iseci izaberite **Opcije** > **Napravi snimak**, ili u prikazu minijatura, pritisnite , pa izaberite **Napravi snimak**.

Da biste sačuvali svoj video, izaberite **Opcije** > **Film** > **Sačuvaj**. Da biste definisali **Aktivna memorija**, izaberite **Opcije** > **Podešavanje**. Podrazumevano je da je to memorija uređaja.

U prikazu **Podešavanja** možete da definišete **Primarno ime video sn.**, **Pod. ime sn. ekrana**, **Rezolucija** i **Aktivna memorija**.

Ako želite da pošaljete video, izaberite **Pošalji** > **Kao MMS**, **Kao e-mail**, **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**. Obratite se svom provajderu servisa ili operatoru mreže u vezi maksimalne dužine multimedijalne poruke koju možete da pošaljete. Ako je video preveliki za slanje putem multimedijalne poruke, prikazuje se .

 Savet! Ako želite da pošaljete video snimak koji je veći od maksimalne veličine za multimedijalnu poruku koju dopušta Vaš provajder, možete ga poslati koristeći Bluetooth bežičnu tehnologiju. Vidite 'Šaljite podatke pomoću Bluetooth veze', str. 100. Svoje video snimke možete da prebacujete na kompatibilni PC računar koristeći Bluetooth bežičnu tehnologiju ili koristeći kompatibilni čitač SD memorijskih kartica (proširenje).

Galerija

Da biste organizovali svoje slike, video snimke, audio snimke, liste numera i linkove za strimovanje sadržaja, ili da biste delili svoje datoteke sa drugim kompatibilnim UPnP (univerzalni samokonfigurišući) uređajima preko bežične LAN mreže, pritisnite , pa izaberite **Galerija**. Da biste aplikaciju 'Galerija' otvorili iz aplikacije **Kamera**, izaberite **Opcije > Idi u Galeriju**. U aplikaciji **Kamera**, dostupan je samo folder **Slike i video**.

 Savet! Da biste iz aplikacije **Galerija** prešli na kameru, u folderu **Slike i video** izaberite **Opcije > Idi na kameru**.

Izaberite **Slike i video** , **Numere** , **Audio snimci** , **Linkovi za strim.** , **Prezentacije** , **Sve datoteke** ili **Kućna mreža** , pa pritisnite da to otvorite.

Opcije koje se odnose na **Kućna mreža** nisu na raspolaganju u aplikaciji **Galerija** sve dok ne podesite podešavanja za **Kućna mreža**.

Možete da pretražujete i otvarate foldere, markirate, kopirate i premeštate stavke u foldere. Takođe, možete da pravite albume, da markirate i kopirate stavke, kao i da ih dodajete u albume. Vidite 'Albumi', str. 37.

Da otvorite neku datoteku, pritisnite . Vidite 'Gledanje slika i video snimaka', str. 36. Video snimci, .ram datoteke i linkovi za strimovanje sadržaja se otvaraju i reprodukuju u aplikaciji RealPlayer, a audio snimci u aplikaciji muzički centar. Vidite 'RealPlayer', str. 47 i 'Muzički centar', str. 45.

Da biste kopirali ili premestili datoteke u kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena) ili u memoriju uređaja, izaberite datoteku, a zatim izaberite **Opcije > Premesti i kopiraj > Kopiraj u mem. kart./Premesti u mem. kar.** ili **Kopiraj u mem. tel./Premesti u mem. tel..**

Datoteke koje se nalaze u memorijskoj kartici (ako je ubačena) su označene sa .

Da biste smanjili veličinu datoteka koje ste već kopirali negde drugde, recimo u kompatibilni PC računar, izaberite **Opcije > Skupi**. Kada se izabere **Skupi**, rezolucija slike se smanjuje na 640x480. Da biste povećali slobodni memorijski prostor, izaberite neku datoteku, pa zatim **Opcije > Isprazni memoriju**. Vidite 'Napravite rezervne kopije datoteka', str. 38.

Da biste preuzeli datoteke u **Galerija** u neki od glavnih foldera koristeći pretraživač, izaberite **Preuz. grafika** ili **Preuzim. videa**, **Preuz. numera** ili **Pr. zvukova**. Otvara se pretraživač, pa možete da izaberete marker sajta sa kojega je moguće preuzeti sadržaj.

Gledanje slika i video snimaka

Snimljene fotografije i video snimci snimljeni kamerom čuvaju se u folderu **Slike i video** u aplikaciji **Galerija**. Kvalitet i veličina video snimka je označen jednom od sledećih ikonica:

 video snimak se može slati putem MMS-s ili se može deliti,

 video snimak se može deliti, i

 video snimak je prevelik za slanje i deljenje.

Slike i video snimci Vam mogu biti poslani i u multimedijalnoj poruci, kao e-mail prilog ili preko Bluetooth veze ili IC vezom. Da biste primljenu sliku ili video snimak mogli da vidite u galeriji ili u medija plejeru, morate da ih sačuvate u memoriju uređaja ili na memorijsku karticu (ako je ubačena).

Otvorite folder **Slike i video** u aplikaciji **Galerija**. Datoteke slika i video snimaka su raspoređene u obliku petlje, a poređane su prema datumu. Na ekranu može da se vidi broj datoteka. Da se krećete po datotekama, skrolujte

nagore ili nadole. Da se krećete po datotekama kontinualno po njihovom redosledu, pritisnite i držite navigator nadole ili nagore.

Da se krećete po grupama datoteka, skrolujte ulevo ili udesno. Da otvorite neku datoteku, pritisnite navigator.

Da biste izmenili neku sliku ili montirali neki video snimak, izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Otvara se editor slika ili video montažer.

Da biste dodali neku sliku ili video snimak u neki album u okviru **Galerija**, izaberite **Opcije** > **Albumi** > **Dodaj u album**. Vidite 'Albumi', str. 37.

Da biste pravili autorske video snimke, u **Galerija** izaberite video snimak ili nekoliko snimaka, a zatim izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Vidite 'Montaža video snimaka', str. 33.

Da biste odštampali svoje slike na kompatibilnom štampaču povezanom sa Vašim uređajem, ili da biste ih sačuvali na memorijsku karticu (ako je ubačena) radi štampanja, izaberite **Opcije** > **Štampaj**. Vidite 'Štampanje slika', str. 46.

Izaberite **Opcije** > **Uvećaj** ili **Umanji** da biste zumirali sliku. Koeficijent zumiranja se prikazuje u vrhu ekrana. Koeficijent zumiranja se ne pamti trajno.

Da biste neku sliku upotreбили za pozadinsku sliku (tapet), izaberite je, pa zatim izaberite **Opcije** > **Dodeli** > **Postavi za tapet**.

Pritisnite da biste obrisali sliku ili video snimak.

Slajd šou (projekcija slajdova)

Izaberite **Opcije** > **Projekcija slajdova** > **Start** da slike i video snimke gledate u punom ekranu. Slajd šou, projekcija, počinje od najstarije datoteke. Izaberite neku od narednih opcija:

- **Pusti** – da biste otvorili aplikaciju RealPlayer i pustili neki video snimak
- **Pauza** – da biste napravili pauzu u projekciji slajdova
- **Nastavi** – da biste nastavili projekciju slajdova
- **Kraj** – da biste zatvorili projekciju slajdova.

Da biste aktivirali **Pauza**, **Nastavi** i **Kraj**, pritisnite selekциони taster. Da pretražujete slike, pritisnite (prethodna) ili (naredna).

Da podesite ritam prikazivanja slajdova, pre početka projekcije, izaberite **Opcije** > **Projekcija slajdova** > **Podešavanje** > **Odlaganje slajda**.

Da biste projekciji slajdova dodali zvuk, izaberite **Opcije** > **Projekcija slajdova** > **Podešavanje**, pa zatim neku od narednih opcija:

- **Muzika** – Izaberite **Uključena** ili **Isključena**.
- **Numera** – Izaberite neku muzičku datoteku iz liste.

Da biste pojačali ili smanjili jačinu zvuka, pritisnite ili .

Prezentacije

Prezentacije služe za prikazivanje SVG (scalable vector graphics) datoteka, kao što su karikature i mape. SVG slike zadržavaju svoj originalni izgled kada se odštampaju kao i kada se prikazuju na ekranima različitih dimenzija i pri različitim rezolucijama. Da biste prikazali SVG datoteke, izaberite folder **Prezentacije**, dođite do neke slike, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pusti**.

Da uvećate, pritisnite **5**. Da umanjite, pritisnite **0**.

Za prelazak sa prikaza u punom ekranu na normalni prikaz i obratno, pritisnite *****.

Albumi

Koristeći albume možete na lak način da organizujete svoje slike i video snimke. Da vidite listu albuma, u folderu **Slike i video** izaberite **Opcije** > **Albumi** > **Prikaži albume**.

Da biste napravili novi album, izaberite **Opcije** > **Novi album**. Unesite ime albuma, a zatim izaberite **OK**.

Da biste u neki album u **Galerija** dodali sliku ili video snimak, dođite do slike ili video snimka, a zatim izaberite **Opcije** > **Albumi** > **Dodaj u album**. Otvara se lista albuma. Izaberite album u koji želite da dodate sliku ili video snimak, a zatim pritisnite .

Pritisnite **C** da biste uklonili datoteku iz albuma. Ta datoteka se ne briše iz foldera **Slike i video** u aplikaciji **Galerija**.

Napravite rezervne kopije datoteka

Da biste prebacili medija datoteke (napravili njihove rezervne kopije) iz svog uređaja u neki kompatibilni PC računar preko bežične LAN mreže, izaberite **Opcije** > **Prenos** > **Počni**. Vidite 'Bežična LAN mreža', str. 16.

Vaš uređaj započinje traženje uređaja. Izaberite neki uređaj i folder u koji želite da prebacite medija datoteke. Pritisnite **OK**.

Da biste promenili podešavanja za **Memorijski uređaj** ili **Folder memorije**, izaberite **Opcije** > **Prenos** > **Podešavanja**.

Kućna mreža

Vaš uređaj je kompatibilan sa UPnP (Universal Plug and Play, univerzalna samokonfigurišuća) arhitekturom. Koristeći hardversku WLAN pristupnu tačku ili WLAN ruter (usmerivač), možete formirati kućnu mrežu i na nju povezati kompatibilne UPnP uređaje koji podržavaju

bežičnu LAN mrežu, kao što je Nokia N80, kompatibilni PC računar, kompatibilni štampač, kompatibilni audio sistem ili TV prijemnik, ili kompatibilni audio sistem ili TV prijemnik opremljen kompatibilnim bežičnim multimedijama prijemnikom.

Imajte na umu da je za korišćenje WLAN (bežična lokalna mreža) funkcionalne mogućnosti uređaja Nokia N80 u kućnoj mreži neophodna radna konfiguracija kućne bežične LAN mreže kao i da drugi ciljni uređaji budu UPnP kompatibilni kao i da budu povezani na istu kućnu mrežu.

Medija datoteke koje su sačuvane u **Galerija** možete da delite sa ostalim UPnP kompatibilnim uređajima koristeći kućnu mrežu. Za podešavanja **Kućna mreža** pritisnite **⚙**, pa izaberite **Poveziv**. > **Kućna mreža**. Kućnu mrežu možete da koristite i da biste prikazivali, puštali, kopirali ili štampali kompatibilne medija datoteke iz **Galerija**. Vidite 'Prikazujte medija datoteke', str. 39.

Važno: Uvek omogućite jednu od raspoloživih metoda kriptovanja kako biste povećali bezbednost svoje bežične LAN veze. Korišćenje kriptovanja umanjuje rizik neovlašćenog pristupa Vašim podacima.

Podešavanja kućne mreže

Da biste medija datoteke sačuvane u **Galerija** mogli da delite sa drugim UPnP kompatibilnim uređajima preko bežične LAN mreže, prvo morate da konfigurišete svoju

kućnu Internet pristupnu tačku bežične LAN mreže, pa zatim da konfigurirate i aplikaciju **Kućna mreža**. Vidite 'Bežična LAN mreža', str. 16, kao i podešavanja bežične LAN mreže u delu 'Pristupne tačke', str. 115 i delu 'Bežična LAN mreža', str. 118.

Opcije koje se odnose na **Kućna mreža** nisu na raspolaganju u aplikaciji **Galerija** sve dok ne podesite podešavanja za **Kućna mreža**.

Postavite podešavanja

Da biste konfigurisali (postavili podešavanja) aplikaciju **Kućna mreža**, izaberite **Poveziv.** > **Kućna mreža** > **Podešavanja**, pa zatim:

Deljenje sadržaja – Dopustite ili zabranite deljenje medija datoteka sa kompatibilnim uređajima. Nemojte aktivirati **Deljenje sadržaja** pre nego što konfigurirate sva ostala podešavanja. Ako **Deljenje sadržaja** aktivirate, ostali UPnP kompatibilni uređaji u kućnoj mreži mogu da prikazuju i kopiraju Vaše datoteke.

Prist. tačka kućne mreže – Izaberite svoju kućnu Internet pristupnu tačku. Ako u Vašoj kućnoj mreži nije aktivirana funkcija zaštite bežične LAN mreže, primićete bezbednosno upozorenje. Možete nastaviti, pa naknadno aktivirati zaštitu bežične LAN mreže, ili možete prekinuti sa definisanjem pristupne tačke i aktivirati zaštitu bežične LAN mreže. Vidite 'Bežični LAN' u 'Pristupne tačke', str. 115.

Ime mog uređaja – Unesite neko ime za svoj uređaj pod kojim će se prikazivati ostalim kompatibilnim uređajima kućne mreže.

Definišite sadržaje koji će se deliti

Kada **Deljenje sadržaja** aktivirate, ostali UPnP kompatibilni uređaji u kućnoj mreži mogu da prikazuju i kopiraju sadržaje koje želite da delite sa njima.

Da biste odabrali medija datoteke za deljenje sa ostalim uređajima, ili da vidite status deljenja sadržaja u albumima **Slike i video** i **Muzika**, izaberite **Deli sadržaj**.

Prikazujte medija datoteke

Da biste kompatibilni PC računar povezali u kućnu mrežu neophodno je da instalirate odgovarajući softver sa CD-ROM diska koji ste dobili sa svojom Nokijom N80.

Ako je **Deljenje sadržaja** aktivirano u Vašem uređaju, ostali kompatibilni uređaji kućne mreže mogu da prikazuju i kopiraju medija datoteke koje ste izabrali za deljenje u okviru **Deli sadržaj**. Ako ne želite da ostali uređaji imaju pristup Vašim datotekama, isključite **Deljenje sadržaja**. Čak i kada je **Deljenje sadržaja** u Vašem uređaju isključeno, Vi možete da prikazujete i kopirate medija datoteke koje se nalaze u nekom drugom uređaju kućne mreže ako je to taj uređaj dopustio.

Prikažite medija datoteke koje se nalaze u Vašem uređaju

Da biste izabrali slike, video zapise i muzičke numere koji se nalaze u Vašem uređaju i prikazali ih na nekom drugom uređaju kućne mreže, kao što je kompatibilni TV prijemnik, uradite sledeće:

- 1 U **Galerija**, izaberite neku sliku, video zapis ili muzičku numeru.
- 2 Izaberite **Opcije** > **Prikaži preko kuć. mrež.** (slike i video zapisi), ili **Repr. preko kućne mreže** (muzika).
- 3 Izaberite neki kompatibilni uređaj na kojem će se prikazivati medija datoteka. Slike se prikazuju i na Vašem uređaju i na drugom kućnom mrežnom uređaju, a video i audio snimci se prikazuju samo na drugom kućnom mrežnom uređaju.

Prikažite medija datoteke koje se nalaze u drugom uređaju

Da biste izabrali medija datoteke koje se nalaze na nekom drugom kućnom mrežnom uređaju i prikazali ih na drugom uređaju ili na nekom kompatibilnom TV prijemniku, uradite sledeće:

- 1 U **Galerija** izaberite **Kućna mreža**. Vaš uređaj započinje traženje drugih kompatibilnih uređaja. Na ekranu počinju da se prikazuju imena uređaja.
- 2 Izaberite neki uređaj iz liste.

- 3 Izaberite vrstu medija sadržaja drugog uređaja koju želite da prikazete. Koji su tipovi datoteka na raspolaganju zavisi od funkcionalnih mogućnosti tog drugog uređaja.
- 4 Izaberite sliku, video snimak ili muzičku numeru koju želite da pogledate, i izaberite **Opcije** > **Prikaži preko kuć. mrež.** (slike i video zapisi), ili **Repr. preko kućne mreže** (muzika).
- 5 Izaberite uređaj na kojem će biti prikazana ili reprodukovana datoteka.

Da biste prestali sa deljenjem medija datoteke, izaberite **Opcije** > **Prekini prikazivanje**.

Da biste slike sačuvane u **Galerija** štampali preko **Kućna mreža** na UPnP kompatibilnom štampaču, izaberite opciju štampanja u **Galerija**. Vidite 'Štampanje slika', str.46. **Deljenje sadržaja** ne mora da bude aktivirano.

Da biste tražili datoteke prema različitim kriterijumima, izaberite **Opcije** > **Nađi**. Da biste razvrstali pronađene datoteke, izaberite **Opcije** > **Razvrstaj**.

Kopirajte medija datoteke

Da biste kopirali ili preneli medija datoteku iz svog uređaja u drugi kompatibilni uređaj, recimo UPnP kompatibilni PC računar, izaberite datoteku u **Galerija**, pa zatim izaberite **Opcije** > **Premesti i kopiraj** > **Kopiraj na kućnu mrežu** ili

Prem. na kućnu mrežu. Deljenje sadržaja ne mora da bude aktivirano.

Da biste kopirali ili preneli datoteke iz drugog uređaja u svoj uređaj, izaberite datoteku u drugom uređaju, pa zatim **Opcije > Kopiraj u telefon** ili **Kopiraj u mem. kart..** **Deljenje sadržaja** ne mora da bude aktivirano.

Štampajte iz Galerije preko mreže

Koristeći **Mrež. štamp.** možete preko mreže da naručujete izradu fotografija svojih snimaka sa dostavom direktno na svoju kuću ili na neku prodavnicu u blizini gde ih možete preuzeti. Takođe, možete da naručujete i druge proizvode sa izabranim snimcima, recimo šolje za kafu ili podloge za miša. Ponuda proizvoda zavisi od provajdera servisa.

Da biste mogli da koristite **Mrež. štamp.**, neophodno je da imate instaliranu konfiguracionu datoteku bar jednog servisa štampe, izrade fotografija. Te konfiguracione datoteke možete dobiti od provajdera servisa Internet foto laboratorije (pravljenja fotografija) koji podržavaju **Mrež. štamp..**

Naručite izradu fotografija

Možete da štampate samo slike koje su u .jpeg formatu.

Pritisnite , pa izaberite **Galerija > Slike i video**.

- 1 Izaberite jednu ili više slika, pa zatim izaberite **Opcije > Odštampaj > Naruči slike**.
- 2 Izaberite nekog provajdera servisa iz liste.
- 3 Izaberite **Opcije**, a zatim neku od sledećih opcija: **Otvori** — da inicirate vezu sa provajderom servisa. **Informacije** — da vidite podatke o tom provajderu servisa, recimo, adresu prodavnice, kontakt podatke, kao i Web linkove do dodatnih informacija o tom provajderu servisa. **Ukloni** — da uklonite datog provajdera servisa iz liste. **Dnevnik** — da vidite detalje o prethodnim narudžbinama.
- 4 Ako je dati provajder servisa samostalna prodavnica, povezujete se na provajdera servisa, a u predprikazu se pojavljuju slike koje ste izabrali u **Galerija**. Izaberite **Opcije**, a zatim neku od sledećih opcija: **Pogledaj** — da biste videli snimak pre naručivanja fotografije. Krećite se gore ili dole da pregledate snimke. **Naruči sada** — da date svoju narudžbenicu. **Promeni naruč. proizv.** — da promenite vrstu proizvoda kao i broj primeraka za izabrani snimak. U prikazu narudžbenice proizvoda, možete izabrati vrstu i tip proizvoda koji naručujete. Koje su opcije na raspolaganju kao i asortiman proizvoda zavise od datog provajdera servisa. Pomerajte se (skrolujte) levo ili desno da vidite ili da izmenite detalje drugih snimaka.

Promeni korisn. inform. — da promenite podatke o naručiocu i narudžbenici.

Dodaj sliku — da u narudžbenicu dodate nove snimke.

Ukloni sliku — da neke snimke izbacite iz narudžbenice.

- 5 Ukoliko je dati servis grupa prodajnih objekata, povezujete se sa provajderom servisa, i potrebno je da izaberete prodavnicu u kojoj želite da preuzmete svoje fotografije. U predprikazu se daju slike koje ste izabrali u **Galeriji**. Zavisno od datog provajdera servisa, na raspolaganju Vam mogu biti mogućnosti pretraživanja i traženja prodavnica po različitim kriterijumima.

Da biste proverili detalje, kao što je radno vreme izabrane prodavnice, izaberite **Opcije > Informacije** (ako to dati provajder servisa nudi).

Dodite do željenog prodajnog mesta za preuzimanje fotografija, pa pritisnite navigator. Pre davanja narudžbenice, slike možete da probno prikazete, da promenite podatke o slici i informacije o kupcu, kao i da slike dodate u narudžbenicu i da ih iz nje izbacite.

Da biste slike naručili, izaberite **Opcije > Naruči sada**.

Deljenje sadržaja na mreži

Koristeći **Onlajn deljenje** možete da delite svoje slike i video zapise preko kompatibilnih mrežnih albuma, veblogova (mrežnih dnevnika) ili drugih kompatibilnih

servisa za deljenje sadržaja na Webu. Sadržaj možete da postavljate (šaljete na servis), možete da sačuvate nedovršene objave za slanje nekom drugom prilikom, kao i da prikazujete sadržaj albuma. Koje su vrste sadržaja podržane zavisi od datog provajdera servisa.

Prvi koraci

Da biste mogli da koristite **Onlajn deljenje**, morate se pretplatiti na taj servis preko nekog provajdera servisa deljenja slika. Obično se na servis možete pretplatiti na Web strani tog provajdera servisa. Za detalje u vezi preplate na ovaj servis, obratite se svom provajderu servisa. Za dodatne informacije o kompatibilnim provajderima servisa, posetite www.nokia.com/support.

Kada servis otvorite prvi put u aplikaciji Onlajn deljenje, od Vas se zahteva da kreirate novi nalog, kao i da definišete svoje korisničko ime i lozinku. Da biste naknadno pristupili podešavanjima naloga, izaberite **Onlajn deljenje > Opcije > Podešavanje**. Vidite 'Podešavanja deljenja sadržaja na mreži', str. 44.

Postavite datoteke

Pritisnite , izaberite **Galerija > Slike i video**, zatim izaberite datoteke koje želite da postavite (pošaljete na servis), i na kraju izaberite **Opcije > Pošalji > Web prenos**.

Aplikaciji **Onlajn deljenje** možete da pristupite i iz glavne kamere.

Otvora se prikaz **Izbor servisa**. Da biste kreirali novi nalog na servisu, izaberite **Opcije > Dodaj novi nalog**, ili izaberite ikonicu servisa sa tekstom **Napravi novi** u listi servisa. Ako ste novi nalog kreirali "oflajn", tj. kada niste bili povezani na servis, ili ako ste vršili izmene naloga ili podešavanja servisa preko Web pretraživača sa kompatibilnog PC računara, da biste ažurirali listu servisa u svom uređaju, izaberite **Opcije > Primi servise**. Da servis izaberete, pritisnite navigator.

Kada izaberete neki servis, izabrane slike i video zapisi se prikazuju u režimu u kojem se mogu vršiti izmene. Datoteke možete da otvorite, da ih prikažete, da ih reorganizujete, da im dodajete tekst kao i da dodajete nove datoteke.

Da biste odustali od postavljanja (slanja) na Web, i tako kreiranu objavu sačuvali kao nacrt, izaberite **Nazad > Sačuvaj kao nacrt**. Ako je postavljanje već započelo, izaberite **Obustavi > Sačuvaj kao nacrt**.

Da biste se povezali sa servisom i datoteke postavili na Web, izaberite **Opcije > Prenesi**, ili pritisnite .

Otvorite onlajn servis

Da biste videli slike i video zapise postavljene na onlajn servisu, pripremili i poslali objekte iz svog uređaja, izaberite **Slike i video > Opcije > Otvori onlajn servis**. Kada kreirate novi nalog "oflajn", tj. kada niste povezani na servis, ili izvršite izmene naloga ili podešavanja servisa preko Web pretraživača sa kompatibilnog PC računara, da biste ažurirali listu servisa u svom uređaju, izaberite **Opcije > Primi servise**. Izaberite neki servis iz liste.

Nakon što se povežete sa servisom, izaberite neku od narednih opcija:

- **Otvori u Web pretraž.** — da se povežete na izabrani servis i da vidite postavljene albume i nacрте albuma koristeći Web pretraživač. Prikaz zavisi od datog provajdera servisa.
- **Nacrti** — da vidite i da vršite izmene objekata, kao i da ih postavljate (šaljete) na Web.
- **Poslato** — da vidite poslednjih 20 objekata kreiranih Vašim uređajem.
- **Novi članak** — da kreirate novi objekat, stavku.

Koje su opcije na raspolaganju zavisi od datog provajdera servisa.

Podešavanja deljenja sadržaja na mreži

Da biste izvršili izmene podešavanja deljenja sadržaja na mreži, u aplikaciji **Onlajn deljenje** izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Moji nalozi

U **Moji nalozi** možete da kreirate nove naloge, kao i da vršite izmene postojećih naloga. Da biste kreirali novi nalog, izaberite **Opcije** > **Dodaj novi nalog**. Da biste izvršili izmene nekog postojećeg naloga, izaberite taj nalog, pa zatim **Opcije** > **Izmeni**. Izaberite neku od narednih opcija:

Ime naloga — da uneste željeno ime za taj nalog.

Provajder — da izaberete provajdera servisa kojeg želite da koristite. Za neki postojeći nalog ne možete promeniti provajdera servisa; morate da kreirate novi nalog za novog provajdera servisa. Ako neki nalog obrišete u **Moji nalozi**, iz Vašeg uređaja se brišu i servisi koji su povezani sa tim nalogom, uključujući i objekte, stavke, poslate na te servise.

Korisničko ime i Lozinka — da unesete svoje korisničko ime i lozinku koje ste kreirali za taj nalog kada ste se prijavili na dati onlajn servis.

Veličina slike za prenos — da izaberete u kojoj će se veličini slike postavljati, prenositi, na dati servis.

Podešavanja aplikacije

Veličina slike ekrana — da izaberete u kojoj će se veličini slika prikazivati na ekranu Vašeg uređaja. Ovo podešavanje nema uticaja na veličinu slike koja se postavlja, prenosi na servis.

Veličina teksta ekrana — da izaberete veličinu slova za prikaz teksta u nacrtima i poslatim objektima, ili kada tekst dodajete nekom novom objektu.

Napredni

Provajderi — da vidite ili da vršite izmene podešavanja provajdera servisa, da dodate novog provajdera servisa, ili da vidite detalje nekog provajdera servisa. Ako promenite provajdera servisa, svi podaci u **Moji nalozi** koji se odnose na prethodnog provajdera se gube. Podešavanja sistemski definisanog provajdera servisa ne možete menjati.

Primarna pristup. tačka — da promenite pristupnu tačku koja se koristi za pristup onlajn servisu, izaberite željenu pristupnu tačku.

Medija aplikacije

Muzički centar

Pritisnite i izaberite **Muzički cent.**. Pomoću muzičkog centra možete da reprodukujete muzičke datoteke i kreirate i slušate liste numera.

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno.

Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Dodajte muziku

Kada Muzički centar otvorite prvi put, on u memoriji uređaja traži muzičke datoteke kako bi kreirao fonoteku.

Nakon što u uređaj dodate ili iz njega uklonite muzičke datoteke, ažurirajte svoju fonoteku. Izaberite **Opcije > Fonoteka > Opcije > Ažuriraj Fonoteku**.

Savet! Možete da prebacite muzičke datoteke iz svog uređaja u memorijsku karticu (ako je ubačena) koristeći modul Nokia Audio Manager koji se nalazi u sklopu Nokia PC Suite paketa.

Muziku iz kompatibilnog PC računara ili drugih kompatibilnih uređaja možete da prebacujete koristeći USB kabl ili bežično Bluetooth povezivanje. Za detalje u vezi povezivanja Vašeg uređaja, vidite 'Povezivanje', str. 98. Da biste promenili podrazumevani režim USB kablovske veze, pritisnite , izaberite **Poveziv.** > **Data kabl**, pa zatim neku od opcija u **Režim data kabl**.

Puštajte muziku

Kada otvorite Muzički centar, prikazuje se poslednja reprodukovana numera ili lista numera. Da biste videli fonoteku, izaberite ili **Opcije > Fonoteka**, pa zatim željenu listu pesama. Da biste iz tog prikaza pustili pesme, izaberite **Opcije > Pusti**.

U toku reprodukovanja neke pesme, da biste privremeno zaustavili reprodukciju ili je ponovo obnovili, pritisnite ili .

Da zaustavite reprodukovanje pesme, pritisnite . Da biste brzo premotavali unapred ili unazad, pritisnite i držite odnosno . Pritisnite ili da biste započeli reprodukciju sledeće ili prethodne pesme.

Da biste videli listu pesama koja se trenutno reprodukuje, izaberite ili **Opcije > Otvori Sada slušate**. Da listu pesama sačuvate kao listu numera, izaberite **Opcije > Dodaj u listu numera**, pa kreirajte novu listu, ili izaberite neku sačuvanu listu.

Pritisnite ili da biste podesili jačinu zvuka.

Izaberite **Opcije > Slučajni izbor** da biste mogli da izaberete reprodukciju po slučajnom izboru ili da biste izabrali normalan režim reprodukcije. Izaberite **Opcije > Ponavljanje** da biste izabrali da li želite da se reprodukcija zaustavi na kraju liste numera ili da ponovo bude pokrenuta od početka liste numera.

 Savet! Ako želite da ostavite aplikaciju otvorenom i da muzika svira u pozadini, dvaput pritisnite kako biste se vratili u pasivni režim. Da biste se vratili u aplikaciju, pritisnite , a zatim izaberite **Muzički cent.**

Da biste otvorili Web markere (adrese) za preuzimanje muzike, izaberite **Opcije > Preuzimanja numera**.

Da biste se vratili u pasivni režim i ostavili da muzika svira u pozadini, izaberite **Opcije > Pusti u pozadini**.

Fonoteka

Da biste videli fonoteku, izaberite **Opcije > Fonoteka**. **Sve numere** prikazuje se kompletna muzička kolekcija. Da biste videli sačuvane pesme, izaberite **Albumi**, **Izvođači**, **Žanrovi** ili **Kompozitori**. Informacije o albumu, izvođaču, žanru i kompozitoru se prikupljaju iz ID3 ili M4L oznaka u datotekama pesama, ako su dostupne.

Da biste dodali pesme, albume, izvođače, žanrove ili kompozitore u neku listu numera, izaberite stavke, a zatim **Opcije > Dodaj u listu numera**. Možete da kreirate novu listu numera ili da dodajete u neku postojeću.

Da biste videli liste numera, izaberite **Lista numera**. Da biste kreirali novu listu numera, izaberite **Opcije > Nova lista numera**. Kada je prikazana neka lista numera koju ste sami kreirali, da u nju dodate nove pesme, izaberite **Opcije > Dodaj numere**.

Da biste obrisali listu numera, pritisnite . Brisanje liste numera briše samo listu, a ne i muzičke datoteke.

Štampanje slika

Ako želite da štamplate slike pomoću opcije **Štampa slike**, izaberite opciju štampanja u galeriji, kameri, editoru slika ili slikovniku.

Koristite **Štampa slike** da biste slike štampali koristeći kompatibilni USB kabl za prenos podataka, bežični LAN

(ako je na raspolaganju), Bluetooth povezivanje ili kompatibilnu memorijsku karticu (ako je na raspolaganju).

Možete da štampate samo slike koje su u .jpeg formatu. Slike snimljene kamerom se automatski čuvaju u .jpeg formatu.

Da biste štampali na štampaču koji je PictBridge kompatibilan, priključite kabl za prenos podataka pre nego što izaberete opciju štampanja.

Izbor štampača

Kad prvi put koristite opciju **Štampa slike**, prikazuje se lista raspoloživih štampača nakon što izaberete sliku. Izaberite neki štampač. Taj štampač se postavlja kao podrazumevani štampač.

Ako ste povezali neki PictBridge kompatibilni štampač pomoću kompatibilnog USB kabla, taj štampač se automatski prikazuje.

Ako podrazumevani štampač nije raspoloživ, prikazuje se lista raspoloživih uređaja za štampanje.

Da biste promenili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podešavanje > Podrazum. štampač**.

Prikaz izgleda štampe

Prikaz izgleda štampe se otvara samo kada počnete štampanje neke slike iz galerije.

Izabrane slike se prikazuju u prethodno definisanim izgledima štampe. Pomerajte se levo i desno kroz raspoložive izgled štampe za izabrani štampač da biste promenili izgled štampe. Ako slike ne mogu da stanu na jednu stranicu, pomerajte se gore ili dole da prikazete dodatne stranice.

Podešavanja štampe

Opcije koje su na raspolaganju se razlikuju i zavise od mogućnosti koje nudi izabrani uređaj za štampu.

Da biste postavili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podrazum. štampač**.

Da izaberete dimenzije papira, izaberite **Veličina papira**, iz liste izaberite dimenzije papira, a zatim **OK**. Izaberite **Obustavi** da biste se vratili u prethodni prikaz.

RealPlayer

Pritisnite **⌘**, a zatim izaberite **Studio > RealPlayer**. Koristeći program **RealPlayer**, možete da reprodukujete video snimke ili da bežično strimujete medija datoteke. Tokom pretraživanja Web strana možete da aktivirate neki link za strimovanje sadržaja, ili možete da ga sačuvate u memoriju telefona ili na kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena).

 Savet! Video snimke i linkove za strimovanje sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju možete da pratite i na nekom drugom UPnP kompatibilnom eksternom uređaju, recimo TV prijemnik ili PC računar, preko bežične LAN mreže. Vidite 'Prikazujte medija datoteke', str. 39.

RealPlayer podržava datoteke sa nastavcima (ekstenzijama) .3gp, .mp4 i .rm. Međutim, **RealPlayer** možda ne podržava sve formate datoteka ili sve varijante formata. Na primer, **RealPlayer** pokušava da otvori sve .mp4 datoteke, ali neke .mp4 datoteke mogu da uključuju i sadržaj koji nije usklađen sa 3GPP standardom, pa ih samim tim ne podržava ni ovaj model uređaja.

Pustite video snimke

- 1 Da biste pustili, reprodukovali neku medija datoteku iz memorije uređaja ili sa memorijske kartice (ako je ubačena), izaberite **Opcije > Otvori**, pa zatim izaberite:

Prethodni snimci – da biste reprodukovali jednu od poslednjih šest datoteka puštenih u programu **RealPlayer**.

Sačuvani snimak – da biste reprodukovali neku datoteku koju ste sačuvali u aplikaciji **Galerija**.

Vidite 'Galerija', str. 35.

- 2 Dodite do neke datoteke, pa pritisnite da biste je reprodukovali.

 Savet! Da biste neki video snimak gledali u punom ekranu, pritisnite **2**. Da se vratite u prikaz u normalnom ekranu, pritisnite bilo koji taster.

Prečiće u toku reprodukcije:

- Pritisnite i držite da biste brzo premotavali napred.
- Pritisnite i držite da biste brzo premotavali unazad.
- Da biste isključili zvuk, pritisnite i držite dok se ne prikaže . Da biste uključili zvuk, pritisnite i držite dok ne vidite .

Bežično strimujte sadržaj

Mnogi provajderi servisa zahtevaju da koristite neku Internet pristupnu tačku (IAP) za svoju primarnu, podrazumevanu, pristupnu tačku. Drugi provajderi dopuštaju korišćenje WAP pristupne tačke.

Pristupne tačke su možda konfigurisane kod prvog startovanja Vašeg uređaja.

Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

U modulu **RealPlayer** možete da otvarate samo URL adrese tipa `rtsp://`. Međutim, **RealPlayer** prepoznaje i `http` link do neke .ram datoteke.

Ako želite da bežično strimujete sadržaj, izaberite neki link za strimovanje sadržaja koji je sačuvan u aplikaciji **Galerija**, koji se nalazi na nekoj Web strani ili koji ste

primili kao tekstualnu ili kao multimedijalnu poruku. Pre nego što se započne strimovanje živog sadržaja, uređaj se povezuje na dati sajt i počinje sa učitavanjem sadržaja. Taj sadržaj se ne memoriše u Vaš uređaj.

Primate RealPlayer podešavanja

Podešavanja za **RealPlayer** možete da primite i kao specijalnu tekstualnu poruku od operatora mreže ili od provajdera servisa. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 59. Za detaljnije informacije obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Promenite RealPlayer podešavanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, a zatim neku od sledećih opcija:

Video – da bi **RealPlayer** automatski ponavljao video snimke kada se završi njihova reprodukcija.

Veza – da biste izabrali da li će se koristiti proksi server, da biste promenili primarnu pristupnu tačku, kao i da biste postavili opseg portova za povezivanje. Za ispravna podešavanja se obratite svom provajderu servisa.

Proksi server:

Koristi proksi server – Izaberite **Da** da biste koristili proksi server.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Rečnik termina: Proksi serveri su posrednički serveri između medija servera i korisnika. Neki provajderi servisa ih koriste da bi obezbedili dodatnu sigurnost i da bi ubrzali pristup stranama pretraživača koje sadrže audio ili video snimke.

Mreža:

Prim. pristupna tačka – Dodite do pristupne tačke koju želite da koristite za povezivanje na Internet, a zatim pritisnite .

Vreme na vezi – Postavite vremenski period posle kojeg će **RealPlayer** raskinuti vezu sa mrežom kada privremeno zaustavite reprodukciju medija sadržaja preko mrežne veze. Izaberite **Definiše korisnik**, pa zatim pritisnite . Unesite vreme, a zatim izaberite **OK**.

Najniži UDP port – Unesite najniži broj porta za opseg portova servera. Minimalna vrednost je 1024.

Najviši UDP port – Unesite najviši broj porta za opseg portova servera. Maksimalna vrednost je 65535.

Izaberite **Opcije > Napredna podešav.** da biste izmenili vrednosti širine opsega za različite mreže.

Režiser

Da biste napravili 'muvee', pritisnite , a zatim izaberite **Studio > Režiser**. 'Muvee' je kratak, montirani video snimak koji može da sadrži video, slike, muziku i tekst. **Ekspres muvee** automatski kreira modul **Režiser** nakon što izaberete stil za muvee. **Režiser** koristi podrazumevanu muziku i tekst koji su dodeljeni odabranom stilu. Za **Autorski muvee** možete da izaberete sopstvene video i muzičke snimke, slike i stil, a možete i da dodate uvodnu i završnu poruku. Muvee možete da šaljete pomoću MMS-a.

Otvorite modul **Režiser**, a zatim pritisnite ili da biste prelazili između prikaza i . Iz prikaza možete da se vratite u glavni prikaz i tako što ćete izabrati **Urađeno**.

Prikaz sadrži listu video snimaka za koje možete izabrati **Pusti**, **Pošalji**, **Preimenuj** i **Obriši**.

Kreirajte ekspres muvee spot

- 1 U glavnom prikazu modula **Režiser** izaberite **Ekspres muvee**.
- 2 Za muvee izaberite neki stil iz liste stilova. Kreirani muvee se memoriše u muvee listu modula **Režiser**.

Nakon memorisanja, muvee će biti automatski reprodukovano.

Kreirajte autorski muvee spot

- 1 U glavnom prikazu modula **Režiser** izaberite **Autorski muvee**.
- 2 U **Video**, **Slika**, **Stil** ili **Muzika** izaberite snimke koje želite da ubacite u svoj muvee.
 Nakon što izaberete video snimke i slike, da biste definisali redosled kojim se datoteke reprodukuju u muvee spotu, izaberite **Opcije > Napredne opcije**. Da biste izabrali datoteku koju želite da premestite, pritisnite . Zatim dođite do datoteke ispod koje želite da stavite označenu datoteku, pa pritisnite . Da biste montirali (rezali) video snimke, izaberite **Opcije > Izaberi sadržaje** da biste isekli video snimke. Vidite 'Izaberite sadržaj', str. 51.
 U modulu **Poruka** možete da dodate uvodni i završni tekst za muvee.
- 3 Izaberite **Kreiraj muvee**, a zatim neku od narednih opcija:
Multimedija poruka – da biste optimizovali dužinu muvee spota za slanje preko MMS-a.
Automatski izbor – da biste u muvee uključili sve izabrane slike i video snimke.
Koliko i muzika – da biste podesili da dužina muvee spota bude ista kao dužina izabranog muzičkog snimka.

Definiše korisnik – da biste definisali dužinu muvee spota.

4 Izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.

Da biste pogledali autorski muvee pre nego što ga sačuvate, u prikazu **Prikaz muvee** izaberite **Opcije** > **Pusti**.

Izaberite **Opcije** > **Pravi ponovo** da biste napravili novi autorski muvee koristeći ista podešavanja stila.

Izaberite sadržaj

Da biste montirali izabrane video snimke, izaberite **Opcije** > **Napredne opcije** > **Opcije** > **Izaberi sadržaje**. Možete da izaberete delove video snimka koje želite da uključite u muvee, ili one delove koje želite da izostavite. Na klizaču, zelena boja označava uključene, crvena izostavljene, a siva neutralne delove.

Ako želite da uključite određeni deo video snimka u muvee, dođite do tog dela i izaberite **Opcije** > **Obuhvati**. Da neki deo izbacite, izaberite **Opcije** > **Izbaci**. Da izbacite neki snimak ili kadar, izaberite **Opcije** > **Izbaci kadar**.

Da biste modulu **Režiser** dozvolili da po slučajnom izboru uključi ili izostavi neki deo video snimka, dođite do tog dela, a zatim izaberite **Opcije** > **Označi kao neutralno**.

Ako želite da modulu **Režiser** dozvolite da po slučajnom izboru uključi ili izostavi pojedine delove video snimka, izaberite **Opcije** > **Označi sve kao neut.**

Podešavanja

Izaberite **Podešavanja** da biste izvršili izmene sledećih opcija:

Aktivna memorija – Izaberite gde će se memorisati muvee.

Rezolucija – Izaberite rezoluciju za muvee.

Primarno muvee ime – Postavite podrazumevano ime za muvee.

Flash plejer

Koristeći aplikaciju Flash plejer, možete da prikazujete, reprodukujete i interaktivno manipulišete "flash" datotekama kreiranim za mobilne uređaje.

Za interaktivni rad sa kompatibilnim "flash" datotekama, otvorite poruku koja sadrži tu "flash" datoteku ili tu "flash" datoteku prebacite u folder Ostalo svog uređaja.

Organizujte "flash" datoteke

Pritisnite , pa izaberite **Studio** > **Flash Player**. Skrolujte udesno.

Da biste otvorili neki folder ili pustili neku "flash" datoteku, dođite do nje, pa zatim pritisnite navigator.

Da biste neku "flash" datoteku poslali na neki kompatibilni uređaj, dođite do nje, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Da biste neku "flash" datoteku kopirali u neki drugi folder, izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Kopiraj u folder**.

Da biste neku "flash" datoteku premestili u neki drugi folder, izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Premesti u folder**.

Da biste kreirali folder radi organizovanja svojih "flash" datoteka, izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Novi folder**.

Na raspolaganju mogu biti različite opcije.

Da biste obrisali neku "flash" datoteku, dođite do nje, pa zatim pritisnite **C**.

- **Puni ekran** — da se datoteka reprodukuje u punom ekranu. Da biste se vratili na normalni ekran, izaberite **Normalni ekran**.

Mada se u režimu prikaza u punom ekranu ne vide funkcijski tasteri, oni su Vam ipak dostupni pritiskom na jedan od selekcionih tastera.

- **Uklopi u ekran** — da datoteku reprodukujete u njenoj izvornoj veličini posle zumiranja,
- **Švenk režim uključen** — da se, nakon zumiranja, uvećanja prikaza, po ekranu krećete navigatorom.

Reprodukujte "flash" datoteke

Pritisnite **f9**, pa izaberite **Studio** > **Flash Player**. Dođite do neke "flash" datoteke, pa pritisnite navigator.

Ako je na raspolaganju, izaberite **Opcije**, a zatim neku od sledećih opcija:

- **Pauza** — da privremeno zaustavite reprodukciju,
- **Stop** — da prekinete reprodukciju,
- **Jačina** — da podesite jačinu zvuka. Da biste jačinu zvuka povećali ili smanjili, skrolujete ulevo, odnosno udesno.
- **Kvalitet** — da izaberete kvalitet reprodukcije. Ako je reprodukcija neujednačena ili usporena, promenite **Kvalitet** u **Srednji** ili **Nizak**.

Poruke

Pritisnite i izaberite **Poruke**. (mrežni servis). U aplikaciji **Poruke** možete da kreirate, šaljete, primite, pregledate, unosite izmene i organizujete tekstualne poruke, multimedijalne poruke, e-mail poruke, kao i specijalne tekstualne poruke koje sadrže podatke. Takođe možete i da primite Web servisne poruke, čelijske info poruke kao i da šaljete servisne zahteve (USSD komande). Poruke i podaci koji se primaju putem Bluetooth ili infracrvene veze se smeštaju u folder **Primljeno** u okviru **Poruke**.

Da biste kreirali novu poruku, izaberite **Nova poruka**.

Multimedija poruke mogu da primaju i prikazuju jedino uređaji koji nude kompatibilne funkcionalne mogućnosti. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Poruke sadrži naredne foldere:

 Primljeno – sadrži primljene poruke osim e-mail i čelijskih info poruka. E-mail poruke se čuvaju u **Pošt. sanduče**.

 Moji folderi – služi za razvrstavanje poruka po folderima.

 Savet! Da biste izbegli ponovno pisanje poruka koje često šaljete, možete da koristite tekstove u folderu Šabloni (Obrasci).

 Pošt. sanduče – da se povežete sa svojim udaljenim poštanskim sandučetom da biste preuzeli nove e-mail poruke ili da bez povezanosti na mrežu (oflajn režim) pregledate prethodno preuzete poruke. Vidite 'E-mail', str. 64.

 Nacrti – ovde se čuvaju nacrti poruka koje još nisu poslate.

 Poslato – sadrži poslednjih 20 poruka koje su poslate osim poruka poslatih preko Bluetooth ili IC veze. U vezi promene broja poruka koje će se čuvati, vidite 'Podešavanja Ostalo', str. 66.

 Za slanje – ovde se privremeno čuvaju poruke koje čekaju na slanje.

 Primer: Poruke se stavljaju u folder Za slanje, na primer kada se uređaj nalazi izvan zone pokrivanja mreže. Možete da podesite i da se e-mail poruke pošalju kada se prvi naredni put povežete sa udaljenim poštanskim sandučetom.

 Izveštaji – možete zahtevati da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi poslatih tekstualnih i multimedijalnih poruka (mrežni servis). Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslatih na e-mail adresu nije moguć.

 Savet! Nakon što otvorite bilo koji od standardnih foldera, po njima možete da se krećete pritiskom na ili .

Da unesete i da svom provajderu servisa pošaljete servisni zahtev (poznato i kao USSD komanda), kao što su zahtevi za aktiviranje mrežnih servisa, izaberite **Opcije > Servisni zahtev** u glavnom prikazu **Poruke**.

Info servis (mrežni servis) Vam omogućava da od svog provajdera primete poruke o raznim temama kao što su vremenska prognoza ili stanje u saobraćaju. Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu servisa. U glavnom prikazu **Poruke**, izaberite **Opcije > Info servis**. U glavnom prikazu možete da vidite status teme, broj teme, naziv i da li je tema označena () za praćenje.

Info poruke se ne mogu primati u UMTS mrežama. Veza za paketni prenos podataka može da onemogući prijem info poruka.

Pišite tekst

ABC, abc i **Abc** označavaju koji je režim karaktera izabran. **123** označava numerički režim.

Tradicionalni način unosa teksta

 se prikazuje kada tekst pišete tradicionalnim načinom unosa teksta.

- Pritiskajte numerički taster (**1** - **9**) potreban broja sve dok se ne pojavi željeni znak. Na tasteru ima više znakova nego što je na njemu prikazano.
- Ako se naredno slovo nalazi na istom tasteru, sačekajte da se pojavi kursor (ili pritisnite da biste prekinuli čekanje) pa ga unesite.
- Za razmak, pritisnite taster **0** . Pritisnite tri puta **0** da biste kursor pomerili u naredni red.

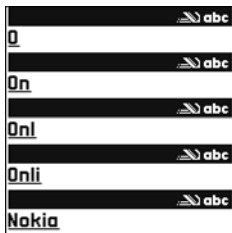
Intuitivni način unosa teksta

Svako slovo možete da unesete samo jednim pritiskom tastera. Intuitivni način unosa teksta se bazira na internom, ugrađenom rečniku kojem i Vi sami možete da dodajete nove reči. se prikazuje kada tekst pišete intuitivnim načinom unosa teksta.

- 1 Da biste aktivirali intuitivni način unosa teksta, pritisnite i izaberite **Uključi intuitivni unos**. Ovime

se aktivira intuitivni način unosa teksta u svim editorima teksta u uređaju.

- 2 Da napišete željenu reč, pritisnite tastere **2** – **9**. Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Na primer, da biste napisali „Nokia“ kada je izabran rečnik engleskog jezika, pritisnite **6** za slovo „N“, **6** za „o“, **5** za „k“, **4** za „i“, i **2** za „a“.

- Reč se menja posle svakog narednog pritiska na taster.
- 3 Kada završite pisanje reči, a ona je ispravna, da biste to potvrdili, pritisnite , ili pritisnite **0** da biste uneli razmak.
- Ako reč nije ispravna, pritisnite ***** potreban broj puta da biste videli slične reči koje je rečnik pronašao jednu po jednu, ili pritisnite pa izaberite **Intuitivni unos teksta > Slično**.
- Ako se iza reči prikaže znak **?**, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da biste reč dodali u rečnik, izaberite **Napiši**, upišite reč koristeći tradicionalni način unosa teksta, pa izaberite **OK**. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik ispunji, novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.
- 4 Započnite pisanje naredne reči.

Pišite složenice

Napišite prvi deo složenice i potvrdite ga pritiskom na . Napišite poslednji deo složenice. Da kompletira složenica, pritisnite **0** da unesete razmak.

Isključite intuitivni način unosa teksta

Da biste isključili intuitivni unos teksta u svim editorima u uređaju, pritisnite i izaberite **Intuitivni unos teksta > Isključeno**.

 Savet! Da biste uključili ili isključili intuitivni način unosa teksta, pritisnite brzo dva puta **#**.

Saveti u vezi unosa teksta

Pritisnite i držite odgovarajući numerički taster da biste uneli neki broj u režimu unosa slova.

Za prelazak sa unosa slova na unos brojeva i obratno, pritisnite i držite **#**.

Pritisnite **#** za prelazak sa jedne vrste slova na druga.

Da biste obrisali neki karakter, pritisnite . Da biste obrisali više karaktera, pritisnite i držite .

Najčešći znaci interpunkcije se nalaze na tasteru **1**.

Pritisnite i držite ***** da biste otvorili listu specijalnih znakova.

 Savet! Da unesete više specijalnih karaktera jedan za drugim, pritisnite **5** kada birate svaki od tih karaktera.

Pišite i šaljite poruke

Pre nego što budete mogli da kreirate neku multimedijalnu poruku ili da napišete e-mail poruku, morate da imate postavljene pravilne parametre veze. Vidite 'Primate MMS i e-mail podešavanja', str. 57 i 'E-mail', str. 64.

Bežična komunikaciona mreža može da ograničava veličinu MMS poruka. Ako slika koju poruka sadrži prelazi to ograničenje, uređaj će je eventualno smanjiti kako bi mogla biti poslata kao MMS.

- 1 Izaberite **Nova poruka**, a zatim neku od narednih opcija:

Teks. poruka – da biste poslali neku tekstualnu poruku.

Multimedijalna poruka – da biste poslali neku multimedijalnu poruku (MMS).

E-mail – da biste poslali e-mail poruku.

Ako prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, tražiće se da to učinite. Da započnete kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**.

- 2 U polju **Za** pritisnite da biste primaoce ili grupe izabrali među kontaktima, ili ručno unesite broj telefona ili e-mail adresu primaoca. Da biste dodali tačku i zarez (;) koja razdvaja primaoce, pritisnite *****. Broj ili adresu možete i da kopirate iz klipborda (privremene memorije).

- 3 U polju **Predmet**, unesite predmet multimedijalne ili e-mail poruke. Da promenite polja koja se prikazuju, izaberite **Opcije** > **Adresna polja**.

- 4 U polju za poruku, napišite tekst poruke. Da biste ubacili neki šablon (obrazac), izaberite **Opcije** > **Ubaci**, ili **Ubaci objekat** > **Obrazac**.

- 5 Da biste multimedijalnoj poruci dodali medija objekat, izaberite **Opcije** > **Ubaci objekat** > **Sliku**, **Audio snimak** ili **Video snimak**. Kada je dodat zvuk, prikazuje se .

Video snimke koji su sačuvani u .mp4 formatu ne možete da šaljete u multimedijalnoj poruci. U vezi promene formata u kome se čuvaju snimljeni video zapisi, vidite 'Podešavanja videa', str. 32.

- 6 Da biste snimili novu sliku, zvuk ili video za multimedijalnu poruku, izaberite **Ubaci novo** > **Sliku**,

Audio snimak ili **Video snimak**. Da biste umetnuli novi slajd u poruku, izaberite **Slajd**.

Da biste videli kako ta multimedijalna poruka izgleda, izaberite **Opcije** > **Pogledaj**.

- 7 Da nekoj e-mail poruci dodate prilog, izaberite **Opcije** > **Ubaci** > **Sliku, Audio snimak, Video snimak** ili **Beleška**. E-mail prilozi su označeni sa .

 Savet! Da kao prilog pošaljete neku drugu vrstu datoteka, otvorite odgovarajuću aplikaciju, pa izaberite **Pošalji** > **Kao e-mail**, ako je na raspolaganju.

- 8 Da pošaljete poruku, izaberite **Opcije** > **Pošalji**, ili pritisnite .

 Napomena: Vaš uređaj može obavestiti poruka poslata na broj za razmenu poruka koji je programiran u Vašem uređaju. Vaš uređaj možda neće javiti da li je pouka primljena na željeno odredište. Za više detalja u vezi SMS servisa, obratite se svom provajderu servisa.

Vaš uređaj podržava slanje tekstualnih poruka koje prelaze ograničenje broja karaktera za jednu poruku. Duže poruke će biti poslate kao niz od dve ili više poruka. Vaš provajder servisa to može tako i tarifirati. Karakteri koji koriste akcente ili druge znake, kao i karakteri pisama određenih jezika kao što je kineski, zauzimaju više prostora i shodno tome ograničavaju broj karaktera koji se može poslati u sklopu jedne poruke. U navigacionoj traci se vidi indikator dužine poruke koji odbrojava unazad. Na primer, 10 (2)

znači da je preostalo još 10 znakova da bi se tekst poslao u dve poruke.

E-mail poruke se pre slanja automatski smeštaju u **Za slanje**. Ako slanje ne uspe, e-mail poruka ostaje u folderu **Za slanje** u statusu **Neuspelo slanje**.

 Savet! Možete da kombinujete slike, video, audio i tekst u neku prezentaciju i da je pošaljete u multimedijalnoj poruci. Započnite sa kreiranjem multimedijalne poruke, pa izaberite **Opcije** > **Kreiraj prezent..** Ova opcija se prikazuje jedino ako je za **Režim kreiranja MMS-a** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**. Vidite 'Multimedijalne poruke', str. 63.

Primate MMS i e-mail podešavanja

Podešavanja možete primiti i kao poruku od svog operatora mreže ili od provajdera servisa. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 59.

Unesite MMS podešavanja ručno

- 1 Pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**, pa zatim definišite podešavanja pristupne tačke. Vidite 'Veza', str. 114.
- 2 Pritisnite , izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka** > **Aktivna prist. tačka**, pa zatim i pristupnu tačku koju ste kreirali kao podrazumevanu pristupnu tačku. Vidite i 'Multimedijalne poruke', str. 63.

Pre nego što budete mogli da šaljete, primete, preuzimate, posleđujete i odgovarate na e-mail poruke morate da uradite sledeće:

- Pravilno konfigurirate Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite 'Veza', str. 114.
- Pravilno definišite e-mail podešavanja. Ako izaberete **Pošt. sanduče** u glavnom prokazu **Poruke** a da prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, tražiće se da to učinite. Da započnete kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**. Vidite i 'E-mail', str. 64. Potrebno je da imate zasebni e-mail nalog. Pridržavajte se uputstva koje dobijete od svog provajdera elektronske pošte i Internet provajdera.

Primljeno – primite poruke

U folderu **Primljeno**, označava nepročitane tekstualne poruke, označava nepročitane multimedijalne poruke, označava podatke primljene preko IC veze a podatke primljene preko Bluetooth veze.

Kada primite neku poruku, u pasivnom režimu se prikazuje i **1 nova poruka**. Da poruku otvorite, izaberite **Prikaži**. Da otvorite neku poruku u folderu **Primljeno**, dođite do nje pa pritisnite .

Da odgovorite na primljenu poruku, izaberite **Opcije > Odgovori**

Da biste odštampali tekstualnu ili multimedijalnu poruku preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Multimedijalne poruke

 Važno: Poruke otvarajte obazrivo. Objekti multimedijalne poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetni za uređaj ili PC računar.

Možete primiti i obaveštenje da imate neku multimedijalnu poruku na čekanju u centru za razmenu MMS poruka. Da biste pokrenuli vezu sa paketnim prenosom podataka i preuzeli poruku u svoj uređaj, izaberite **Opcije > Preuzmi**.

Kada otvorite neku multimedijalnu poruku () , videćete sliku i tekst. se prikazuje ako je uključen i zvuk, a ako je uključen i video snimak. Da biste pustili audio ili video komponentu, izaberite odgovarajući indikator.

Da vidite medija objekte koji se nalaze u multimedijalnoj poruci, izaberite **Opcije > Objekti**.

Ako poruka sadrži neku multimedijalnu prezentaciju, prikazuje se . Da tu prezentaciju pustite, izaberite njen indikator.

Podaci i podešavanja

Vaš uređaj može da prima različite vrste poruka koje sadrže podatke ():

Konfiguraciona poruka – Kao konfiguracionu poruku možete da primete podešavanja od svog operatora mreže, od provajdera servisa ili od kompanijskog odeljenja za informatiku. Da biste sačuvali ova podešavanja, izaberite **Opcije > Sačuvaj sve**.

Vizitkarta – Da sačuvate informacije u folder **Kontakti**, izaberite **Opcije > Sačuvaj vizitkartu**. Sertifikati ili audio datoteke kao prilozi vizitkarte se ne čuvaju.

Ton zvona – Da sačuvate ton zvona, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Logo operat. – Da se u pasivnom režimu umesto posebne identifikacije operatora mreže prikazuje logo, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Stavka kalen. – Da sačuvate pozivnicu, izaberite **Opcije > Sačuvaj u Kalendar**.

Web poruka – Da sačuvate marker u listu markera u aplikaciji Web, izaberite **Opcije > Dodaj u markere**. Ako

poruka sadrži i podešavanja pristupne tačke i markere, da biste sačuvali te podatke, izaberite **Opcije > Sačuvaj sve**.

Obaveštenje o e-mailu – Govori Vam koliko novih e-mail poruka imate u svom udaljenom poštanskom sandučetu. Prošireno obaveštenje može da sadrži i detaljnije informacije.

Web servisne poruke

Web servisne poruke () su obaveštenja (na primer, glavne vesti) i mogu da sadrže tekstualnu poruku ili neki link. Za informacije o raspoloživosti i pretplati, obratite se svom provajderu servisa.

Poštansko sandučč

Ako izaberete **Pošt. sandučč**, a da prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, tražiće se da to učinite. Da započnete kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**. Vidite i 'E-mail', str. 64.

Kada kreirate novo poštansko sandučč, ime koje date sandučetu zamenjuje ime **Pošt. sandučč** koje se vidi u glavnom prikazu **Poruke**. Možete imati do šest poštanskih sanduččica.

Otvorite poštansko sanduče

Kada otvorite poštansko sanduče u uređaju, uređaj Vas pita da li želite da se povežete na mrežno poštansko sanduče (**Povezati se na poštu?**).

Da biste se povezali sa mrežnim poštanskim sandučetom (na serveru) i preuzeli nove e-mail poruke ili njihova zaglavlja, izaberite **Da**. Kada poruke pregledate u onlajn režimu, u stalnoj ste vezi sa udaljenim (mrežnim) poštanskim sandučetom preko veze za prenos podataka. Vidite i 'Veza', str. 114.

Da biste pregledali prethodno preuzete e-mail poruke u oflajn režimu, tj. bez povezivanja na mrežu, izaberite **Ne**. Kada poruke pregledate u oflajn režimu, Vaš uređaj nije povezan sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Preuzmite e-mail poruke

Ako ste oflajn, tj. niste povezani na mrežu, izaberite **Opcije** > **Uspostavi vezu** da biste uspostavili vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Važno: Poruke otvarajte obazrivo. E-mail poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetne za uređaj ili za PC računar.

- 1 Kada je veza sa udaljenim poštanskim sandučetom uspostavljena, izaberite **Opcije** > **Preuzmi e-mail**, pa zatim neku od narednih opcija:

Nove – da biste preuzeli nove e-mail poruke u svoj uređaj.

Izabrane – da biste preuzeli samo one koje ste prethodno markirali.

Sve – da biste preuzeli sve poruke iz poštanskog sandučeta.

Da biste prekinuli preuzimanje poruka, izaberite **Obustavi**.

- 2 Nakon što preuzmete e-mail poruke, možete da nastavite da ih pregledate dok ste na mreži (onlajn), ili izaberite **Opcije** > **Raskini vezu** da biste prekinuli vezu i pregledali e-mail poruke u oflajn režimu (bez povezanosti na mrežu).

Ikonice statusa e-mail poruka:

Nova e-mail poruka (u oflajn i onlajn režimu) nije preuzeta u Vaš uređaj.

Nova e-mail poruka je preuzeta u Vaš uređaj.

E-mail poruka je pročitana a nije preuzeta u Vaš uređaj.

E-mail poruka je pročitana.

Zaglavlje e-mail poruke je pročitano a sadržaj poruke je obrisao u uređaju.

- 3 Da otvorite neku e-mail poruku, pritisnite . Ako e-mail poruka nije preuzeta a niste povezani na mrežu (oflajn režim), bićete upitani da li želite da tu poruku preuzmete iz poštanskog sandučeta.

Da vidite prilog e-mail poruke, otvorite poruku koja ima ikonicu priloga pa izaberite **Opcije** > **Prilozi**. Ako je ikonica priloga prigušena, to znači da prilog nije preuzet u uređaj; izaberite **Opcije** > **Preuzmi**.

Da biste odštampani e-mail poruku preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije** > **Štampanje**.

Automatski preuzmite e-mail poruke

Da se poruke preuzimaju automatski, izaberite **Opcije** > **E-mail podešavanja** > **Auto. preuzimanje** > **Preuzim. zaglavlja** > **Uvek omogućeno** ili **Samo u matičnoj**, pa zatim definišite u koje vreme i koliko često će se poruke preuzimati.

Automatsko preuzimanje e-mail poruka može da poveća Vaše telefonske troškove zbog razmene podataka.

Obrišite e-mail poruke

Da obrišete sadržaj neke e-mail poruke u uređaju, a da je zadržite u udaljenom poštanskom sandučetu, izaberite **Opcije** > **Obriši**. U **Obriši poruku na:**, izaberite **Samo telefon**.

Uređaj prikazuje zaglavlja e-mail poruka u udaljenom poštanskom sandučetu (na serveru). I kada obrišete sadržaj

poruke, zaglavlje e-mail poruke ostaje u uređaju. Ako želite da uklonite i zaglavlje, prvo morate da e-mail poruku obrišete u udaljenom poštanskom sandučetu, pa da se zatim ponovo povežete sa sandučetom da biste ažurirali status.

Da biste obrisali e-mail iz uređaja i udaljenog poštanskog sandučeta, izaberite **Opcije** > **Obriši**. U **Obriši poruku na:**, izaberite **Telefon i server**.

Ako ste oflajn, tj. niste povezani na mrežu, e-mail se prvo briše u uređaju. U toku narednog povezivanja sa udaljenim poštanskim sandučetom, e-mail će automatski biti obrisani i u njemu. Ako koristite POP3 protokol, poruke markirane za brisanje se brišu tek pošto raskinete vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Da poništite brisanje e-mail poruke iz uređaja i sa servera, dođite do poruke koja je markirana za brisanje u toku naredne veze () i izaberite **Opcije** > **Povrati obrisano**.

Raskinite vezu sa poštanskim sandučetom

Kada ste na mreži, onlajn, izaberite **Opcije** > **Raskini vezu** da biste prekinuli vezu za prenos podataka sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Vidite poruke na SIM kartici

Ako želite da pregledate SIM poruke, morate ih iskopirati u neki folder u Vašem uređaju.

- 1 U glavnom prikazu **Poruke** izaberite **Opcije > SIM poruke**.
- 2 Izaberite **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Markiraj** ili **Markiraj sve** da biste markirali poruke.
- 3 Izaberite **Opcije > Kopiraj**. Otvara se lista foldera.
- 4 Da biste započeli kopiranje, izaberite neki folder pa zatim izaberite **OK**. Da vidite poruke, otvorite taj folder.

Podešavanja poruka

Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa. Podešavanja možete dobiti i od svog provajdera servisa u formi konfiguracione poruke.

Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa ili operatora komunikacione mreže, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Tekstualne poruke

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Teks. poruka**, a zatim neku od sledećih opcija:

Centri za poruke – Vidite listu svih centara za razmenu tekstualnih poruka koji su definisani.

Kodni raspored – Da biste koristili drugi kodni raspored ako je on na raspolaganju, izaberite **Redukovana podrška**.

Akt. centar za por. – Izaberite koji će se centar koristiti za dostavu tekstualnih poruka.

Prijem izveštaja – Izaberite da li želite da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi Vaših poruka (mrežni servis).

Trajnost poruke – Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje poruke posle prvog neuspelog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

Poruka poslata kao – Ovu opciju promenite samo ako ste sigurni da Vaš centar za poruke može da vrši konverzije tekstualnih poruka u te druge formate. Obratite se operatoru mreže.

Preferentna veza – Izaberite vezu, prenosni put, koji će se koristiti za slanje tekstualnih poruka: GSM mreža ili paketni prenos podataka, ako je podržan u datoj mreži. Vidite 'Veza', str. 114.

Od. preko ist. centra – Izaberite da li želite da se odgovor na Vašu poruku šalje preko istog centra za razmenu tekstualnih poruka (mrežni servis).

Multimedijalne poruke

Pritisnite i izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka**, a zatim neku od sledećih opcija:

Veličina slike – Definišite veličinu slike u multimedijalnoj poruci: **Original** (prikazuje se jedino ako je za **Režim kreiranja MMS-a** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**), **Mala** ili **Velika**.

Režim kreiranja MMS-a – Ako izaberete **Sa upozorenjima**, uređaj će Vas upozoriti ako pokušate da pošaljete poruku koju primalac možda ne podržava. Izaberite **Ograničeno**, i uređaj Vam neće dopustiti da šaljete poruke koje možda nisu podržane.

Aktivna prist. tačka – Izaberite koja će pristupna tačka biti korišćena kao preferentna veza centra za multimedijalne poruke.

Preuzimanje MMS po. – Izaberite način na koji želite da primete multimedijalne poruke. Ako želite da u matičnoj mreži automatski primete multimedijalne poruke, izaberite **Auto. u matičnoj mr.** Kada ste izvan svoje matične mreže, primete obaveštenje da u centru za multimedijalne poruke multimedijalna poruka čeka da bude preuzeta.

Kada ste izvan svoje matične mreže, slanje i prijem multimedijalnih poruka mogu biti skuplji.

Ako izaberete **Preuzimanje MMS po.** > **Uvek automatski**, Vaš uređaj automatski aktivira vezu za paketni prenos podataka da bi preuzeo poruku, i kada ste u matičnoj mreži i kada ste izvan nje.

Dopusti anonimne po. – Izaberite da li želite da se odbacuju poruke anonimnih pošiljalaca.

Prijem reklama – Odredite da li želite da primete multimedijalne reklamne poruke.

Prijem izveštaja – Izaberite da li želite da se status poslate poruke prikazuje u dnevniku (mrežni servis). Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslatih na e-mail adresu nije moguć.

Bez slanja izveštaja – Izaberite da li želite da Vaš uređaj ne šalje izveštaje o prijemu multimedijalnih poruka.

Trajnost poruke – Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje poruke posle prvog neuspolog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

E-mail

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail**, a zatim neku od sledećih opcija:

Poštanska sandučad – Izaberite neko poštansko sanduče da biste promenili sledeća podešavanja: **Podešav. veze**, **Korisnička podešav.**, **Podeš. preuzimanja** i **Auto. preuzimanje**.

Aktivno poštansko s. – Izaberite koje poštansko sanduče želite da koristite za slanje e-mail poruka.

Da biste kreirali novo poštansko sanduče, u glavnom prikazu poštanskog sandučeta izaberite **Opcije > Novo pošt. sanduče**.

Podešav. veze

Da biste izmenili podešavanja prijema e-mail poruka, izaberite **Dolazna pošta**, pa zatim:

Korisničko ime – Unesite svoje korisničko ime koje ste dobili od provajdera servisa.

Lozinka – Unesite svoju lozinku. Ako ovo polje ostavite prazno, od Vas će se zahtevati lozinka kada pokušate da se povežete na svoje udaljeno poštansko sanduče.

Server za prijem – Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za prijem Vaše e-mail pošte.

Aktivna prist. tačka – Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite 'Veza', str. 114.

Ime poš. sandučeta – Unesite neko ime za poštansko sanduče.

Tip poš. sandučeta – Definiše e-mail protokol koji preporučuje Vaš provajder servisa elektronske pošte. Opcije su **POP3** i **IMAP4**. Ova podešavanja se biraju samo jednom i ne mogu se promeniti ako ste sačuvali podešavanja poštanskog sandučeta ili izašli iz njih. Ako koristite POP3 protokol, e-mail poruke koje stignu dok ste u onlajn režimu rada, tj. povezani na mrežu, se ne ažuriraju automatski. Ako želite da vidite najnovije e-mail poruke, potrebno je da raskinete vezu, pa da se ponovo povežete na svoje poštansko sanduče.

Bezbednost (portovi) – Izaberite opciju zaštite za veze sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Port – Definišite neki port za predmetnu vezu.

Bezbedna prijava (samo kod POP3 opcije) – Koristite su u POP3 protokolu za kriptovanje (šifrovanje) slanja lozinke na udaljeni e-mail server u toku povezivanja na poštansko sanduče.

Da biste izmenili podešavanja slanja e-mail poruka, izaberite **Odlazna pošta**, pa zatim:

Moja e-mail adresa – Unesite e-mail adresu koju vam je dao provajder servisa. Odgovori na Vaše poruke se šalju na ovu adresu.

Server za slanje – Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za slanje Vaše e-mail pošte. Možete da koristite samo server za odlaznu poštu svog operatora mreže. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Aktivna prist. tačka – Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite 'Veza', str. 114.

Podešavanja **Korisničko ime**, **Lozinka**, **Bezbednost (portovi)** i **Port** su slična podešavanjima za **Dolazna pošta**.

Korisnička podešav.

Moje ime – Unesite ovde svoje pravo ime. U uređaju primaoca se prikazuje ovo Vaše ime umesto Vaše e-mail adrese, ako taj uređaj podržava ovu funkciju.

Pošalji poruku – Definiše kako se šalje e-mail poruka sa Vašeg uređaja. Izaberite **Odmah** da bi se uređaj povezivao na poštansko sanduče čim izaberete **Pošalji poruku**. Ako izaberete **U toku sled. veze**, e-mail će se slati kada postoji veza sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Pošalji kopiju i sebi – Izaberite da li želite da se kopija e-mail poruke čuva u Vašem udaljenom poštanskom sandučetu i na adresi koja je definisana u **Moja e-mail adresa**.

Sa potpisom – Izaberite da li želite da u svoje e-mail poruke uključite i potpis.

Obav. o nov. e-mailu – Izaberite da li želite da primite obaveštenje, u obliku zvučnog signala ili teksta, kada u Vaše poštansko sanduče stigne nova e-mail poruka.

Podeš. preuzimanja

Preuzimanje e-maila – Definišite koji se delovi e-mail poruke preuzimaju: **Samo zaglavlja**, **Delimično (kB)**, **Poruke** (samo za IMAP4 opciju) ili **Poruke i priloge**.

Obim preuzimanja – Definišite koliki broj novih e-mail poruka će se preuzimati iz poštanskog sandučeta.

Putanja IMAP4 foldera (samo za IMAP4 opciju) – Definišite putanje foldera koji će biti prijavljeni ('pretplaćeni').

Pretplate foldera (samo za IMPAP4 opciju) – 'Pretplatite', prijavite, foldere u udaljenom poštanskom sandučetu iz kojih će se preuzimati poruke.

Auto. preuzimanje

Preuzim. zaglavlja – Izaberite da li želite da uređaj automatski preuzima nove e-mail poruke. Sami možete da definišete kada i koliko često će se poruke preuzimati.

Automatsko preuzimanje e-mail poruka može da poveća Vaše telefonske troškove zbog razmene podataka.

Web servisne poruke

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Servisna poruka**. Izaberite da li želite da primete servisne poruke. Ako želite da podesite svoj uređaj tako da, kada primi neku servisnu poruku, automatski aktivira pretraživač i započne povezivanje na mrežu radi preuzimanja sadržaja, izaberite **Preuzmi poruke** > **Automatski**.

Info servis

Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu servisa.

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Info servis**, pa zatim:

Prijem – Izaberite da li želite da primete ćelijske info poruke.

Jezik – Izaberite jezik na kojem želite da primete poruke: **Svi**, **Izabrani** ili **Drugi**.

Otkrivanje tema – Izaberite da li će uređaj automatski tražiti brojeve novih tema i memorisati te nove brojeve bez imena tema u listu tema.

Podešavanja Ostalo

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Ostalo**, pa zatim:

Sačuvaj poslate por. – Izaberite da li želite da se kopije poslatih tekstualnih, multimedijalnih ili e-mail poruka čuvaju u folderu **Poslato**.

Broj sačuvanih por. – Definišite koliko će se poslatih poruka jednovremeno čuvati u folderu **Poslato**. Podrazumevano ograničenje je 20 poruka. Kada se ono dostigne, briše se najstarija poruka.

Aktivna memorija—Ako je u uređaj ubačena memorijska kartica, izaberite u kojoj će se memoriji čuvati poruke:

Mem. telefona ili **Mem. kartica**.

Kontakti (Imenik)

Pritisnite i izaberite **Kontakti**. U **Kontakti** možete da nekoj kontakt kartici dodelite poseban ton ili melodiju zvona ili minijaturnu sliku. Možete takođe i da kreirate kontakt grupe što Vam omogućava da tekstualne i e-mail poruke šaljete većem broju primalaca istovremeno. Primljene kontakt podatke (vizitkarte) možete da dodajete kontaktima. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 59. Kontakt podaci se mogu slati i primati, razmenjivati samo sa kompatibilnim uređajima.

Memorišite imena i brojeve

- 1 Izaberite **Opcije > Novo ime**.
- 2 Popunite polja koja želite, pa izaberite **Urađeno**.

Da biste vršili izmene kontakt kartica u **Kontakti**, dođite do kontakt kartice koju želite da izmenite, pa izaberite **Opcije > Izmeni**. Željeni kontakt možete da potražite tako što ćete uneti početna slova imena u polje za pretragu. Na ekranu se prikazuje lista kontakata čija imena počinju zadatim slovima.

 Savet! Da biste kontakt kartice odštampali preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što

je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Da biste obrisali neku kontakt karticu u **Kontakti**, izaberite tu karticu, pa pritisnite . Da biste obrisali više kontakt kartica odjednom, pritisnite i da biste markirali kontakte, pa pritisnite da biste ih obrisali.

 Savet! Da biste dodavali i menjali kontakt kartice, koristiti Nokia Contacts Editor koji se nalazi u sklopu paketa Nokia PC Suite.

Da biste nekoj kontakt kartici dodali sličicu, izaberite **Opcije > Izmeni > Opcije > Dodaj minijaturu**. Kada Vas data kontakt osoba poziva, prikazuje se ova minijatura.

 Savet! Brzo biranje je način brzog pozivanja brojeva koje često pozivate. Tastere za brzo biranje može imati do osam telefonskih brojeva. Vidite 'Brzo biranje telefonskog broja', str. 72.

 Savet! Da biste poslali kontakt podatke, izaberite karticu koju želite da pošaljete. Izaberite **Opcije > Pošalji > Kao SMS, Kao MMS, Preko Bluetooth veze ili Preko IC veze**. Vidite 'Poruke', str. 53 i 'Šaljite podatke pomoću Bluetooth veze', str. 100.

Da neki kontakt dodate nekoj grupi, izaberite **Opcije** > **Dodaj grupi**: (prikazuje se jedino ako ste već kreirali neku grupu). Vidite 'Kreirajte kontakt grupe', str. 69.

Da biste videli broj kontakata, grupa kao i količinu raspoložive memorije u **Kontakti**, izaberite **Opcije** > **Podaci o kontaktima**.

Primarni brojevi i adrese

Kontakt kartici možete da dodelite primarne, podrazumevane, brojeve i adrese. Tako da kada kontakt ima više brojeva telefona i adresa, možete da pozivate ili šaljete poruke na neki od brojeva ili adresa. Primarni, podrazumevani, broj se koristi kada se koristi glasovno biranje.

- 1 U imeniku izaberite neki kontakt, pa pritisnite .
- 2 Izaberite **Opcije** > **Primarni**.
- 3 Izaberite neku kategoriju kojoj želite da dodate primarni broj ili adresu, pa izaberite **Dodeli**.
- 4 Izaberite broj ili adresu koju želite da postavite kao primarnu.

U kontakt kartici primarni, podrazumevani, podatak je podvučen.

Kopirajte kontakte

Da biste kopirali pojedinačna imena i brojeve sa SIM kartice u vaš aparat, pritisnite , a zatim izaberite **Kontakti** > **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik**. Izaberite imena koja želite da kopirate, pa zatim izaberite **Opcije** > **Kopiraj u Kontakte**.

Da biste kontakte kopirali na svoju SIM karticu, pritisnite , pa izaberite **Kontakti**. Izaberite imena koja želite da kopirate i **Opcije** > **Kopiraj u SIM imenik**, ili **Opcije** > **Kopiraj** > **U SIM imenik**. Kopiraju se samo polja kontakt kartice koja podržava Vaša SIM kartica.

 Savet! Svoje kontakte možete da sinhronizujete sa onima u kompatibilnom PC računaru koristeći Nokia PC Suite programski paket.

SIM imenik i drugi SIM servisi

Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa, operator telekomunikacione mreže ili neki drugi subjekat.

Pritisnite , pa izaberite **Kontakti** > **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik** da biste videli imena i brojeve koji su u SIM kartici. U SIM imenik možete da dodajete, menjate ili kopirate brojeve i kontakte, kao i da iz njega upućujete pozive.

Da biste videli listu brojeva za fiksno biranje, izaberite **Opcije > SIM kontakti > Kontakti fiks. biranja**. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ga SIM kartica podržava.

Da biste sa svog uređaja mogli da pozivate samo izabrane brojeve, izaberite **Opcije > Aktiviraj fiksno bir.**. Da biste u listu za fiksno biranje dodali nove brojeve, izaberite **Opcije > Novi SIM kontakt**. Za ove funkcije Vam je potreban PIN2 kod.

Kada koristite **Fiksno biranje**, veze za paketni prenos podataka nisu moguće, osim za slanje tekstualnih poruka preko veze za paketni prenos podataka. U tom slučaju, broj centra za razmenu poruka kao i broj primaoca mora da se nalaze u listi fiksnog biranja.

I kada je aktivirano fiksno biranje, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Dodajte tonove zvona kontaktima

Kada Vas ta osoba ili član grupe zove, uređaj se oglašava izabranim tonom zvona (ako se broj pozivaoca šalje sa pozivom i ako ga Vaš uređaj prepozna).

- 1 Pritisnite da biste otvorili neku kontakt karticu ili idite u listu grupa i izaberite neku kontakt grupu.

- 2 Izaberite **Opcije > Ton zvona**. Otvara se lista tonova zvona.
- 3 Izaberite ton zvona koji želite da koristite za dati kontakt ili za izabranu grupu.

Za dojavu poziva, ton zvona, možete da koristite i neki video snimak.

Da biste uklonili ton zvona, izaberite **Primarni ton** sa liste tonova zvona.

Kreirajte kontakt grupe

- 1 U **Kontakti** pritisnite da biste otvorili listu grupa.
- 2 Izaberite **Opcije > Nova grupa**.
- 3 Napišite ime za grupu, ili koristite podrazumevano, primarno ime, **Grupa**, pa izaberite **OK**.
- 4 Otvorite željenu grupu, pa izaberite **Opcije > Dodaj članove**.
- 5 Dodite do nekog kontakta, pa pritisnite da biste ga markirali. Da biste dodali više članova, ovaj korak ponovite za svaki kontakt koji želite da dodate.
- 6 Izaberite **OK** da kontakte dodate u grupu.

Da biste promenili ime neke grupe, izaberite **Opcije > Preimenuj**, unesite novo ime grupe, pa izaberite **OK**.

Uklonite članove iz neke grupe

- 1 U listi grupa, otvorite onu grupu koju želite da izmenite.
 - 2 Dodite do željenog kontakta, pa izaberite **Opcije** > **Ukloni iz grupe**.
 - 3 Izaberite **Da** da biste kontakt uklonili iz grupe.
- 💡 **Savet!** Da biste proverili kojim sve grupama neki kontakt pripada, dodite do njega, pa izaberite **Opcije** > **Pripada grupama**.

Uputite poziv

Govorni pozivi

 Savet! Da biste pojačali ili smanjili jačinu zvuka u toku poziva, pritisnite ili . Ako ste prethodno ton postavili na **Isključi zvuk**, prvo izaberite **Uk. mik.**, pa zatim pritisnite ili .

- 1 U pasivnom režimu, ukucajte telefonski broj uključujući i pozivni broj područja. Da biste obrisali neki broj, pritisnite .
Za međunarodne pozive, pritisnite * dva puta da biste uneli znak + (zamenjuje karakteristični pozivni broj za izlazak u međunarodni saobraćaj), unesite pozivni broj države, pozivni broj područja (po potrebi izostavite nulu) i telefonski broj pretplatnika.
- 2 Pritisnite da biste pozvali broj.
- 3 Pritisnite da biste prekinuli vezu (ili odustali od uspostavljanja veze).

Pritisak na uvek prekida poziv, čak i ako je neka druga aplikacija aktivna.

 Savet! Ako želite da zatvorite kliznu tastaturu u toku veze, ali da vezu ne prekinete, pritisnite pa zatim, u roku od par sekundi, zatvorite kliznu tastaturu.

Da biste uputili poziv iz modula **Kontakti**, pritisnite i izaberite **Kontakti**. Dodite do željenog imena, ili unesite početna slova imena u polje za pretragu. Prikazuje se lista odgovarajućih kontakata. Da pozovete, pritisnite . Izaberite vrstu poziva, **Govorni poziv**.

Morate prvo da kopirate kontakte sa svoje SIM kartice u modul **Kontakti** da biste na ovaj način mogli da uputite poziv. Vidite 'Kopirajte kontakte', str. 68.

Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1** u pasivnom režimu. Vidite i 'Preusmerenje', str. 121.

 Savet! Da biste promenili broj svoje govorne pošte, pritisnite , izaberite **Alatke** > **Gov. pošta** > **Opcije** > **Promeni broj**. Ukucajte broj (koji ste dobili od provajdera servisa), pa zatim izaberite **OK**.

Da iz pasivnog režima pozovete neki od skorije pozivanih brojeva, pritisnite . Dodite do željenog broja, pa pritisnite .

Uspostavite konferencijski poziv

- 1 Pozovite prvog učesnika.
- 2 Da biste pozvali novog učesnika, izaberite **Opcije** > **Novi poziv**. Prvi poziv se automatski stavlja na čekanje.
- 3 Kada dobijete odgovor na novi poziv, da biste uključili prvog učesnika u konferencijsku vezu izaberite **Opcije** > **Konferencija**.
Da biste u vezu uključili novog učesnika, ponovite korak 2, zatim izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Dodaj konferenciji**. Ovaj uređaj podržava konferencijsku vezu do maksimalno šest osoba, uključujući i Vas.
Da biste obavili privatni razgovor sa nekim od učesnika konferencijske veze, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Privatno**. Izaberite nekog učesnika, pa izaberite **Privatno**. Konferencijska veza se u Vašem uređaju stavlja na čekanje. Drugi učesnici mogu da nastave svoju konferencijsku vezu. Kada završite privatni razgovor, izaberite **Opcije** > **Dodaj konferenciji** da biste se vratili u konferencijsku vezu. Da biste nekog učesnika isključili iz konferencijske veze, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Isključi učesnika**, dođite do tog učesnika, pa izaberite **Izbaci**.
- 4 Da biste završili aktivnu konferencijsku vezu, pritisnite .

Brzo biranje telefonskog broja

Da biste aktivirali brzo biranje, pritisnite , pa izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Poziv** > **Brzo biranje** > **Uključeno**.

Da biste neki telefonski broj dodelili jednom od tastera za brzo biranje (**2** - **9**), pritisnite i izaberite **Alatke** > **Brzo bir..** Dođite do tastera kome želite da dodelite taj telefonski broj i izaberite **Opcije** > **Dodeli**. **1** je rezervisano za broj govorne pošte.

Da biste uputili poziv iz pasivnog režima, pritisnite odgovarajući taster za brzo biranje, a zatim .

Biranje glasom

Vaš uređaj podržava napredne glasovne komande. Napredne glasovne komande ne zavise od glasovnih karakteristika govornika, tako da korisnik ne mora da snimi glasovne komande unapred. Umesto toga, uređaj sam kreira glasovne komande za stavke u kontaktima i poredi izgovorenu glasovnu komandu sa njima. Modul za prepoznavanje glasa u uređaju se prilagođava glasu njegovog glavnog korisnika u cilju što boljeg prepoznavanja glasovnih komandi.

Glasovna komanda za neki kontakt će biti njegovo ime ili nadimak koji je sačuvan u njegovoj kontakt kartici. Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu, otvorite kontakt karticu, pa izaberite **Opcije** > **Pusti glas. komandu**.

Uputite poziv pomoću glasovne komande

Napomena: Korišćenje glasovnih komandi može da bude teško u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Kod biranja glasom koristi se zvučnik. Držite uređaj na kratkom rastojanju dok izgovarate glasovnu komandu.

- 1 Da biste započeli biranje glasom, u pasivnom režimu, pritisnite i držite desni selekcion taster. Ako koristite kompatibilne slušalice sa tasterom, pritisnite i držite taster na slušalicama da biste započeli biranje glasom.
- 2 Čuće se kratki zvučni signal i prikazaće se **Sada govori**. Jasnog izgovorite ime, odnosno nadimak memorisan u kontakt kartici.
- 3 Uređaj će reprodukovati sintetizovanu glasovnu komandu za prepoznati kontakt na jeziku izabranom za uređaj i prikazati njegovo ime i broj. Posle 2,5 sekunde, uređaj bira taj broj.
Ako je prepoznati kontakt pogrešan, izaberite **Sledeće** da biste videli listu ostalih predloga, ili **Prekini** da biste odustali od biranja glasom.

Ako je pod istim imenom memorisano više brojeva, uređaj bira primarni (podrazumevani) broj, ako je on definisan. U suprotnom, telefon bira prvi raspoloživi od sledećih brojeva: **Mobilni**, **Mobilni (kuća)**, **Mobilni (posao)**, **Telefon**, **Telefon (kuća)** ili **Telefon (posao)**.

Video pozivi

Kada uputite video poziv (mrežni servis), možete da pratite i dvosmerni video prikaz u realnom vremenu. Primaocu video poziva prikazaće se živa video slika, ili slika koju hvata kamera Vašeg uređaja.

Da biste mogli da upućujete video pozive, treba da posedujete USIM karticu i da ste pokriveni nekom UMTS komunikacionom mrežom. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge video poziva, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Video poziv se može uspostavljati između samo dva učesnika. Video poziv se može uspostaviti samo sa kompatibilnim mobilnim uređajem ili sa nekim ISDN terminalom. Video pozivi se ne mogu uspostavljati ako je aktivan drugi govorni, video ili data poziv.

Ikonice:

 Ne primate video (pozvana strana ne šalje video ili ga komunikaciona mreža ne prenosi).

 Odbili ste slanje videa sa svog uređaja. Ako želite da umesto videa šaljete statičnu sliku, vidite 'Podeš. poz.', str. 113.

Čak i ako ste odbili slanje videa u toku video poziva, poziv se tarifira kao video poziv. Cene proverite kod svog operatora mreže ili provajdera servisa.

- 1 Da biste započeli video poziv, unesite broj telefona u pasivnom režimu, ili izaberite **Kontakti**, pa zatim izaberite neki kontakt.
- 2 Izaberite **Opcije** > **Pozovi** > **Video poziv**.

Započinjanje video poziva može da potraje nešto duže. Za to vreme se prikazuje

tekst: **Čeka se video slika**. Ako uspostavljanje video poziva ne uspe (recimo, zato što komunikaciona mreža ne podržava video pozive ili zato što prijemni uređaj nije kompatibilan), uređaj će Vas pitati da li umesto toga želite da pokušate uspostavljanje normalnog poziva ili da pošaljete poruku.

Video poziv je aktivan kada vidite dve video slike i čujete zvuke preko zvučnika. Pozvana strana može da odbije slanje videa (🚫), u kom slučaju čujete samo zvuk, i eventualno vidite neku statičnu sliku ili sivu pozadinsku sliku.

Da biste sa prikazivanja videa prešli samo na slušanje zvuka, izaberite **Omogući/Onemogući** > **Šalje se video**, **Šalje se audio** ili **Šalje se audio i video**.

Da biste zumirali svoj lik, izaberite **Uvećaj** ili **Umanji**. Indikator zumiranja se prikazuje u vrhu ekrana.

Da biste zamenili mesta video slika na ekranu, izaberite **Promeni redosled sl.**

Da biste završili video poziv, pritisnite **Obustavi**.

Deljenje videa

Koristite **Grupni video** (mrežni servis) da biste sa svog mobilnog uređaja poslali živi video snimak ili neki sačuvani video snimak na drugi kompatibilni mobilni uređaj u toku govornog poziva. Jednostavno, pozovite primaoca da uživo prati video ili da vidi video snimak koji želite da sa njim podelite. Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati poziv za to.

Zvučnik se aktivira kada aktivirate **Grupni video**. Možete da koristite i kompatibilne slušalice da biste nastavili govorni poziv u toku deljenja videa. Kada je govorni poziv aktivan, izaberite **Opcije** > **Deli video** > **Uživo** ili **Snimak**.

Da biste završili sesiju deljenja videa, izaberite **Stop**. Deljenje videa se prekida i kada prekinete aktivni govorni poziv.

Šta je potrebno za deljenje videa

Kako je za **Grupni video** neophodna UMTS veza, Vaše mogućnosti korišćenja opcije **Grupni video** zavise od mogućnosti UMTS komunikacione mreže. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije u vezi mrežnih mogućnosti kao i u vezi cena korišćenja ovog servisa.

Da biste koristili **Grupni video** morate uraditi sledeće:

- Neka Vaš uređaj bude podešen za direktne SIP veze (osoba-osoba). Vidite 'Podešavanja', str. 75.
- Postarajte se da imate aktivnu UMTS vezu i da ste pokriveni UMTS mrežom. Vidite 'Podešavanja', str. 75. Ako započnete sesiju deljenja dok ste u UMTS mreži, a dođe do prebacivanja na GSM mrežu, sesija deljenja se prekida, ali se govorni poziv nastavlja. Pokretanje **Grupni video** nije moguće ako se nalazite izvan zone pokrivanja UMTS mreže (na primer, u GSM mreži).
- Pošiljalac i primalac treba da su prijavljeni na UMTS mrežu. Ako pozovete neku osobu da se priključi sesiji deljenja, a uređaj primaoca je isključen, ne nalazi se u dometu UMTS mreže, nema instaliranu opciju **Grupni video**, ili mu uređaj nije podešen za SIP direktnu vezu (osoba-osoba), primalac ne zna da mu upućujete poziv sa deljenjem prikaza. Dobićete poruku o grešci u kojoj se kaže da primalac ne može da prihvati tu vrstu poziva.

Podešavanja

Podešavanja SIP veze (osoba-osoba)

Veza osoba-osoba se još naziva i SIP (Session Invitation Protocol) vezom. Da biste mogli da koristite **Grupni video** u Vašem aparatu moraju biti konfigurisana podešavanja SIP (Session Initiation Protocol) profila. Konfigurisanje SIP profila Vam omogućava da uspostavite živu direktnu 'osoba-osoba' vezu sa drugim kompatibilnim uređajem. Za deljenje videa neophodno je da SIP profil, komunikacija po SIP protokolu bude podržana i na prijemnoj strani.

Zatražite podešavanja za SIP profil od svog operatora mreže i memorišite ih u svoj uređaj. Vaš operator mreže ili provajder servisa mogu da Vam pošalju podešavanja direktno u Vaš uređaj ili da Vam daju listu potrebnih parametara.

Ako znate SIP adresu primaoca, možete je uneti u njegovu kontakt karticu. Otvorite **Kontakti** iz glavnog menija, a zatim otvorite željenu kontakt karticu (ili napravite novu karticu za tu osobu). Izaberite **Opcije > Dodaj podatak > SIP** ili **Deli prikaz** (ovo poslednje zavisi od operatora komunikacione mreže). Unesite SIP adresu u formatu korisničkoime@imedomena (umesto imena domena možete da koristite i IP adresu).

Ako ne znate SIP adresu datog kontakta, za deljenje videa možete koristiti i već memorisani broj telefona primaoca, sa pozivnim brojem države (recimo +358). Ako broj

telefona koji je memorisan u **Kontakti** ne sadrži i pozivni broj države, kada šaljete 'pozivnicu' možete ručno da unesete kompletan broj sa pozivnim brojem države.

Podešavanje UMTS veze

Da biste postavili svoju UMTS vezu, uradite sledeće:

- Obratite se svom provajderu servisa da napravite sporazum za korišćenje UMTS mreže.
- Proverite da li su podešavanja za UMTS pristupnu tačku u Vašem uređaju ispravno podešena. Ako Vam je potrebna pomoć, vidite 'Veza', str. 114.

Delite živi video i video snimke

Da bi primio sesiju deljenja, primalac mora da instalira **Grupni video** i da u svom mobilnom uređaju konfiguriše potrebna podešavanja. I Vi i primalac morate da budete prijavljeni na ovaj servis pre započinjanja deljenja.

- 1 U toku govornog poziva, izaberite **Opcije > Deli video > Uživo** ili **Snimak**. Ako ste izabrali **Snimak**, otvoriće se lista video snimaka. Izaberite video snimak koji želite da delite i izaberite **Opcije > Pošalji pozivnicu**.
- 2 Ako za primaoca postoji više SIP adresa u listi kontakata, izaberite onu SIP adresu na koju želite da pošaljete pozivnicu za deljenje videa. Ako nema SIP adrese primaoca, unesite je ručno.

Ako ne znate SIP adresu primaoca, unesite njegov broj telefona sa pozivnim brojem države, ako broj nije već unet u tom obliku u **Kontakti**.

- 3 Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati poziv za to.
- 4 Izaberite **Pauza** da biste privremeno prekinuli sesiju deljenja. Izaberite **Nastavi** da biste nastavili prekinutu sesiju deljenja. Ako delite video snimak, da snimak brzo premotate unapred ili unazad, skrolujte ulevo ili udesno.
- 5 Da biste završili sesiju deljenja videa, izaberite **Stop**. Deljenje videa se prekida i kada prekinete aktivni govorni poziv.

Prihvatite pozivnicu za deljenje prikaza (video)

Kada Vam neko pošalje pozivnicu za deljenje, pojavljuje se pozivna poruka sa imenom ili SIP adresom pošiljaoca. Ako Vaš uređaj nije podešen na **Bez zvona**, pozvoniće kada primite pozivnicu.

Ako Vam neko pošalje pozivnicu za deljenje, a Vaš uređaj je isključen ili se ne nalazite u dometu UMTS mreže, nećete znati da ste primili pozivnicu.

Kada primite pozivnicu, izaberite jednu od sledećih opcija:

Prihvati – da aktivirate sesiju deljenja videa.

Odbaci – da biste odbili pozivnicu. Primalac će dobiti poruku da ste odbili pozivnicu. Takođe, možete da pritisnete taster 'završi' da biste odbili sesiju deljenja videa i prekinuli govorni poziv.

Da biste završili sesiju deljenja videa, izaberite **Stop**. Deljenje videa se prekida i kada prekinete aktivni govorni poziv.

Odgovite na poziv ili da odbite

Da biste odgovorili na poziv, pritisnite ili otvorite kliznu tastaturu.

Da biste isključili zvono kada primite poziv, izaberite **Tišina**.

Ako ne želite da odgovorite na poziv, pritisnite . Ako ste aktivirali funkciju **Preusmerenje poz.** > **Ako je zauzeto** da preusmerava pozive, odbijanje dolaznog poziva ga istovremeno i preusmerava. Vidite 'Preusmerenje', str. 121.

Kada odbacite neki dolazni poziv, pozivaocu možete poslati tekstualnu poruku sa obrazloženjem odbijanja poziva. Izaberite **Opcije** > **Pošalji tek. poruku**. Tekst možete da izmenite pre slanja. Da postavite ovu opciju i napišete tekst standardne poruke, vidite 'Podeš. poz.', str. 113.

Odgovorite na video poziv ili ga odbite

Kada primite neki video poziv, prikazuje se .

 Savet! Video pozivima možete dodeliti ton (melodiju) zvona. Pritisnite i izaberite **Profili**.

Pritisnite da biste odgovorili na video poziv. **Dopustiti slanje video slike pozivaocu?** se prikazuje na ekranu. Da započnete sa slanjem video slike uživo, izaberite **Da**.

Ako ne aktivirate video poziv, slanje videa se ne aktivira, i čujete samo glas pozivaoca. Umesto videa se prikazuje sivi ekran. Da biste ovaj sivi ekran promenili u neku statičnu sliku snimljenu kamerom svog uređaja, vidite 'Podeš. poz.', **Slika u video pozivu**, str. 113.

Da biste završili video poziv, pritisnite .

Poziv na čekanju (mrežni servis)

U toku poziva možete da odgovorite na drugi poziv ako ste aktivirali **Poziv na čekanju** (mrežni servis) u **Alatke** > **Podešavanja** > **Poziv** > **Poziv na čekanju**.

 Savet! Da biste promenili tonske odzive za različita okruženja i prilike (na primer, kada želite da se zvono ne čuje), vidite 'Profili – podesite tonove', str. 109.

Da biste odgovorili na poziv na čekanju, pritisnite . Prvi poziv se stavlja na čekanje.

Za prelazak sa jedne veze na drugu, izaberite **Prebaci**. Da biste povezali neki dolazni poziv ili poziv na čekanju sa aktivnim pozivom, a da se sami isključite iz veze, izaberite **Opcije > Spoj**. Da biste završili aktivni poziv, pritisnite ➡ ili zatvorite kliznu tastaturu; prvi poziv je još uvek aktivan. Da biste završili oba poziva, izaberite **Opcije > Završi sve pozive**.

Opcije u toku govornog poziva

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku govornog poziva su mrežni servisi. U toku poziva izaberite **Opcije** da pristupite nekoj od sledećih opcija: **Isključi zvuk** ili **Uk. mik.**, **Odgovori**, **Odbaci**, **Prebaci**, **Zadrži** ili **Preuzmi**, **Aktiviraj slušalicu**, **Aktiviraj zvučnik** ili **Aktiviraj handsfri** (ako su priključene kompatibilne slušalice sa Bluetooth podrškom), **Završi aktivni poziv** ili **Završi sve pozive**, **Novi poziv**, **Konferencija**, **Spoj** i **Otvori dop. pas. režim**. Izaberite neku od narednih opcija:

Zameni – da biste završili aktivni poziv i odgovorili na poziv koji je na čekanju.

Pošalji MMS (samo u UMTS komunikacionim mrežama) – da biste drugom učesniku u vezi poslali sliku ili video kao multimedijalnu poruku. Pre slanja možete da izmenite poruku ili da promenite primaoca. Pritisnite ➡ da biste poslali datoteku na neki kompatibilni uređaj (mrežni servis).

Pošalji DTMF – da biste poslali DTMF tonske sekvence, na primer lozinku. Unesite DTMF niz ili ga potražite u **Kontakti**. Da biste uneli znak za čekanje (**w**) ili za pauzu (**p**), pritisnite * potreban broj puta. Izaberite **OK** da biste poslali tonsku sekvencu.

💡 **Savet!** DTMF tonske sekvence možete da dodate u polja **Telefonski broj** ili **DTMF** neke kontakt kartice.

Opcije u toku video poziva

Izaberite **Opcije** u toku video poziva za sledeće opcije: **Omogući** ili **Onemogući** (video, audio ili oba), **Aktiviraj slušalicu** (ako su priključene kompatibilne slušalice sa Bluetooth podrškom) ili **Aktiviraj handsfri** (ako su priključene kompatibilne slušalice sa Bluetooth podrškom), **Aktiviraj zvučnik**, **Završi aktivni poziv**, **Otvori dop. pas. režim**, **Koristi glavnu kameru/Koristi sekun. kameru**, **Promeni redosled sl.**, **Uvećaj/Umanji** i **Pomoć**.

Na raspolaganju mogu biti različite opcije.

Dnevnik

Da biste videli telefonske brojeve propuštenih, primljenih i upućenih poziva, pritisnite ☎ i izaberite **Moje > Dnevnik > Prethodni**. Uređaj će registrovati propuštene i primljene pozive samo ako Vaša mreža podržava ove

funkcije, ako je uređaj uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

Da biste izbrisali listu prethodnih poziva, u glavnom prikazu prethodnih poziva, izaberite **Opcije > Obriši prethodne**. Da biste obrisali jednu od lista, otvorite željenu listu pa izaberite **Opcije > Obriši listu**. Da biste obrisali neku stavku, otvorite odgovarajuću listu, dodite do nje pa pritisnite **C**.

Trajanje poz.

Da biste videli približna trajanja dolaznih i odlaznih poziva, pritisnite **☎** i izaberite **Moje > Dnevnik > Trajanje poz.**

Da biste podesili da se merači poziva prikazuju u toku poziva, izaberite **Moje > Dnevnik > Opcije > Podešavanja > Prikaži trajanje poz. > Da** ili **Ne**.

 Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da biste poništili merače trajanja poziva, izaberite **Opcije > Poništi merače**. Za ovo Vam je potrebna šifra blokade. Vidite 'Telefon i SIM', str. 118.

Paketni prenos

Da biste videli količinu poslatih i primljenih podataka u toku pakete razmene podataka, pritisnite **☎**, i izaberite **Moje > Dnevnik > Paketni prenos**. Na primer, možda za svoje veze za paketni prenos podataka plaćate na osnovu količine poslatih i primljenih podataka.

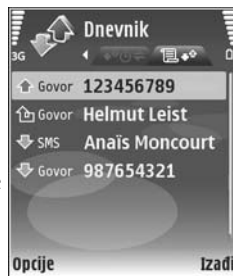
Prikaz svih komunikacionih događaja

Ikonice u **Dnevnik**:

- Dolazni
 - Odlazni
 - Propušteni
- komunikacioni događaji.

Da biste videli sve govorne pozive, tekstualne poruke, veze za prenos podataka i WLAN veze registrovane u uređaju, pritisnite **☎**, izaberite **Moje > Dnevnik**, pa skrolujte udesno da otvorite opšti dnevnik. Za svaku komunikaciju možete da vidite ime pošiljaoca ili primaoca, telefonski broj, ime provajdera servisa ili pristupnu tačku. Dnevnik možete da filtrirate tako da pregledate samo jednu vrstu veze, kao i da kreirate kontakt kartice sa podacima iz dnevnika.

 Savet! Da biste videli listu poslatih poruka, pritisnite **☎** i izaberite **Poruke > Poslato**.

Podstavke, kao što su tekstualne poruke poslate u više delova i veze za prenos paketa podataka, upisuju se kao jedna komunikacijska stavka, događaj. Povezivanja na Vaše poštansko sanduče, centar za razmenu multimedijalnih poruka ili na Web strane se prikazuju kao veze za paketni prenos podataka.

Da neki nepoznati broj iz **Dnevnik** dodate u svoje kontakte, izaberite **Opcije > Dodaj u Kontakte**.

Da biste filtrirali dnevnik, izaberite **Opcije > Razdvoji**, pa zatim i neki filter.

Da biste trajno obrisali kompletan sadržaj dnevnika, listu prethodnih poziva i izveštaje o dostavi poruka, izaberite **Opcije > Obriši dnevnik**. Izaberite **Da** da to potvrdite. Da iz dnevnika obrišete pojedinačnu stavku, pritisnite **C**.

Da biste podesili vremenski period za **Trajanje dnevnika**, izaberite **Opcije > Podešavanja > Trajanje dnevnika**. Stavke, registrovani događaji, ostaju u memoriji uređaja zadati broj dana posle čega se automatski brišu da bi se oslobodila memorija. Ako izaberete **Bez dnevnika**, kompletan sadržaj dnevnika, lista prethodnih poziva i izveštaji o dostavi poruka, trajno se brišu.

Da biste videli detalje komunikacionih događaja, u opštem prikazu dnevnika dođite do događaja i pritisnite **⦿**.

 Savet! U detaljnom prikazu možete da kopirate broj telefona u klipbord, a zatim da ga nalepите u, na primer, tekstualnu poruku. Izaberite **Opcije > Kopiraj broj**.

Merač paketa podataka i merač veze: Da biste videli koliko je podataka, u kilobajtima, preneto i koliko je određeni prenos podataka trajao, dođite do dolaznog ili odlaznog događaja označenog sa **Pak.**, a zatim izaberite **Opcije > Vidi detalje**.

Web pretraživači

Servisi

Pritisnite i izaberite **Servisi** (mrežni servis).

Postoje brojni provajderi servisa koji nude strane koje su posebno namenjene za mobilne uređaje koje možete da pratite koristeći **Servisi** pretraživač. Ove strane su urađene u Wireless Markup Language (WML), Extensible Hypertext Markup Language (XHTML) ili Hypertext Markup Language (HTML) programskim jezicima.

Raspoloživost servisa, kao i način plaćanja i cene, proverite kod svog provajdera servisa. Provajderi servisa će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

 Prečica: Da biste započeli povezivanje, pritisnite i držite u pasivnom režimu.

Pristupna tačka

Da biste mogli da pristupate stranama, sadržajima na Internetu, neophodna su Vam podešavanja odgovarajućeg servisa za stranu koju želite da koristite. Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od provajdera servisa koji nudi datu stranu, prezentaciju.

Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 59. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa.

 Savet! Podešavanja se eventualno mogu naći i na Web sajtu provajdera servisa.

Unesite podešavanja ručno

- 1 Pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**, pa zatim definišite podešavanja pristupne tačke. Pridržavajte se instrukcija koje dobijete od svog provajdera servisa. Vidite 'Veza', str. 114.
- 2 Pritisnite , pa izaberite **Servisi** > **Opcije** > **Menadžer markera** > **Dodaj marker**. Napišite ime za marker i adresu strane koja je definisana za trenutnu pristupnu tačku.
- 3 Da tako kreiranu pristupnu tačku postavite za podrazumevanu, primarnu, pristupnu tačku, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Pristupna tačka**.

Prikaz Markeri

Prikaz Markeri se otvara kada otvorite **Servisi**.

U Vašem uređaju su možda već instalirani neki markeri (bukmark oznake) i linkovi Internet sajtova trećih strana.

Svojim uređajem možete da pristupate i drugim sajtovima. Sajtovi trećih strana nisu povezani sa firmom Nokia, pa tako Nokia ne garantuje niti preuzima ikakvu odgovornost za njih. Ako se odlučite da pristupite tim sajtovima, potrebno je da budete obazrivi u smislu bezbednosti i sadržaja.

 označava početnu stranu definisanu za podrazumevanu pristupnu tačku.

Bezbednost veze

Ako je ikonica bezbedne veze prikazana u toku veze, prenos podataka između aparata i Internet mrežnog prolaza ili servera je šifrovan.

Ikonica sigurnosti (zaštite) ne označava da je prenos podataka između mrežnog prolaza i servera na kojem se nalazi sadržaj (ili mesta na kojem se nalazi traženo) bezbedan. Provajder servisa štiti prenos podataka između mrežnog prolaza i servera sa sadržajem.

Izaberite **Opcije** > **Detalji** > **Bezbednost** da biste videli detalje veze, status šifrovanja i informacije o autentifikaciji servera i korisnika.

Za neke servise, recimo za bankarske servise, mogu biti potrebni bezbednosni sertifikati. Na ekranu uređaja će se prikazati obaveštenje ako identitet servera ili mrežnog prolaza nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan

sigurnosni sertifikat u svom uređaju. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa. Vidite i 'Rad sa sertifikatima', str. 120.

Pretraživanje

 Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Da preuzmete neku stranu, izaberite neki marker ili ručno unesite adresu u polje (.

Novi linkovi su na stranama pretraživača podvučeni plavom, a već posećeni linkovi purpurnom bojom. Slike koje služe kao linkovi su uokvirene plavom bojom.

Da otvorite linkove i da vršite izbor, pritisnite .

 Prečica: Pomoću # skočite na kraj neke strane, a pomoću * na njen početak.

Pritisnite **Nazad** da biste tokom pretraživanja otišli na prethodnu stranu. Ako **Nazad** nije na raspolaganju, izaberite **Opcije** > **Opcije pretraživ.** > **Istorija** da biste videli hronološku listu strana koje ste posetili tokom sesije.

Izaberite **Opcije** > **Opcije pretraživ.** > **Ažuriraj** da biste preuzeli najnoviji sadržaj sa servera.

Da biste sačuvali neki marker, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj kao marker**.

 Savet! Da biste tokom pretraživanja pristupili prikazu Markeri, pritisnite i držite . Izaberite **Opcije > Na prethodnu str.** da biste se ponovo vratili u prikaz pretraživača.

Izaberite **Opcije > Napredne opcije > Sačuvaj stranicu** da biste tokom pretraživanja sačuvali stranu. Strane možete da sačuvate u memoriju aparata ili na kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena) i kasnije da ih pretražujete dok ste van mreže. Da biste kasnije pristupili tim stranama, pritisnite u prikazu Markeri kako biste otvorili prikaz **Sačuvane stranice**.

Izaberite **Opcije > Opcije pretraživ.** > **Idi na Web adresu** da biste uneli novu URL adresu.

Izaberite **Opcije > Servisne opcije** da biste otvorili podlistu komandi ili opcija trenutno otvorene strane.

Možete da preuzimate datoteke koje ne mogu da budu prikazane na strani pretraživača, kao što su tonovi zvona, slike, logo operatera, teme i video snimci. Da biste preuzeli neku stavku, dođite do linka i pritisnite .

Kada započnete neko preuzimanje, prikazuje se lista trenutno aktivnih, privremeno zaustavljenih i kompletiranih preuzimanja u toku trenutne sesije pretraživanja. Ovu listu možete da vidite i tako što ćete izabrati **Opcije > Preuzimanja**. U listi, dođite do neke stavke, pa izaberite **Opcije** da biste privremeno zaustavili,

obnovili ili obustavili trenutna preuzimanja, ili da biste otvorili, sačuvali ili obrisali kompletirana preuzimanja.

Preuzimanje i kupovina sadržaja

Možete da preuzimate stavke kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora, teme i video snimci. Ove stavke mogu biti besplatne ili ih kupujete. Preuzete stavke obrađuju njima odgovarajuće aplikacije u Vašem uređaju, na primer, preuzeta fotografija može da bude sačuvana u aplikaciji **Galerija**.

 Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

- 1 Ako želite da preuzmete neku stavku, dođite do linka i pritisnite .
- 2 Izaberite odgovarajuću opciju da biste kupili datu stavku, recimo, 'Buy' ('Kupi').
- 3 Pažljivo pročitajte sve informacije. Izaberite **Prihvati** da biste nastavili sa preuzimanjem. Pritisnite **Obustavi** da biste obustavili preuzimanje.

Završetak veze

Izaberite **Opcije** > **Napredne opcije** > **Raskini vezu** kako biste prekinuli vezu i pregledali stranicu pretraživača 'oflajn', tj. bez povezanosti na mrežu, ili izaberite **Opcije** > **Izadi** kako biste prekinuli vezu i zatvorili pretraživač.

Pražnjenje keš memorije

Informacije i servisi kojima pristupate čuvaju se u keš memoriji Vašeg aparata.

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju. Izaberite **Opcije** > **Napredne opcije** > **Obriši keš** da biste ispraznili keš memoriju.

Podešavanje

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, a zatim neku od sledećih opcija:

Pristupna tačka – Promenite podrazumevanu pristupnu tačku. Vidite 'Veza', str. 114. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa, pa je moguće da

nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Početna strana – Definišite početnu stranu.

Prikaži slike i objekte – Izaberite da li želite da se u toku pretraživanja učitavaju i slike. Ako izaberete **Ne**, kasnije u toku pretraživanja ćete moći da učitate i slike kada izaberete **Opcije** > **Prikaži slike**.

Veličina slova – Izaberite veličinu slova teksta.

Prim. kodni raspored – Ako se znakovi ne prikazuju ispravno, izaberite drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Automatski markeri – Omogućite ili onemogućite automatsko sakupljanje markera. Ako želite da nastavite sa sakupljanjem automatskih markera, ali da folder sakrijete iz prikaza Markeri, izaberite opciju **Sakrij folder**.

Veličina ekrana – Izaberite šta se prikazuje u toku pretraživanja: **Samo sel. tasteri** ili **Pun ekran**.

Traži stranu – Definišite Web stranu koja će biti preuzeta kada izaberete **Opcije pretraživ.** > **Otvori traženu str.** u prikazu Markeri, ili u toku pretraživanja.

Jačina – Ako želite da pretraživač reprodukuje zvuke i melodije ugrađene u Web strane, izaberite jačinu zvuka.

Prikazivanje – Ako želite da se izgled strane prikazuje najtačnije moguće u režimu **Umanjeni prikaz**, izaberite

opciju **Po kvalitetu**. Ako ne želite da se eksterni kaskadni šabloni preuzimaju, izaberite opciju **Po brzini**.

Kolačići – Omogućite ili onemogućite primanje i slanje 'kolačića'.

Java/ECMA skript – Omogućite ili onemogućite korišćenje skriptova.

Sigurnosna upozor. – Da se sigurnosna upozorenja prikazuju, odnosno da se ne prikazuju.

Potvrdi slanje DTMF – Izaberite da li želite da se traži potvrda pre slanja DTMF tonova tokom govornog poziva. Vidite i 'Opcije u toku govornog poziva', str. 78.

Web

Pritisnite , pa izaberite **Internet** > **Web** (mrežni servis).

Koristeći **Web**, možete da prikazujete HTML Web strane na Internetu, onako kako su originalno kreirane. Takođe možete da pretražujete i Web strane koje su posebno namenjene za mobilne uređaje, i koje koriste XHTML jezik.

Koristeći **Web** možete da zumirate (uvećavate i smanjujete prikaz) strane, da koristite opcije **Mini mapa** ili **Opšti prikaz strane** da biste se kretali po stranama, da čitate Web izvode ("feeds") i dnevnike ("blogs"), da Web strane memorišete kao markere kao i da preuzimate sadržaje.

Za pristupanje WAP stranama operatora, koristite pretraživač **Servisi**.

Raspoloživost servisa, kao i način plaćanja i cene, proverite kod svog provajdera servisa. Provajderi servisa će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Da biste koristili **Web**, neophodna Vam je neka pristupna tačka za povezivanje na Internet. Vidite 'Pristupne tačke', str. 115.

Prikaz Markeri

Prikaz Markeri Vam omogućava da birate Web adrese iz liste markera ili iz kolekcije markera u folderu **Auto. markeri**. URL adresu Web strane koju želite da posetite možete i da unesete direktno u polje (). označava početnu stranu definisanu za podrazumevanu pristupnu tačku.

URL adrese možete da memorišete kao markere u toku pretraživanja Interneta. U svoje markere možete da memorišete i adrese primljene u porukama, kao i da memorisane markere šaljete kompatibilnim uređajima.

U Vašem uređaju su možda već instalirani neki markeri (bukmark oznake) i linkovi Internet sajtova trećih strana. Svojim uređajem možete da pristupate i drugim sajtovima. Sajtovi trećih strana nisu povezani sa firmom Nokia, pa tako Nokia ne garantuje niti preuzima ikakvu odgovornost za njih. Ako se odlučite da pristupite tim sajtovima,

potrebno je da budete obazrivi u smislu bezbednosti i sadržaja.

Da otvorite prikaz markera u toku pretraživanja, pritisnite **1**, ili izaberite **Opcije > Markeri**.

Web takođe vodi evidenciju o Web stranama koje posećujete u toku pretraživanja. U folderu **Auto. markeri** možete da vidite listu posećenih Web strana.

U **Web izvodi** možete da vidite memorisane linkove do Web izvoda i dnevnika na koje ste pretplaćeni. Web izvodi se obično mogu naći na Web stranama velikih informativnih organizacija, ličnim mrežnim dnevnicima, mrežnim zajednicama koje nude najnovije vesti i prikaze članaka. **Web** podržava Web izvode koji koriste RSS tehnologiju.

Pretražite

 Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Da biste preuzeli neku stranu, izaberite njen marker (adresu), pa zatim pritisnite navigator. Možete i da adresu unesete u polje (.

 Savet! Da biste se vratili u pasivni režim (pripravnost) a da pretraživač ostane otvoren u pozadini, pritisnite

dvaput . Da se vratite u pretraživač, pritisnite i držite , pa zatim u listi izaberite pretraživač.

Da unesete adresu nove Web strane koju želite da posetite, izaberite **Opcije > Idi na Web adresu**.

 Savet! Da biste tokom pretraživanja pristupili sačuvanim markerima, pritisnite **1**, pa zatim izaberite neki marker.

Da sa servera preuzmete najnoviji sadržaj te strane, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ.** > **Ažuriraj**.

Da Web adresu trenutne strane sačuvate kao marker, izaberite **Opcije > Sačuvaj kao marker**.

Da biste prikazali Web strane koje ste posetili u toku trenutne sesije pretraživanja, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ.** > **Istorija**. Da Vam se lista prethodnih strana automatski prikazuje kada se vratite na prethodnu stranu, izaberite **Opcije > Podešavanje > Lista istorije > Uključena**.

Da biste koristili vizuelnu istoriju koja prikazuje slike strana koje ste posetili tokom trenutne sesije pretraživanja, izaberite **Nazad** (na raspolaganju je ako ste **Lista istorije** uključili u podešavanjima pretraživača).

Da biste dopustili ili sprečili automatsko otvaranje više prozora, izaberite **Opcije > Podešavanje > Blokiraj iskačuće > Da**.

Prečice sa tastature

- Pritisnite **C** da biste zatvorili trenutni prozor u slučaju da su otvorena dva ili više prozora.
- Pritisnite **1** da biste otvorili svoje markere.
- Pritisnite **2** da biste potražili tekst na trenutnoj strani.
- Pritisnite **3** da biste se vratili na prethodnu stranu.
- Pritisnite **5** da Vam se prikaže lista svih otvorenih prozora.
- Pritisnite **8** da Vam se prikaže kompletna strana. Pritisnite ponovo **8** da biste zumirali, uvećali prikaz, i videli željenu informaciju.
- Pritisnite **9** da odete na drugu Web stranu.
- Pritisnite **0** da biste se vratili na početnu stranu (ako je definisana).
- Da biste približili, odnosno udaljili objekat (zum), pritisnite ***** ili **#**.

Traženje nekog teksta

Da na trenutnoj Web strani tražite neke ključne reči, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Nađi**.

💡 **Savet!** Da na strani tražite ključne reči, pritisnite **2**.

Mini mapa

Mini mapa Vam pomaže da se krećete po Web stranama koje sadrže velike količine informacija. Kada je opcija **Mini mapa** aktivirana u podešavanjima pretraživača, dok se krećete po nekoj sadržajem bogatoj strani, otvara se **Mini mapa** i daje Vam opšti prikaz Web strane koju pretražujete. Za kretanje u prikazu **Mini mapa**, pritisnite , , ili . Kada pronađete željeni deo strane, prekinite sa skrolovanjem, i **Mini mapa** će se izgubiti i ostaviti Vas na tom mestu. Da biste uključili **Mini mapa**, izaberite **Opcije > Podešavanja > Mini mapa > Uključen**.

Opšti prikaz strane

Kada pretražujete Web stranu koja sadrži veliku količinu informacija, **Opšti prikaz strane** možete da koristite da vidite koju vrstu informacija strana sadrži.

Za opšti prikaz trenutne strane, pritisnite **8**. Da pronađete željeni detalj na strani, pritisnite , , ili . Pritisnite ponovo **8** da biste zumirali, uvećali prikaz, i videli željeni deo strane.

Web izvodi i dnevnici

 Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Web izvodi su datoteke u xml formatu na Web stranama koje novinske agencije i veblogeri često koriste da bi razmenjivali najsvežije naslove ili kompletne tekstove, recimo, vesti u formi Web izvoda. Web izvodi se mogu naći na Web, Blog ili Wiki stranama na Internetu. Dnevnici (blogs) ili mrežni dnevници (weblogs) su dnevници na Webu. Da biste preuzeli neki Web izvod ili dnevnik sa Weba, dođite do njega, pa zatim pritisnite navigator.

Web automatski otkriva da li neka Web strana sadrži RSS Web izvode. Da biste se pretplatili na neki Web izvod na Web stranama, izaberite **Opcije > Pretplata**, ili kliknite na link. Da biste videli Web izvode na koje ste pretplaćeni, u prikazu Web markera (adresa), izaberite **Web izvodi**.

Da biste dodali neki izvod ili dnevnik (blog), izaberite **Web izvodi > Opcije > Organizuj izvod > Novi izvod**, pa zatim unesite neophodne podatke. Da biste izvršili izmene nekog izvoda ili dnevnika, izaberite **Opcije > Organizuj izvod > Izmeni**.

Raskinite vezu

Da biste raskinuli vezu sa Webom, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Raskini vezu**.

Da biste obrisali informacije koje mrežni server sakuplja o Vašim posetama Web stranama, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Obriši "kolačiće"**.

Da biste ispraznili privremenu memoriju u kojoj se čuvaju informacije o Web stranama koje ste posetili, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Obriši keš**.

Podešavanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, a zatim neku od sledećih opcija:

Pristupna tačka — Promenite podrazumevanu pristupnu tačku. Vidite 'Veza', str. 114. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Početna strana — Definišite početnu stranu.

Prikaži slike i objekte—Izaberite da li želite da se u toku pretraživanja učitavaju i slike. Ako izaberete **Ne**, da biste naknadno u toku pretraživanja učitali i slike, izaberite **Opcije > Prikaži slike**.

Prim. kodni raspored – Ako se znakovi ne prikazuju ispravno, izaberite drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Auto. markeri—Omogućite ili onemogućite automatsko sakupljanje markera. Ako želite da nastavite sa sakupljanjem automatskih markera, ali da folder sakrijete iz prikaza Marker, izaberite opciju **Sakrij folder**.

Veličina ekrana—Izaberite šta se prikazuje u toku pretraživanja: **Samo sel. tasteri** ili **Pun ekran**.

Mini mapa — Uključite ili isključite opciju **Mini mapa**. Vidite 'Mini mapa', str. 87.

Lista istorije — Uključite opciju **Lista istorije** ako želite da prethodnim prikazima pristupate pritiskom na **Nazad**.

Jačina – Ako želite da pretraživač reprodukuje zvuke i melodije ugrađene u Web strane, izaberite jačinu zvuka.

Kolačići – Omogućite ili onemogućite primanje i slanje "kolačića".

Java/ECMA skript – Omogućite ili onemogućite korišćenje skriptova.

Sigurnosna upozor. – Da se sigurnosna upozorenja prikazuju, ili da se ne prikazuju.

Kalendar

Koristite **Kalendar** da Vas podseća na sastanke, godišnjice kao i da u njemu držite svoje obeveze i druge beleške.

Kreirajte stavke kalendara

Prečica: U dnevnom, sedmičnom ili mesečnom prikazu kalendara, pritisnite neki taster (**1** – **0**). Otvara se stavka 'sastanak' i ono što unosite se upisuje u polje **Predmet**. U prikazu 'obeveze', otvara se stavka tipa napomena o obevezi.

- 1 Pritisnite , izaberite **Kalendar** > **Opcije** > **Nova stavka**, zatim neku od sledećih opcija:
Sastanak – da vas telefon podseti na sastanak zakazan za određeni datum i vreme.
Podsetnik – da unesete neku opštu belešku za neki dan.
Godišnjica – da Vas podseća na rođendane ili neke posebne datume (stavke se ponavljaju svake godine).

Obaveza – da Vas podseća na neku obavezu koju treba izvršiti određenog datuma.

- 2 Popunite polja. Da postavite alarm, izaberite **Alarm** > **Uključi**, pa zatim unesite vrednosti za **Vreme alarma** i **Datum alarma**.

Da unesete opis sastanka, izaberite **Opcije** > **Dodaj opis**.

- 3 Da stavku sačuvate, izaberite **Urađeno**.

Kada Vas kalendar upozorava alarmom, izaberite **Tišina** da isključite alarm. Tekst podsetnice će ostati prikazan na ekranu. Da biste prekinuli alarm, izaberite **Stop**. Izaberite **Odloži** da biste privremeno prekinuli alarm.

Savet! Svoj kalendar možete da sinhronizujete sa kalendarom u kompatibilnom PC računaru koristeći programski paket Nokia PC Suite. Kada kreirate neku stavku kalendara, postavite i željenu opciju za **Sinhronizacija**.

Prikazi kalendara

Savet! Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** da biste promenili dan kojim počinje sedmica ili prikaz koji se pojavljuje kad otvorite kalendar.

U mesečnom prikazu su datumi za koje postoje stavke kalendara označeni malim trougлом u donjem desnom uglu. U sedmičnom prikazu, podsetnice i godišnjice su postavljene pre 8 časova. Za prelazak na mesečni, sedmični, dnevni ili prikaz obaveza, pritisnite * .

Da pređete na određeni datum, izaberite **Opcije** > **Idi na datum**. Da skočite na današnji dan, pritisnite # .

Da pošaljete napomenu kalendara na neki kompatibilni uređaj, izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Da biste stavke kalendara odštampali preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije** > **Štampanje**.

Organizujte svoje stavke kalendara

Brisanje starih stavki u **Kalendar** doprinosi uštedi memorijskog prostora u uređaju.

Da istovremeno obrišete više stavki, pređite u mesečni prikaz, pa izaberite **Opcije** > **Obriši stavku** > **Do datuma** ili **Sve stavke**.

Da obavezu označite kao izvršenu, dođite do nje u listi obaveza, pa zatim izaberite **Opcije** > **Označi kao završ.**

Podešavanja kalendara

Ako želite da izmenite **Ton al. Kalendara**, **Primarni pregled**, **Sedmica počinje u:** ili **Naslov sed. pregleda**, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Visual Radio

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Radio**. Ovu aplikaciju možete da koristite kao obični FM radio sa automatskim podešavanjem i memorisanjem stanica, ili sa paralelnim vizuelnim informacijama koje su u vezi sa radio programom na ekranu, ako podesite stanicu koja nudi Visual Radio servis. Visual Radio servis koristi paketni prenos podataka (mrežni servis). Možete da slušate FM radio i da istovremeno koristite druge aplikacije.

Ako nemate pristup Visual Radio servisu, operatori i radio stanice u Vašoj oblasti možda ne podržavaju Visual Radio.

Dok slušate radio možete normalno da upućujete pozive ili odgovarate na dolazne pozive. Zvuk iz radija se isključuje u toku aktivnog poziva.

Radio bira radni frekventni opseg na osnovu informacije o državi koju je primio sa mreže. Ako ova informacija nije dostupna, možda će biti zatraženo da izaberete oblast u kojoj se nalazite ili je možete izabrati u podešavanjima za Visual Radio. Vidite 'Podešavanja', str. 93.

Slušajte radio

Imajte na umu da kvalitet radio prijema zavisi od pokrivenosti date oblasti signalom radio stanice.

FM radio prijemnik koristi drugu antenu, a ne telekomunikacionu antenu bežičnog uređaja. Da bi FM radio ispravno funkcionisao, neophodno je da su na uređaj priključene kompatibilne slušalice ili odgovarajuće proširenje.

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Radio**. Izaberite ili da biste započeli pretraživanje stanica. Izaberite **Opcije > Ručno podešavanje** da biste ručno promenili frekvenciju.

Ako ste prethodno sačuvali radio stanice, izaberite ili da biste prešli na sledeću ili prethodnu sačuvanu stanicu, ili pritisnite odgovarajući numerički taster da biste izabrali memorisanu stanicu.

Pritisnite ili da biste podesili jačinu zvuka. Da biste slušali radio preko zvučnika, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**.

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno.

Produženo izlaganje jakim intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste pregledali dostupne stanice na osnovu lokacije, izaberite **Opcije > Imenik stanica** (mrežni servis).

Da biste sačuvali trenutno podešenu stanicu u listu stanica, izaberite **Opcije > Sačuvaj stanicu**. Da biste otvorili listu sačuvanih stanica, izaberite **Opcije > Stanice**.

Da biste se vratili u pasivni režim i ostavili da FM radio radi u pozadini, izaberite **Opcije > Pusti u pozadini**.

Praćenje vizuelnog sadržaja

Da biste proverili raspoloživost servisa i cene, kao i da biste se pretplatili na servis, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Da biste pratili raspoloživi vizuelni sadržaj za podešenu stanicu, izaberite ili **Opcije > Startuj vizuelni servis**. Ako ID vizuelnog servisa nije sačuvan za tu stanicu, unesite ga ili izaberite **Preuzmi** da biste ga potražili u imeniku stanica (mrežni servis).

Kada je veza sa vizuelnim servisom uspostavljena, ekran prikazuje trenutni vizuelni sadržaj.

Da biste podesili podešavanja ekrana za prikaz vizuelnog sadržaja, izaberite **Opcije > Podešavanje prikaza**.

Sačuvane stanice

U radiju možete da sačuvate do 20 radio stanica. Da biste otvorili listu stanica, izaberite **Opcije > Stanice**.

Da biste slušali sačuvanu stanicu, izaberite **Opcije > Stanica > Slušaj**. Da biste pomoću Visual Radio servisa pratili raspoloživi vizuelni sadržaj stanice, izaberite **Opcije > Stanica > Startuj vizuelni servis**.

Da biste promenili informacije o stanici, izaberite **Opcije > Stanica > Izmeni**.

Podešavanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, a zatim neku od sledećih opcija:

Početni ton – Izaberite da li će neki ton biti reprodukovana prilikom pokretanja aplikacije.

Autostart servis – Izaberite **Da** da bi Visual Radio servis automatski bio pokrenut kada izaberete sačuvanu stanicu koja nudi Visual Radio servis.

Pristupna tačka – Izaberite pristupnu tačku koja se koristi za data vezu. Pristupna tačka Vam nije potrebna ako aplikaciju koristite kao obični FM radio prijemnik.

Trenutni region – Izaberite oblast u kojoj se trenutno nalazite. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako prilikom pokretanja aplikacije nije bilo mrežne pokrivenosti.

Favoriti – dodajte prečice

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Favoriti**.

Podrazumevane prečice su sledeće: otvara **Kalendar**; otvara **Primljeno** a otvara **Beleške**.

Ćaskanje – ćaskanje

Pritisnite , a zatim izaberite **Moje > Ćaskanje**.

Ćaskanje (mrežni servis) Vam omogućava komunikaciju sa drugim osobama pomoću trenutne razmene poruka, kao i uključivanje u diskusione grupe (grupe za ćaskanje) na određene teme. Razni provajderi nude servere za ćaskanje na koje se možete prijavljivati nakon što se registrujete za neki servis za ćaskanje. Od provajdera servisa zavisi koje su funkcionalne mogućnosti podržane.

Izaberite **Konverzacije** da biste započeli ili nastavili razgovor sa čet korisnikom; **Čet kontakti** da biste kreirali, izmenili ili pregledali status na mreži svojih čet kontakata; **Čet grupe** da biste započeli ili nastavili razgovor sa više čet korisnika; ili **Snimljena ćask.** da biste pregledali prethodne sesije ćaskanja koje ste sačuvali.

Primite podešavanja ćaskanja

Morate da sačuvate podešavanja za pristup servisu koji želite da koristite. Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od operatora mreže ili od provajdera koji nudi čet servis. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 59. Podešavanja možete da unesete i ručno. Vidite 'Podešavanja čet servera', str. 96.

Povežite se na čet server

- 1 Da biste se povezali na aktivni čet server (onaj čija su podešavanja aktivirana), otvorite **Ćaskanje**, pa zatim izaberite **Opcije > Prijava**. Za promenu aktivnog servera za ćaskanje i memorisanje novih, vidite 'Podešavanja čet servera', str. 96.
- 2 Unesite svoj identifikator (ID) korisnika i pritisnite da biste se prijavili. Identifikator korisnika i lozinku za server za ćaskanje dobijate od svog provajdera servisa.
- 3 Da se odjavite, izaberite **Opcije > Odjava**.

Izmenite podešavanja ćaskanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja > Podešav. ćaskanja**, a zatim neku od sledećih opcija:

Korisnički nadimak (prikazuje se jedino ako server podržava grupe za ćaskanje) – Izaberite **Da** da biste uneli nadimak.

Prikaži moju dostup. – Izaberite **Svima** da biste omogućili drugim osobama da vide da li ste na mreži.

Dopusti poruke od: – Izaberite **Svih** da biste dopustili prijem poruka od svih korisnika.

Dopusti pozivnice od: – Izaberite **Samo od čet kontakata** da biste dopustili pozivnice samo od svojih čet kontakata. Čet pozivnice Vam šalju čet kontakti koji žele da se priključite njihovim grupama.

Interval dol. poruka – Izaberite brzinu kojom će se prikazivati nove poruke.

Razvrstaj čet kont. – Izaberite način razvrstavanja čet kontakata: **Po abecedi** ili **Po onlajn statusu**.

Osvežavanje dostup. – Izaberite **Automatsko** ili **Ručno** da biste izabrali kako će se ažurirati informacije o tome da li su Vaši čet kontakti na mreži (onlajn) ili nisu na mreži (oflajn).

Oflajn kontakti – Izaberite da li će se u listi čet kontakata prikazivati i oni kontakti koji nisu na mreži, tj. oni sa statusom oflajn.

Boja svoje poruke – Izaberite boju čet poruka koje šaljete.

Boja primljene poruke – Izaberite boju čet poruka koje primате.

Ton čet poruke – Promenite ton ili melodiju koja se čuje kada primite novu čet poruku.

Tražite grupe za ćaskanje i korisnike

U prikazu **Čet grupe** izaberite **Opcije** > **Traži** da biste tražili grupe. Možete da tražite na osnovu **Ime grupe**, **Tema** i **Članovi** (identifikator korisnika).

U prikazu **Čet kontakti** izaberite **Opcije** > **Novi čet kontakt** > **Traži na serveru** da biste tražili korisnike servisa. Možete da tražite na osnovu **Korisničko ime**, **Identifikator kor.**, **Telefonski broj** i **E-mail adresa**.

Pridružite se čet grupama

Prikaz **Čet grupe** daje listu čet grupa koje ste sačuvali ili kojima ste trenutno priključeni.

Da biste se priključili nekoj sačuvanoj čet grupi, pritisnite .

Izaberite **Opcije** > **Napusti čet grupu** da biste napustili čet grupu.

Ćaskanje

Kada se priključite nekoj čet grupi (grupi za ćaskanje), možete da čitate poruke koje se razmenjuju u grupi, kao i da šaljete sopstvene poruke.

Da biste poslali poruku, napišite tekst poruke u polju editora poruke, pa pritisnite .

Da biste poslali privatnu poruku nekom učesniku, izaberite **Opcije > Pošalji privatnu po..**

Da biste odgovorili na neku privatnu poruku koja Vam je poslata, izaberite tu poruku, pa zatim izaberite **Opcije > Odgovori**.

Da biste čet kontakte koji su onlajn pozvali da se priključe čet grupi, izaberite **Opcije > Pošalji pozivnicu**.

Da biste onemogućili primanje poruka od određenih učesnika u ćaskanju, izaberite **Opcije > Opcije blokiranja**.

Snimate ćaskanja

Da biste zabeležili poruke koje se razmenjuju u toku neke konverzacije, ili za vreme dok ste priključeni na neku čet grupu, izaberite **Opcije > Snimi ćaskanje**. Izaberite **Opcije > Prekini snimanje** da biste prekinuli snimanje poruka. Da biste videli, zabeležena, snimljena ćaskanja, u glavnom prikazu izaberite **Snimljena ćask..**

Pratite i započnite konverzacije

Prikaz **Konverzacije** daje listu učesnika konverzacija sa kojima imate otvorenu konverzaciju. Otvorene konverzacije se automatski zatvaraju kada izađete iz modula **Ćaskanje**.

Ako želite da pratite neku konverzaciju, dođite do nekog učesnika, pa pritisnite .

Ako želite da nastavite konverzaciju, napišite svoju poruku pa pritisnite .

Izaberite **Nazad** da biste se vratili u listu konverzacija bez zatvaranja date konverzacije. Da biste zatvorili datu konverzaciju, izaberite **Opcije > Završi konverzaciju**.

Da biste započeli novu konverzaciju, izaberite **Opcije > Nova konverzacija**.

Ako želite da nekog učesnika konverzacije sačuvate u svoje čet kontakte, dođite do tog učesnika, pa izaberite **Opcije > Dodaj u čet kontak..**

Izaberite **Opcije > Uključi aut. odgovor** da bi se slali automatski odgovori na dolazne poruke. Poruke još uvek možete da primete.

Čet kontakti

U prikazu **Čet kontakti** možete da preuzimate liste čet kontakata sa servera ili da u listu kontakata dodajete nove čet kontakte. Kada se prijavite na server, sa njega će automatski biti preuzeta prethodno korišćena lista čet kontakata.

Podešavanja čet servera

Izaberite **Opcije > Podešavanja > Podešavanja servera**. Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od operatora mreže ili od provajdera koji nudi čet

servis. Identifikator (ID) korisnika i lozinku dobijate od provajdera kada se registrujete za ovaj servis. Ako ne znate svoj identifikator korisnika ili lozinku, obratite se svom provajderu servisa.

Serveri – Vidite listu svih definisanih čet servera.

Primarni server – Promenite čet server na koji želite da se priključite.

Tip prijave za Ćask. – Da biste se automatski prijavljivali na servis kada startujete aplikaciju **Ćaskanje**, izaberite **Pri pokretanju**.

Da biste dodali novi server u svoju listu čet servera, izaberite **Serveri** > **Opcije** > **Novi server**. Unesite sledeća podešavanja:

Ime servera – ime datog čet servera.

Aktivna prist. tačka – pristupna tačka koju želite da koristite za dati server.

Web adresa – URL adresa datog čet servera.

Identifikator kor. – Vaš ID, identifikator korisnika.

Lozinka – Vaša lozinka za prijavu.

Igre

Pritisnite , izaberite **Moje** pa zatim neku igru. Za uputstva o tome kako se igra neka igra, izaberite **Opcije** > **Pomoć**.

Povezivanje

Bluetooth povezivanje

Možete da se povežete bežično sa ostalim kompatibilnim uređajima koristeći bežičnu Bluetooth tehnologiju. Kompatibilni uređaji uključuju mobilne telefone, računare i dodatke kao što su slušalice i kompleti za kola. Bluetooth povezivanje možete da koristite za slanje slika, video snimaka, muzike, audio snimaka i beleški, a možete i bežično da se povežete sa kompatibilnim PC računarom (na primer, da biste prenosili datoteke), ili kako biste štampali slike koristeći opciju **Štampa slike**. Vidite 'Štampanje slika', str. 46.

S obzirom na to da uređaji sa Bluetooth bežičnom tehnologijom komuniciraju putem radio talasa, Vaš uređaj i drugi Bluetooth uređaj ne moraju da budu u pravolinijskom vidnom polju. Potrebno je samo da se dva uređaja nalaze na međusobnom rastojanju od najviše 10 metara (33 stope), mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Ovaj uređaj je usklađen sa Bluetooth Specifikacijama verzija 1.2, koje podržavaju sledeće profile: Basic Printing Profile (Opšti režim štampanja), Generic Access Profile (Opšti pristup), Serial Port Profile (Serijski port), Dial-up

Networking Profile (Pristup mreži biranjem priključnog telefonskog broja), Headset Profile (Slušalice), Handsfree Profile (Hendsfri), Generic Object Exchange Profile (Opšta razmena objekata), Object Push Profile (Distribucija objekata), File Transfer Profile (Prenos datoteka), Basic Imaging Profile (Osnovno slikanje) i Human Interface Device Profile (Profil interfejsa između čoveka i uređaja). Da biste osigurali saradnju sa drugim uređajima koji podržavaju Bluetooth tehnologiju, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model. Proverite sa proizvođačem dotičnog uređaja njegovu kompatibilnost sa ovim uređajem.

Rečnik termina: Profil odgovara datoj usluzi ili funkciji, i definiše kako se povezuju različiti uređaji. Na primer, hendsfri profil se koristi za povezivanje između hendsfri uređaja i mobilnog uređaja. Uređaji moraju da podržavaju iste profile da bi bili kompatibilni.

Na nekim lokacijama može da postoji ograničenje upotrebe Bluetooth tehnologije. Proverite sa lokalnim vlastima ili sa provajderom servisa.

Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge

funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Ne možete da koristite Bluetooth vezu kad je uređaj zaključan. Za detaljnije informacije o zaključavanju uređaja vidite 'Bezbednost', str. 118.

Podešavanja

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv.** > **Bluetooth**. Kada aplikaciju otvorite prvi put, od Vas se traži da definišete ime za svoj uređaj. Nakon što postavite Bluetooth vezu i promenite **Prikazivanje mog tel.** u **Vidljiv svima**, Vaš uređaj i njegovo ime mogu da vide korisnici drugih uređaja koji koriste Bluetooth tehnologiju.

Izaberite neku od narednih opcija:

Bluetooth – Izaberite **Uključeno** ili **Isključeno**. Da biste se bežično povezali sa drugim kompatibilnim uređajem, najpre postavite Bluetooth vezu na **Uključeno**, a zatim upostavite vezu.

Prikazivanje mog tel. – Da bi drugi Bluetooth uređaji mogli da pronađu Vaš uređaj, izaberite **Vidljiv svima**. Da biste ga sakrili od drugih uređaja, izaberite **Skriven**.

Ime mog telefona – Izmenite ime svog uređaja.

Režim eksterni SIM – Da biste omogućili da drugi uređaj, recimo kompatibilni komplet za automobil, može da koristi

SIM karticu u Vašem uređaju za povezivanje na komunikacionu mrežu, izaberite **Uključen**.

Režim eksterni SIM

Da biste koristili režim eksterne SIM kartice sa kompatibilnim kompletom za automobil, uključite Bluetooth povezivanje i u svom uređaju omogućite korišćenje režima eksterne SIM kartice. Pre aktiviranje ovog režima rada, dva uređaja moraju da se upare i da se uparivanje inicira sa drugog uređaja. Pri uparivanju, koristite 16-cifrenu lozinku, i drugi uređaj postavite za 'ovlašćen'. Vidite 'Uparite uređaje', str. 101. Na drugom uređaju aktivirajte režim eksterne SIM kartice.

Kada je režim eksterne SIM kartice uključen u Vašoj Nokiji N80, u pasivnom režimu se prikazuje **Eksterna SIM**. Veza sa bežičnom komunikacionom mrežom je isključena, što pokazuje indikator u indikatorskom polju jačine signala, i ne možete koristiti servise SIM kartice koji zahtevaju pokrivanje celularne komunikacione mreže. Međutim, bežična LAN veza ostaje aktivna u režimu eksterne SIM kartice.

Kada se ovaj mobilni uređaj nalazi u režimu eksterne SIM kartice, za upućivanje i za primanje poziva možete da koristite jedino neko povezano kompatibilno proširenje, kao što je automobilski komplet. U ovom režimu se Vašim bežičnim uređajem neće moći upućivati nikakvi pozivi, osim poziva broja službe pomoći koji je programiran u

njemu. Da biste svojim uređajem mogli da upućujete pozive, prvo morate da napustite režim eksterne SIM kartice. Ako je uređaj zaključan, prvo ga otključajte tako što ćete uneti šifru blokade.

Da biste izašli iz režima eksterne SIM kartice, pritisnite taster 'napajanje', pa zatim izaberite **Izaći iz ekster. SIM..**

Bezbednosni saveti

Kada ne koristite Bluetooth povezivanje, izaberite **Bluetooth > Isključeno** ili **Prikazivanje mog tel. > Skriven**.

Nemojte da se uparujete sa nepoznatim uređajima.

Šaljite podatke pomoću Bluetooth veze

Istovremeno može biti aktivno više Bluetooth veza. Na primer, ukoliko ste povezani sa slušalicama, istovremeno možete da prenosite datoteke u neki drugi kompatibilni uređaj.

Indikatori Bluetooth povezivanja

- Kada je u pasivnom režimu prikazano , Bluetooth povezivanje je uključeno.
- Kada trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem.
- Kada je stalno prikazano, podaci se šalji koristeći Bluetooth povezivanje.

 Savet! Da biste poslali tekst preko Bluetooth veze, otvorite modul **Beleške**, napišite tekst, a zatim izaberite **Opcije > Pošalji > Preko Bluetooth veze**.

- 1 Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi ono što želite da pošaljete. Na primer, da biste poslali sliku drugom kompatibilnom uređaju, otvorite aplikaciju **Galerija**.
- 2 Izaberite željenu stavku, pa zatim **Opcije > Pošalji > Preko Bluetooth veze**. Na ekranu počinju da se pojavljuju uređaji koji podržavaju bežičnu Bluetooth tehnologiju a koji se nalaze unutar dometa. Ikone uređaja: računar, telefon, audio ili video uređaj i drugi uređaj. Pritisnite **Stop** da biste prekinuli traženje uređaja.
- 3 Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete.
- 4 Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre nego što se podaci mogu preneti, čuje se tonski signal i od Vas se zahteva da unesete lozinku. Vidite 'Uparite uređaje', str. 101.
- 5 Kad se veza uspostavi, prikazuje se obaveštenje **Šalji se podaci**.

U folderu **Poslato** aplikacije **Poruke** ne čuvaju se poruke poslate korišćenjem Bluetooth povezivanja.

 Savet! Pri traženju uređaja, neki uređaji mogu da prikazuju samo jedinstvene adrese (adrese uređaja). Da biste saznali jedinstvenu adresu svog uređaja, u pasivnom režimu ukucajte ***#2820#**.

Uparite uređaje

Da biste otvorili prikaz uparenih uređaja (🔗), u glavnom prikazu aplikacije **Bluetooth** pritisnite .

Pre uparivanja, kreirajte sopstvenu lozinku (dužine 1 do 16 numeričkih znakova) i dogovorite se sa vlasnikom drugog uređaja da koristite istu lozinku. Uređaji koji nemaju korisnički interfejs imaju fabrički podešenu lozinku. Lozinka se koristi samo jednom.

Da biste sproveli uparivanje sa nekim uređajem, izaberite **Opcije** > **Novi upareni uređaj**. Na ekranu počinju da se pojavljuju uređaji koji podržavaju bežičnu Bluetooth tehnologiju a koji se nalaze unutar dometa. Izaberite uređaj i unesite lozinku. Ista lozinka mora biti otkucana i na drugom uređaju. Nakon uparivanja, uređaj se memoriše u prikaz Upareni uređaji.

U pretrazi za uređajima, upareni uređaji su označeni sa 🔗. Da biste neki uređaj postavili za 'ovlašćen' ili 'neovlašćen', dođite do njega pa izaberite neku od sledećih opcija:

Post. kao ovlašćen – Veza Vašeg uređaja i ovog uređaja se može uspostaviti bez Vašeg znanja. Nije potrebna nikakva posebna saglasnost ni autorizacija. Ovaj status koristite za sopstvene uređaje, na primer za svoje kompatibilne slušalice ili za računar, kao i za uređaje koji pripadaju poverljivim osobama. označava ovlašćene uređaje u prikazu uparenih uređaja.

Post. kao neovlaš. – Zahtevi za povezivanje od strane ovog uređaja uvek se moraju prvo prihvatiti.

Da biste poništili neko uparivanje, dođite do odgovarajućeg uređaja i izaberite **Opcije** > **Obrisi**. Ako želite da poništite sva uparivanja, izaberite **Opcije** > **Obrisi sve**.

 Savet! Ako ste trenutno povezani sa nekim uređajem, a obrišete uparivanje sa njim, uparivanje se odmah briše a veza sa tim uređajem se prekida.

Primate podatke pomoću Bluetooth veze

Kada primate podatke koristeći Bluetooth povezivanje, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit da li želite da prihvatite poruku. Ako prihvatite, prikazuje se i stavka se stavlja u folder **Primljeno** aplikacije **Poruke**. Poruke primljene putem Bluetooth veze su označene sa . Vidite 'Primljeno – primate poruke', str. 58.

Isključite Bluetooth povezivanje

Izaberite **Bluetooth** > **Isključeno** da biste isključili Bluetooth povezivanje.

Infracrvena veza

Koristeći IC (infracrvenu) vezu možete da prenosite podatke kao što su vizitkarte, napomene kalendara i medija datoteke u kompatibilne uređaje i iz njih.

Ne usmeravajte snop infracrvenih (IC) zraka nikome u oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj uređaj je laserski proizvod klase 1.

Šaljite i primajte podatke koristeći IC vezu

- 1 Neka IC portovi uređaja koji šalje i uređaja koji prima podatke budu usmereni jedan ka drugom, i neka između njih ne postoji nikakva prepreka. Poželjno rastojanje dva uređaja treba da bude do 1 metra (3 stope).
- 2 Korisnik uređaja koji prima podatke aktivira IC port. Da biste aktivirali IC port svog uređaja za prijem podataka preko IC veze, pritisnite , pa izaberite **Poveziv.** > **IC veza**.
- 3 Korisnik uređaja koji šalje podatke bira željenu IC funkciju da bi započeo prenos. Da biste poslali podatke putem IC veze, pronađite željenu datoteku iz odgovarajuće aplikacije ili iz Menadžera datoteka, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Preko IC veze**.

Ako se prenos podataka ne započne u roku od 1 minuta po aktiviranju IC porta, veza se obustavlja i mora se startovati ponovo.

Sve stavke primljene putem IC veze se smeštaju u folder **Primljeno** u okviru **Poruke**. Nove poruke primljene IC vezom su označene sa .

Kada trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza prekinuta.

Kada je stalno prikazano, IC veza je aktivirana i Vaš uređaj je spreman da šalje i da prima podatke preko svog IC porta.

Data kabl

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv.** > **Data kabl**. U **Režim data kabla** izaberite za šta se koristi USB kablovska veza: **Medija plejer**, **PC Suite**, **Prenos podataka** ili **Štampa slike**. Da podesite uređaj tako da pita za svrhu povezivanja uvek kada se kabl priključi, izaberite **Pitaj pri povezivanju**.

Povezivanja sa PC računarom

Svoj uređaj možete da koristite sa velikim brojem aplikacija za povezivanje sa kompatibilnim PC računarom i za data komunikacije. Koristeći programski paket Nokia PC Suite

možete, recimo, da prenosite slike iz svog uređaja u kompatibilni PC računar i obratno.

Uvek kreirajte vezu na PC računaru ako želite da ga sinhronizujete sa svojim uređajem.

Modem

Svoj uređaj možete da koristite kao modem radi povezivanja na Internet.

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv.** > **Modem**.

Pre nego što budete mogli da svoj uređaj koristite kao modem, neophodno je da uradite sledeće:

- Instalirajte odgovarajući softver za data komunikacije u svoj PC računar.
- Pretplatite se na odgovarajući mrežni servis kod svog provajdera servisa ili kod Internet provajdera.
- Instalirajte odgovarajuće drajvere, pokretačke programe, u svoj PC računar. Morate da instalirate drajvere za USB data vezu, a eventualno i da instalirate ili da ažurirate drajvere za Bluetooth i infracrvenu vezu.

Da biste svoj uređaj povezali sa kompatibilnim PC računarem koristeći IC vezu, pritisnite navigator. Neka IC portovi Vašeg uređaja i PC računara budu direktno usmereni jedan ka drugom, i neka između njih ne postoji nikakva prepreka. Vidite 'Infracrvena veza', str. 102.

Da biste svoj uređaj povezali sa PC računarem koristeći Bluetooth povezivanje, vezu inicirajte na PC računaru. Da biste aktivirali Bluetooth povezivanje u svom uređaju, pritisnite , izaberite **Poveziv.** > **Bluetooth** pa zatim **Bluetooth** > **Uključeno**. Vidite 'Bluetooth povezivanje', str. 98.

Da biste svoj uređaj povezali sa kompatibilnim PC računarem koristeći USB data kabl, vezu inicirajte na PC računaru.

Detaljna instalaciona uputstva se nalaze u uputstvu za korisnika paketa Nokia PC Suite.

 Savet! Pri prvoj upotrebi paketa Nokia PC Suite, koristite Get Connected čarobnjak ovog paketa da biste svoj uređaj povezali sa kompatibilnim PC računarem i počeli sa korišćenjem paketa Nokia PC Suite.

Menadžer veza

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv.** > **Men. veza**. Da biste videli status veza za prenos podataka, ili da biste raskinuli vezu sa GSM ili UMTS komunikacionom mrežom ili sa bežičnom LAN mrežom, izaberite **Akt. data veze**. Da biste sproveli pretagu bežičnih LAN mreža koje su na raspolaganju unutar dometa, izaberite **Raspol. WLAN**.

Ddata veze

U prikazu aktivnih veza možete da vidite otvorene veze za prenos podataka (data veze): data pozivi (**D**), veze sa paketnim prenosom podataka (**3G** ili **4G**) i bežične LAN veze (**LAN**).

Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da biste završili neku vezu, izaberite **Opcije** > **Raskini vezu**. Da biste zatvorili sve trenutno otvorene veze, izaberite **Opcije** > **Raskini sve veze**.

Da biste videli detalje neke veze, izaberite **Opcije** > **Detalji**. Koji se detalji prikazuju zavisi od tipa veze.

Bežični LAN

Prikaz raspoloživih bežičnih LAN-ova prikazuje listu bežičnih LAN mreža unutar dometa, njihove mrežne režime (**Infrastruktura** ili **Adhoc**) i indikator jačine signala. označava kriptovane mreže, a označava da li Vaš uređaj ima neku aktivnu vezu u mreži.

Da biste videli detalje neke mreže, izaberite **Opcije** > **Detalji**.

Da biste kreirali neku Internet pristupnu tačku u mreži, izaberite **Opcije** > **Definiši prist. tačku**.

Sinhronizacija

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv.** > **Sinhroniz.**. Aplikacija **Sinhroniz.** Vam omogućava usaglašavanje Vaših beleški, kalendara ili kontakata sa različitim aplikacijama tipa kalendar i adresar na kompatibilnom računaru ili na Internetu. Takođe možete i da kreirate i da vršite izmene podešavanja sinhronizacije.

Aplikacija Sinhronizacija za sinhronizaciju koristi SyncML tehnologiju. U vezi kompatibilnosti sa SyncML tehnologijom, obratite se isporučiocu aplikacije sa kojom želite da sinhronizujete svoje podatke.

Podešavanja sinhronizacije možete da primite i kao specijalnu tekstualnu poruku. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 59.

Sinhronizujte podatke

U glavnom prikazu **Sinhroniz.** možete videti različite profile sinhronizacije.

- 1 Izaberite neki profil sinhronizacije, a zatim izaberite **Opcije** > **Sinhronizuj**. Na ekranu se prikazuje status sinhronizacije. Izaberite **Obustavi** da biste sinhronizaciju obustavili, prekinuli pre njenog završetka.

- 2 Kada se sinhronizacija završi, o tome ćete biti obavješteni. Izaberite **Da** da vidite datoteku dnevnika sinhronizacije koji prikazuje status sinhronizacije kao i koliko je stavki dodato, ažurirano, obrisano ili odbačeno (nije sinhronizovano) u Vašem uređaju ili na serveru.

Menadžer uređaja

Profili servera

Da biste se povezali na neki server i primili konfiguraciona podešavanja za svoj uređaj, da biste kreirali nove profile servera ili da biste videli ili organizovali postojeće profile servera, pritisnite , izaberite **Poveziv.** > **Men. uređ.**, pa zatim skrolujte udesno.

Profile servera i različita konfiguraciona podešavanja možete primati od svog provajdera servisa ili od službe za informatiku svoje firme. Ova konfiguraciona podešavanja obuhvataju podešavanja veze i ostala podešavanja koja koriste različite aplikacije u Vašem uređaju.

Dođite do nekog profila servera, izaberite **Opcije**, pa zatim nešto od narednog:

Počni konfiguraciju — Da se povežete na server i primite konfiguraciona podešavanja za svoj uređaj.

Novi profil servera — Da kreirate i profil servera.

Izmeni profil — Da izmenite podešavanja profila.

Vidi dnevnik — Da vidite dnevnik, prtokol konfiguracije tog profila.

Da biste obrisali neki profil, dođite do njega, pa zatim pritisnite .

Podešavanja profila servera

Za ispravna podešavanja se obratite svom provajderu servisa.

Ime servera — Unesite ime datog konfiguracionog servera.

Identifikator servera — Unesite jednoznačni identifikator (ID) datog konfiguracionog servera.

Lozinka servera — Unesite lozinku za identifikaciju svog uređaja na serveru.

Pristupna tačka — Izaberite neku pristupnu tačku koja će se koristiti za povezivanje na server.

Adresa domaćina — Unesite URL adresu datog servera.

Port — Unesite broj porta datog servera.

Korisničko ime i Lozinka — Unesite svoje korisničko ime i lozinku.

Dopusti konfiguraciju - Da dopustite primanje konfiguracionih podešavanja sa tog servera, izaberite **Da**.

Aut. prihvati sve zah. - Da svoj uređaj podesite tako da traži odobrenje pre prihvatanja konfiguracije sa servera, izaberite opciju **Ne**.

Mrežna autentikacija - Izaberite da li se koristi mrežna autentikacija.

Nove verzije softvera

Da biste videli ili ažurirali trenutnu verziju softvera svog uređaja, ili da biste proverili datum eventualnog prethodnog ažuriranja softvera, pritisnite pa zatim izaberite **Poveziv.** > **Men. uređ.**.

Da biste proverili da li su na raspolaganju nove verzije softvera, izaberite **Opcije** > **Potraži ažurnu verziju**. Kada se to od Vas zatraži, izaberite neku Internet pristupnu tačku.

Ako je na raspolaganju ažurnija verzija, na ekranu će se prikazati informacija o tome. Izaberite **Prihvati** da biste prihvatili preuzimanje paketa nove verzije softvera, ili **Obustavi** da preuzimanje odbijete. Preuzimanje može da potraje nekoliko minuta. U toku procesa preuzimanja, svoj uređaj možete da koristite.

Preuzimanje ažurnih verzija softvera može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko

mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Uverite se da je baterija u Vašem uređaju dovoljno puna, ili priključite punjač pre započinjanja ažuriranja.

Upozorenje: Kada instalirate ažurnu verziju softvera, svoj uređaj ne možete da koristite ni za upućivanje hitnih poziva sve dok se instaliranje ne završi i uređaj restartuje. Obavezno napravite rezervne kopije podataka pre nego što prihvatite instaliranje novije verzije.

Kada se preuzimanje završi, izaberite **Da**, pa zatim **Prihvati** da instalirate noviju verziju, ili **Ne** da biste je instalirali nekom drugom prilikom koristeći **Opcije** > **Instaliraj ažurnu ver..** Instaliranje može da potraje nekoliko minuta. Uređaj ažurira softver i restartuje se. Da biste završili ažuriranje, izaberite **OK**. Kada se to od Vas zatraži, izaberite neku Internet pristupnu tačku. Vaš uređaj šalje status ažuriranja na server.

Da biste videli podešavanja profila servera koji se koristi za ažuriranja softvera, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Kancelarija

Kalkulator

Da sabirate, oduzimate, množite, delite, računate kvadratni koren i procenite, pritisnite pa izaberite **Kancelarija** > **Kalkulator**.

Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.

Konvertor

Da biste izvršili konverziju jedne u drugu mernu jedinicu, pritisnite , pa izaberite **Kancelarija** > **Konvertor**.

Konvertor je ograničene preciznosti i može doći do grešaka u zaokruživanju.

- 1 U polju **Vrsta** izaberite kategoriju mera koju želite da koristite.
- 2 U prvom polju **Jedinica** izaberite jedinicu mere koju želite da konvertujete. U narednom polju **Jedinica** izaberite jedinicu mere u koju želite da izvršite konverziju.

- 3 U prvom polju **Količina** unesite vrednost koju želite da konvertujete. Drugo polje **Količina** se automatski menja i prikazuje konvertovanu vrednost.

Postavite osnovnu valutu i kurs

Izaberite **Vrsta** > **Valuta** > **Opcije** > **Kursevi valuta**. Pre nego što budete mogli da sprovedite konverzije valuta, morate izabrati osnovnu valutu i kurs. Kurs osnovne valute je uvek 1.

Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve valuta pošto se svi prethodno uneti kursevi brišu.

Beleške

Da biste pisali beleške, pritisnite , pa izaberite **Kancelarija** > **Beleške**. Možete da šaljete beleške kompatibilnim uređajima, a tekstualne datoteke (u .txt formatu) koje primite možete da sačuvate u modulu **Beleške**.

Da neku belešku odštampate preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP

(osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije** > **Štampanje**.

Diktafon

Da biste snimili govorne podsetnice, pritisnite **📞**, pa izaberite **Kancelarija** > **Diktafon**. Da biste snimili telefonski razgovor, otvorite **Diktafon** u toku govornog poziva. U toku snimanja, obe strane čuju tonski signal na svakih 5 sekundi.

Personalizujte svoj uređaj

- Ako želite da koristite ekran pasivnog režima za brzi pristup najčešće korišćenim aplikacijama, pogledajte 'Dopunjeni pasivni re.režim', str. 111.
- U vezi promene pozadinske slike u pasivnom režimu ili šta će se prikazivati kao zaštita ekrana (skrin sejver), vidite 'Promenite izgled svog uređaja', str. 110
- Da tonove zvona prilagodite svom ukusu i potrebama, vidite 'Profili – podesite tonove', str. 109, kao i 'Dodajte tonove zvona kontaktima', str. 69.
- Da promenite prečice dodeljene navigatoru i levom i desnom selekcionom tasteru u pasivnom režimu, pogledajte 'Pasivni režim', str. 113.
- Da biste promenili sat koji se prikazuje u pasivnom režimu, pritisnite , pa izaberite **Sat** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Vrsta sata** > **Analogni** ili **Digitalni**.
- Da biste pozdravnu poruku promenili u neku sliku ili animaciju, pritisnite , pa izaberite **Alatke** >

Podešavanja > **Telefon** > **Opšte** > **Dobrodošlica ili logo**.

- Da biste promenili prikaz glavnog menija, u glavnom meniju izaberite **Opcije** > **Promeni prikaz** > **Mreža ili Lista**.
- Da biste preuredili glavni meni, u glavnom meniju izaberite **Opcije** > **Premesti**, **Premesti u folder** ili **Novi folder**. Aplikacije koje ređe koristite možete da premestite u foldere, a one koje koristite češće možete da premestite u glavni meni.

Profili – podesite tonove

Da biste podesili i prilagodili tonove zvona, tonove upozorenja na poruku i ostale tonove za različite situacije, okruženja i grupe pozivalaca, pritisnite i izaberite **Alatke** > **Profili**.

Da biste promenili profil, u pasivnom režimu pritisnite . Dođite do željenog profila i izaberite **OK**.

Da biste izmenili profil, pritisnite i izaberite **Alatke** > **Profili**. Dođite do nekog profila, pa izaberite **Opcije** > **Personalizuj**. Dođite do parametra koji želite da promenite i pritisnite da biste otvorili moguće opcije. Tonovi koji

se nalaze u memorijskoj kartici su označeni sa . Možete da se krećete po listi tonova i da ih preslušate pre nego što neki ton izaberete. Da prekinete, pritisnite bilo koji taster.

Kada izaberete neki ton ili melodiju, otvara se lista markera (adresa) u **Preuz. melodija** (mrežni servis). Možete izabrati neki marker (adresu) i povezati se na neku Web stranu da biste preuzeli nove melodije i tonove.

Ako želite da se kada uređaj zvoni izgovara ime pozivaoca, izaberite **Opcije > Personalizuj**, pa za opciju **Izgovori ime poziv.** postavite **Uključeno**. Ime pozivaoca mora da bude sačuvano u **Kontakti**.

Da biste kreirali novi profil, izaberite **Opcije > Kreiraj novi**.

Oflajn profil

Profil **Oflajn** omogućava da koristite uređaj bez povezivanja na telekomunikacionu mrežu. Kada aktivirate **Oflajn** profil, veza sa bežičnom komunikacionom mrežom se prekida, što je označeno sa u delu indikatora jačine signala. Prijem i predaja RF signala su prekinuti. Ako pokušate da pošaljete poruku, ona se smešta u folder 'Za slanje' i biće poslata drugom prilikom.

Upozorenje: Kada je postavljen profil (način rada) "oflajn", ne možete da upućujete niti da primате

pozive, niti možete da koristite druge funkcije koje zahtevaju pokrivanje celularnom mrežom. Ipak može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u Vašem uređaju. Da biste obavili bilo kakav poziv, neophodno je da aktivirate telefonsku funkciju tako što ćete promeniti način rada. Ako je uređaj zaključan, unesite šifru blokade.

Kada aktivirate **Oflajn** profil, još uvek možete da koristite bežičnu LAN mrežu (ako je na raspolaganju) da, recimo, čitate svoje e-mail poruke ili da koristite Internet. Uvek se pridržavajte svih odgovarajućih propisa o bezbednosti kada se povezujete na bežičnu LAN mrežu i kada je koristite. Vidite 'Bežična LAN mreža', str. 16.

Da izađete iz **Oflajn** profila, pritisnite taster "napajanje", pa izaberite neki drugi profil. Uređaj ponovo uspostavlja bežičnu komunikaciju (pod uslovom da je signal dovoljne jačine). Ako je Bluetooth bio aktiviran pre ulaska u **Oflajn** profil, time će biti deaktiviran. Bluetooth veza se automatski ponovo aktivira kada izađete iz **Oflajn** profila. Vidite 'Podešavanja', str. 99.

Promenite izgled svog uređaja

Da biste promenili izgled ekrana, recimo tapet i ikone, pritisnite i izaberite **Alatke > Teme**. Aktivirana tema je

označena sa ✓. U modulu **Teme** možete da objedinjujete elemente iz različitih tema kao i da birate slike iz **Galerija** radi dalje personalizacije teme. Teme koje se nalaze na memorijskoj kartici (ako je ubačena) su označene sa . Teme na memorijskoj kartici nisu na raspolaganju ako memorijska kartica nije ubačena. Ako želite da koristite teme sačuvane na memorijskoj kartici i kada ona nije ubačena, teme prvo sačuvajte u memoriju uređaja.

Da biste otvorili vezu pretraživača i preuzeli dodatne teme, izaberite **Preuzim. tema** (mrežni servis).

Da biste aktivirali neku temu, dođite do nje, pa izaberite **Opcije** > **Primeni**. Da biste prikazali neku temu pre nego što je aktivirate, dođite do nje, pa izaberite **Opcije** > **Prikaz**.

Da biste izmenili temu, dođite do nje pa izaberite **Opcije** > **Izmeni** da promenite podešavanja za **Tapet** ili za **Ušteda energije**.

Da biste za izabranu temu povratili prvobitna podešavanja, u toku vršenja izmena teme, izaberite **Opcije** > **Vrati prvobitnu t.**

Dopunjeni pasivni re.režim

Koristite ekran pasivnog režima za brzi pristup aplikacijama koje najčešće koristite. Podrazumevano je da je dopunjeni pasivni režim uključen.

Da biste uključili, odnosno isključili, dopunjeni pasivni režim, pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Dopunjeni pasivni re.**, pa pritisnite .

Prikazuje se dopunjeni pasivni režim sa podrazumevanim aplikacijama raspoređenim u gornjem delu ekrana, i stavkama kalendara, obaveza i plejera ispod njih.

Dođite do neke aplikacije ili do neke stavke, pa pritisnite .

Standardne prečice navigatora u pasivnom režimu se ne mogu koristiti kada je aktiviran dopunjeni pasivni režim.

Da biste promenili podrazumevane prečice, pritisnite , izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Apl. dop. pas. režima**, pa zatim pritisnite .

Neke prečice su možda fiksne i ne možete ih menjati.

Alatke

Multimedijski taster

Da biste otvorili prečicu koja je dodeljena tasteru 'multimedija', pritisnite i držite . Da biste otvorili listu multimedijskih aplikacija, pritisnite . Da biste otvorili željenu aplikaciju, koristite navigator. Da izađete iz liste bez biranja neke aplikacije, pritisnite .

Da promenite prečice, pritisnite , pa skrolujte nadole. Da promenite podrazumevanu prečicu, izaberite **Multimedijski taster**. Da promenite aplikacije koje se prikazuju kada pritisnete , izaberite **Gore**, **Levo**, **Sredina** i **Desno**, pa zatim i aplikaciju.

Neke prečice su možda fiksne i ne možete ih menjati.

Podešav.

Da biste promenili podešavanja, pritisnite pa izaberite **Alatke > Podešav.** Da otvorite neku grupu podešavanja, pritisnite . Dođite do parametra koji želite da promenite, pa pritisnite .

Neka podešavanja su možda već postavljena od strane Vašeg operatora mreže ili provajdera servisa, pa možda nećete moći da ih menjate.

Telefon

Opšte

Jezik telefona – Promena jezika za prikaz ekranskih tekstova u Vašem uređaju utiče i na format datuma i vremena, kao i na separatore (na primer, u računanjima). **Automatski**, jezik se bira automatski na osnovu podataka na SIM kartici. Nakon što promenite jezik za ekranske tekstove, korisnički interfejs, uređaj se restartuje.

Promena opcije **Jezik telefona** ili opcije **Jezik pisanja** odražava se na sve aplikacije u Vašem uređaju i važi sve do naredne promene.

Jezik pisanja – Ova promena jezika utiče na to koji će znaci i specijalni znaci (dijakritici) biti na raspolaganju za pisanje teksta i koji će se rečnik koristiti pri intuitivnom načinu unosa teksta.

Intuitivni unos teksta – Postavite intuitivni način unosa teksta na **Uključeno** ili na **Isključeno** za sve editore u uređaju. Rečnik intuitivnog unosa teksta nije na raspolaganju za sve jezike.

Dobrodošlica ili logo – Dobrodošlica i logotip se kratko pojavljuju pri svakom uključivanju aparata. Izaberite **Primarni** da se koristi podrazumevana slika, **Tekst** da biste napisali tekst dobrodošlice ili **Slika** da biste izabrali neku sliku iz **Galerija**.

Fabrički podešeno – Neke od opcija i parametara možete da vratite na prvobitne vrednosti. Za to Vam je potrebna šifra blokade. Vidite 'Bezbednost', 'Telefon i SIM', str. 119. Po resetovanju, uređaju će možda trebati nešto duže da se uključi. Ovo nema uticaja na dokumenta i datoteke.

Pasivni režim

Dopunjeni pasivni re. – Koristite prečice za aplikacije u pasivnom režimu. Vidite 'Dopunjeni pasivni re.režim', str. 111.

Levi selekt. taster – Dodelile neku prečicu levom selekcionom tasteru (⤵) u pasivnom režimu.

Desni selekt. taster – Dodelile neku prečicu desnom selekcionom tasteru (⤴) u pasivnom režimu.

Apl. dop. pas. režima – Izaberite prečice za aplikacije koje će se pojavljivati u dopunjenom pasivnom režimu. Ovo podešavanje je dostupno samo ako je **Dopunjeni pasivni re.** uključen.

Možete dodeliti i prečice sa tastature koje će se odnositi na različite pokrete navigatora. Prečice navigatora nisu na raspolaganju kada je aktiviran dopunjeni pasivni režim.

Logo operatora – Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ste prethodno primili i sačuvali logotip operatora komunikacione mreže. Izaberite **Isključeno** ako ne želite da se logotip prikazuje na ekranu.

Ekran

Svetlosni senzor – Podesite osnovni osvetljaj ekrana; tamniji ili svetliji ekran. Međutim, u ekstremnim uslovima ambijentalnog osvetljenja, osvetljaj ekrana se automatski podešava.

Ušteda energije posle – Izaberite vremenski period posle kojeg se aktivira ušteda energije.

"Usnuli" režim—Izaberite da li će se, radi očuvanja baterije, ekran isključivati 20 minuta po aktiviranju uštede energije. Kada se ekran isključi, bljeska LED dioda kao indikacija da je uređaj uključen.

Trajanje osvetljenja – Izaberite vreme posle kojeg se pozadinsko osvetljenje isključuje.

Podeš. poz.

Slanje svog broja – Možete sami izabrati da se broj Vašeg telefona prikazuje (**Da**) ili (**Ne**) osobi koju zovete, ili da ovu opciju određuje sam operator mreže ili provajder servisa (**Određuje mreža**) (mrežni servis).

Poziv na čekanju – Ako ste aktivirali funkciju poziva na čekanju (mrežni servis), mreža će Vas obavestiti o novom dolaznom pozivu u toku aktivnog poziva. Uključite datu opciju preusmeravanja (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili pak proverite da li je data opcija aktivirana (**Proveri status**).

Odbaci poziv SMS-om – Izaberite **Da** ako želite da se pozivaocu šalje tekstualna poruka o razlogu neodgovaranja na poziv. Vidite 'Odgovite na poziv ili da odbite', str. 77.

Tekst poruke – Napišite tekst koji će se slati kao tekstualna poruka kada odbacite poziv.

Slika u video pozivu – Ako se u toku video poziva ne šalje živi video, možete da izaberete da se umesto toga prikazuje neka statična slika.

Auto. pon. biranje – Izaberite **Uključeno** i Vaš uređaj će posle neuspelog biranja pokušavati još najviše 10 puta da uspostavi vezu. Da biste prekinuli automatsko ponavljanje biranja, pritisnite **➤**.

Statistika poziva – Aktivirajte ovu opciju ako želite da uređaj kratko prikazuje približno trajanje i cenu poslednjeg poziva.

Brzo biranje – Izaberite **Uključeno** i brojeve telefona dodeljene tasterima za brzo biranje (**2 - 9**) možete pozivati pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera. Vidite i 'Brzo biranje telefonskog broja', str. 72.

Odgovor svakim tast. – Izaberite **Uključeno** pa ćete na dolazne pozive moći da odgovarate pritiskom na bilo koji taster, osim **↶**, **↷**, **ⓘ** i **➤**.

Aktivna linija – Ovo podešavanje (mrežni servis) se prikazuje samo ako SIM kartica podržava dva pretplatnička broja, odnosno dve telefonske linije. Izaberite koju telefonsku liniju želite da koristite za upućivanje poziva i slanje tekstualnih poruka. Bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate na obe linije. Ako izaberete **Linija 2**, a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis, nećete moći da upućujete pozive. Kada je izabrana linija 2, u pasivnom režimu se prikazuje **2**.

 Savet! Za prelazak sa jedne linije na drugu, pritisnite i držite **#** u pasivnom režimu.

Promena linije – Da biste sprečili mogućnost promene linije (mrežni servis), izaberite **Onemogućiti**, ako to podržava Vaša SIM kartica. Za promenu ovog podešavanja Vam je potrebna PIN2 šifra.

Veza

Data veze i pristupne tačke

Vaš uređaj podržava veze sa paketnim prenosom podataka (mrežni servis), kao što je GPRS u GSM mrežama. Kada uređaj koristite u GSM i UMTS mrežama, u istom trenutku

može biti aktivno više veza za prenos podataka i pristupne tačke mogu da dele data vezu. U UMTS mreži veza za prenos podataka ostaje aktivna u toku govornih poziva.

Takođe možete da koristite i bežične LAN veze. Vidite 'Bežična LAN mreža', str. 16. U jednom trenutku može da bude aktivna samo jedna veza u jednoj bežičnoj LAN mreži.

Da bi se ostvarila veza za prenos podataka (data veza), neophodna je neka pristupna tačka. Možete da definišete različite pristupne tačke, kao što su:

- MMS pristupna tačka za slanje i prijem multimedijalnih poruka
- Pristupna tačka za Web aplikaciju, za praćenje WML i XHTML strana
- Internet pristupna tačka (IAP) za slanje i prijem e-mail poruka i povezivanje na Internet

Proverite kod provajdera servisa koji Vam je tip pristupne tačke potreban za servis kome želite da pristupite. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge prenosa podataka, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Pristupne tačke

Podešavanja pristupne tačke možete da primite i od provajdera servisa u formi poruke. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 59. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa ili operatora komunikacione

mreže, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete. označava zaštićenu pristupnu tačku.

 označava pristupnu tačku za paketni prenos podataka, a označava pristupnu tačku bežične LAN mreže.

 Savet! Da biste kreirali Internet pristupnu tačku u bežičnoj LAN mreži, pritisnite , pa izaberite **Poveziv.** > **Men. veza** > **Raspol. WLAN** > **Opcije** > **Definiši prist. tačku**.

Da biste kreirali novu pristupnu tačku, izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka**. Da biste izvršili izmene neke pristupne tačke, izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime konekcije – Izaberite neki opisni naziv za datu vezu.

Nosilac podataka – Izaberite tip data veze.

Zavisno od odabranog tipa data veze, na raspolaganju će biti određeni parametri. Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Ostala polja mogu ostati prazna, osim ako Vaš provajder servisa ne zahteva suprotno.

Da biste mogli koristiti vezu za prenos podataka, Vaš provajder servisa mora da podržava taj servis i da ga eventualno aktivira za Vašu SIM karticu.

Paketni podaci

Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime pristupne tačke – Ime pristupne tačke dobijate od svog operatora mreže ili od provajdera servisa.

Korisničko ime – Korisničko ime je potrebno za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično ga dobijate od provajdera servisa.

Traži lozinku – Ako svaki put kada se prijavljujete na server morate da unosite lozinku, ili ako ne želite da čuvate lozinku u svom uređaju, izaberite **Da**.

Lozinka – Lozinka je potrebna za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično je dobijate od provajdera servisa.

Autentikacija – Izaberite **Normalna** ili **Bezbedna**.

Početna strana – Zavisno od toga koju pristupnu tačku podešavate, upišite ili Web adresu ili adresu centra za razmenu multimedijalnih poruka.

Izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da biste promenili naredna podešavanja:

Tip mreže – Izaberite koji će se Internet protokol koristiti: **IPv4 podešavanja** ili **IPv6 podešavanja**. Ostala podešavanja zavise od tipa izabrane mreže.

IP adresa telefona (samo za IPv4) – Unesite IP adresu svog uređaja.

DNS adresa – U **Primarni DNS**: unesite IP adresu primarnog DNS servera. U **Sekundarni DNS**: unesite IP adresu sekundarnog DNS servera. Za ispravne adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Bežični LAN

Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime WLAN mreže – Izaberite **Unesi ručno** ili **Traži imena mreže**. Ako izaberete neku postojeću mrežu, **Režim WLAN mreže** i **Režim zaštite WLAN-a** se definišu na osnovu podešavanja mrežne pristupne tačke.

Status mreže—Izaberite da li se ime mreže prikazuje.

Režim WLAN mreže – Izaberite **Adhok** da biste kreirali adhok mrežu u kojoj uređaji direktno šalju i primaju podatke; hardverska WLAN pristupna tačka nije potrebna.

Režim zaštite WLAN-a—Izaberite koji se tip krypto zaštite koristi: **WEP**, **802.1x** (ne važi za adhok mreže) ili **WPA/WPA2** (ne važi za adhok mreže). Ako izaberete opciju **Otvorena mreža**, neće se koristiti nikakva krypto zaštita. WEP, 802.1x, i WPA funkcije se mogu koristiti jedino ako ih mreža podržava.

Podeš. WLAN zaštite – Unesite podešavanja za izabrani režim zaštite:

Podešavanja zaštite za **WEP**:

Aktivni WEP ključ – Izaberite numerički WEP ključ. Možete da kreirate do četiri WEP ključa. Ista podešavanja moraju biti postavljena i u hardverskoj WLAN pristupnoj tački.

Tip autentikacije – Izaberite **Otvorena** ili **Deljena** za tip autentikacije, potvrđivanja autentičnosti, Vašeg uređaja i hardverske WLAN pristupne tačke.

Podešav. WEP ključa – Unesite **WEP enkripcija** (dužina ključa), **Format WEP ključa** (**ASCII** ili **Heksadecimalni**) i **WEP ključ** (WEP ključ data u izabranom formatu).

Podešavanja zaštite za **802.1x** i **WPA/WPA2**:

WPA režim – Izaberite način autentikacije: **EAP** da biste koristili EAP (extensible authentication protocol – proširivi autentikacioni protokol) dopunski modul, ili **PSK ključ** da bi se koristila lozinka. Dovršite odgovarajuća podešavanja:

Podešavanja EAP mo. (samo za **EAP**) – Unesite podešavanja po instrukcijama svog provajdera servisa.

PSK ključ (samo za **PSK ključ**) – Unesite lozinku. Ista lozinka mora biti postavljena i u hardverskoj WLAN pristupnoj tački.

TKIP enkripcija (samo za **WPA/WPA2**) – Izaberite da li se koristi TKIP (Temporal Key Integrity Protocol).

Početna strana – Definišite početnu stranu.

Izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.**, pa zatim:

IPv4 podešavanja: **IP adresa telefona** (IP adresa Vašeg uređaja), **Podmrežna maska** (podmrežna IP adresa), **Podraz. mrežni prolaz** (mrežni prolaz, gejtvej) i **DNS adresa** – unesite IP adrese primarnog i sekundarnog DNS servera. Za ispravne adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.

IPv6 podešavanja > **DNS adresa** – Izaberite **Automatska**, **Poznati** ili **Definiše korisnik**.

Ad hok kanal (samo za **Adhok**) – Da broj kanala (od 1 do 11) unesete ručno, izaberite **Definiše korisnik**.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Paketni prenos pod.

Podešavanja paketnog prenosa podataka važe za sve pristupne tačke koje se koriste za veze sa paketnim prenosom podataka.

Veza za paketni pr. – Ako izaberete **Čim ima signal** i nalazite se u mreži koja podržava paketni prenos podataka, uređaj se prijavljuje na mrežu za paketni prenos podataka. Započinjanje samog korišćenja veze za paketni prenos podataka (recimo, za slanje i prijem e-mail poruka). Ako nema pokrivanja komunikacionom mrežom za paketni prenos podataka, uređaj će povremeno pokušavati da

ustpostavi vezu za paketni prenos podataka. Ako izaberete **Po potrebi**, uređaj će koristiti paketni prenos podataka samo kada startujete neku aplikaciju ili proceduru koja to koristi.

Pristupna tačka – Ime pristupne tačke je potrebno kada želite da svoj uređaj koristite sa računarom kao modem za paketni prenos podataka.

Bežična LAN mreža

Prikaži dostupnost – izaberite da li će se prikazivati kada je na raspolaganju neka bežična LAN mreža.

Skeniraj mreže – Ako je za **Prikaži dostupnost** postavljeno **Da**, izaberite koliko često će uređaj tražiti raspoložive bežične LAN mreže i shodno tome ažurirati indikator.

Da biste videli napredna podešavanja, izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.**. Ne preporučuje se vršenje izmena naprednih podešavanja bežične LAN mreže.

Konfiguracije

Podešavanja 'poverljivog' servera možete primiti od svog operatora komunikacione mreže ili od provajdera servisa, ili se ona mogu već nalaziti na Vašoj (U)SIM kartici. Ova podešavanja možete da sačuvate u telefon, da ih vidite ili da ih obrišete u **Konfiguracije**.

SIP podešavanja

SIP (Session Initiation Protocol) podešavanja su neophodna za neke mrežne servise koji koriste SIP protokol, kao što je deljenje videa. Podešavanja možete primiti i kao specijalnu tekstualnu poruku od svog operatora mreže ili od provajdera servisa. Ove profile, skupove podešavanja, možete da vidite, brišete i kreirate u **SIP podešavanja**.

Datum i vreme

Vidite 'Podešavanja sata', str. 15 i podešavanja jezika u 'Opšte', str. 112.

Bezbednost

Telefon i SIM

PIN kod zahtev – Kada je aktiviran PIN kod zahtev, uređaj zahteva njegovo unošenje pri svakom uključivanju. Deaktiviranje PIN kod zahteva nije dopušteno kod nekih SIM kartica. Vidite 'Rečnik termina PIN koda i šifre blokade', str. 119.

PIN kod, PIN2 kod i Šifra blokade – Šifru blokade, PIN kod i PIN2 kod možete da promenite. Ovi kodovi mogu da sadrže samo cifre od **0** do **9**. Ako zaboravite bilo koju od

ovih šifara, kodova, obratite se svom provajderu servisa. Vidite 'Rečnik termina PIN koda i šifre blokade', str. 119.

Izbegavajte korišćenje pristupnih kodova koji su slični brojevima službe za pomoć, kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

Vreme autoblokade – Možete da definišete vreme autoblokade, tj., vremenski period posle kojeg se uređaj automatski zaključava. Da biste isključili vreme autoblokade, izaberite **Isključeno**.

Da biste otključali, deblokirali uređaj, unesite šifru blokade.

I kada je uređaj zaključan, još uvek može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju.

 Savet! Da biste ručno zaključali uređaj, pritisnite . Otvara se lista komandi. Izaberite **Blokiraj telefon**.

Provera promene SIM – Možete podesiti svoj uređaj da zahteva šifru blokade kada se ubaci nova, nepoznata SIM kartica. Uređaj pravi listu SIM kartica koje se prepoznaju kao vlasnikove kartice.

Zatvorena grupa kor. – Možete da definišete grupu osoba koje Vi možete zvati i koje mogu zvati Vas (mrežni servis).

Kada su pozivi ograničeni na zatvorene grupe korisnika, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u aparatu može biti moguće.

Potvrda SIM servisa – Možete da podesite uređaj tako da kada koristite servise SIM kartice o tome prikazuje potvrdu.

Rečnik termina PIN koda i šifre blokade

Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, kodova, obratite se svom provajderu servisa.

Personal identification number (Lični identifikacioni broj), PIN kod – Ovaj kod štiti Vašu SIM karticu od neovlašćenog korišćenja. PIN kod (4 do 8 cifara) se obično isporučuje sa SIM karticom. Nakon tri uzastopna pogrešna unosa PIN koda, on se blokira i za deblokadu Vam je potreban PUK kod.

UPIN kod—Ovaj kod se isporučuje sa USIM karticom. USIM kartica je naprednija verzija SIM kartice i podržavaju je UMTS mobilni telefoni.

PIN 2 kod – Ovaj kod (4 do 8 cifara) se isporučuje uz neke SIM kartice, i neophodan je za pristup određenim funkcijama Vašeg uređaja.

Šifra blokade (poznata i pod imenom sigurnosna šifra) – Ova šifra (5 cifara) može da se koristi za blokiranje uređaja u cilju sprečavanja neovlašćenog pristupa. Fabrički podešena šifra blokade je **12345**. Promenite šifru blokade kako biste sprečili neovlašćeno korišćenje svog uređaja. Novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, odvojeno od svog uređaja. Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, obratite se svom provajderu servisa.

PUK i PUK 2 kodovi (lične šifre za deblokadu) – Ovi kodovi (8 cifara) su neophodni za promenu blokiranog PIN, odnosno PIN2 koda. Ako ove kodove niste dobili sa SIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju karticu imate u svom uređaju.

UPUK kod – Ovaj kod (8 cifara) je neophodan za promenu blokiranog UPIN koda. Ako ovaj kod niste dobili sa USIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju USIM karticu imate u svom uređaju.

Rad sa sertifikatima

Digitalni sertifikati nisu garancija zaštite; oni služe samo da potvrde poreklo softvera.

U glavnom prikazu za rad sa sertifikatima možete videti listu sertifikata ovlastilaca koji su memorisani u Vašem uređaju. Pritisnite da biste videli listu ličnih sertifikata, ako postoje.

Digitalne sertifikate treba koristiti kada želite da se povežete na onlajn bankarske ili druge sajtove, ili na udaljeni server radi obavljanja radnji koje podrazumevaju prenos poverljivih podataka. Njih treba koristiti i kada želite da umanjite rizik od virusa i drugog opasnog softvera, kao i da se uverite u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate.

Važno: Mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instaliranja

softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se uprkos činjenici što bi sertifikat trebalo da bude važeći, pojavi poruka **Sertifikat istekao** ili **Sertifikat još uvek ne važi**, proverite da li su datum i vreme u Vašem uređaju ispravno podešeni.

Vidite detalje sertifikata – proverite autentičnost

U autentičnost nekog servera možete biti sigurni samo kada su 'potpis' i period važenja serverskog sertifikata provereni.

Na ekranu uređaja će se prikazati obaveštenje ako identitet servera ili mrežnog prolaza nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan sigurnosni sertifikat u svom uređaju.

Da biste proverili detalje sertifikata, dođite do nekog sertifikata i izaberite **Opcije > Detalji sertifikata**. Kada otvorite detalje sertifikata, proverava se valjanost sertifikata i može se pojaviti jedno od narednih obaveštenja:

- **Sertifikat nije prihvaćen** – Niste podesili nijednu aplikaciju da koristi (prihvata) dati sertifikat. Vidite 'Promenite podešavanja prihvatanja', str. 121.
- **Sertifikat istekao** – Period važnosti datog sertifikata je istekao.

- **Sertifikat još uvek ne važi** – Period važnosti odabranog sertifikata još nije započeo.
- **Sertifikat oštećen** – Sertifikat je neupotrebljiv. Obratite se izdavaocu sertifikata.

Promenite podešavanja prihvatanja

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Dođite do nekog sertifikata ovlastioca i izaberite **Opcije** > **Podeš. prihvatanja**. Zavisno od sertifikata, prikazuje se lista aplikacija koje mogu da koriste odabrani sertifikat. Na primer:

- **Symbian instalacija: Da** – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo novog softvera za Symbian operativni sistem.
- **Internet: Da** – Sertifikat je u stanju da verifikuje servere.
- **Instaliranje aplikac.: Da** – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo nove Java™ aplikacije.

Izaberite **Opcije** > **Promeni** da biste promenili izbor.

Zaštitni modul

Da biste videli ili izvršili izmene zaštitnog modula (ako je na raspolaganju), u **Zaštitni modul** dođite do njega, pa pritisnite navigator. Da biste videli detaljne informacije o

zaštitnom modulu, dođite do njega, pa zatim izaberite **Opcije** > **Detalji zaštite**.

Preusmerenje

Preusmerenje Vam omogućava da preusmerite dolazne pozive na svoju govornu poštu ili na neki drugi broj telefona. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu servisa.

Izaberite koje vrste poziva želite da preusmerite, kao i vrstu preusmeravanja. Da biste preusmerili govorne pozive kada je Vaš broj zauzet ili kada odbacite dolazni poziv, izaberite **Ako je zauzeto**. Uključite datu opciju preusmeravanja (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili pak proverite da li je data opcija aktivirana (**Proveri status**).

Istovremeno može biti aktivirano više opcija preusmerenja poziva. Kada su svi pozivi preusmereni, u pasivnom režimu se prikazuje .

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Zabrana poz.

Zabrana poz. (mrežni servis) Vam omogućava da ograničite upućivanje i primanje poziva Vašim uređajem

Da biste promenili ova podešavanja, neophodna Vam je šifra zabrane poziva koju dobijate od svog provajdera servisa.

Uključite željenu opciju zabrane poziva (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili proverite da li je opcija aktivirana (**Proveri status**). **Zabrana poz.** se odnosi na sve pozive, uključujući i data pozive.

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Kada su pozivi zabranjeni, pozivanje određenih zvaničnih brojeva službe pomoći može biti moguće.

Mreža

Vaš uređaj može automatski da prelazi iz GSM u UMTS mrežu i obrnuto. GSM mreža je u pasivnom režimu označena sa . UMTS mreža je označena sa **3G**.

Mrežni režim (prikazuje se samo ako ga operator komunikacione mreže podržava) – Izaberite mrežu koja će se koristiti. Ako izaberete **Duo režim**, uređaj će automatski birati GSM ili UMTS mrežu zavisno od parametara mreže i sporazuma o romingu između operatora komunikacionih mreža. Za detaljnije informacije obratite se svom operatoru komunikacione mreže.

Izbor operatora – Izaberite **Automatski** da biste podesili svoj uređaj da traži i izabere neku od raspoloživih mreža, ili izaberite **Ručno** da biste ručno birali komunikacionu mrežu ili listu mreža. Ako se veza sa ručno izabranom mrežom prekine, uređaj će upozoriti tonskim alarmom greške i tražiti da ponovo izaberete mrežu. Izabrana mreža mora da ima roming sporazum sa Vašom matičnom komunikacionom mrežom, tj. sa operatorom čija se SIM kartica nalazi u uređaju.

Rečnik termina: Roming sporazum je sporazum između dva ili više provajdera komunikacione mreže kojim se omogućava korisnicima jednog provajdera korišćenje usluga ostalih provajdera.

Prikaz inf. o ćeliji – Izaberite **Uključeno** da biste podesili svoj uređaj tako da Vas obaveštava kada se koristi u celularnoj mreži koja se bazira na MCN (mikro celularna mreža) tehnologiji i da biste aktivirali prijem ćelijskih info poruka.

Proširenje

U pasivnom režimu, označava da su priključene kompatibilne slušalice, a da slušalice nisu na raspolaganju, ili da je Bluetooth veza sa slušalicama prekinuta. označava da je priključen kompatibilni adapter za slušni aparat, a da je priključen kompatibilni **Adapt. za gluvoneme** (TTY terminal).

Izaberite [Slušalice](#), [Adapter za slušni ap.](#), [Adapt. za gluvoneme](#), [Bluetooth hendsfri](#) ili [Auto-komplet](#), pa zatim:

Primarni profil – Podesite profil koji će se automatski aktivirati kada na uređaj priključite dato proširenje. Vidite 'Profili – podesite tonove', str. 109.

Automatski odgovor – Podesite uređaj da automatski odgovara na dolazni poziv posle 5 sekundi. Ako je za tip zvona izabrano [Jedan pisak](#) ili [Bez zvona](#), opcija automatskog odgovora se deaktivira. Opcije automatskog odgovora nije na raspolaganju za TTY terminal, [Adapt. za gluvoneme](#).

Svetla – Izaberite da li svetla ostaju uključena ili se gase posle isteka određenog vremenskog perioda. Ovo podešavanje nije na raspolaganju za sva proširenja.

Ako koristite TY terminal, [Adapt. za gluvoneme](#), morate ga aktivirati u svom uređaju. Pritisnite , pa izaberite [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Proširenje](#) > [Adapt. za gluvoneme](#) > [Koristi tekst. tel.](#) > [Da](#).

Glasovne komande

Glasovne komande možete da koristite za upravljanje svojim uređajem. Za više informacija o naprednim glasovnim komandama koje podržava Vaš uređaj, vidite 'Biranje glasom', str. 72.

Da biste aktivirali napredne glasovne komande za pokretanje aplikacija ili profila, morate da otvorite aplikaciju [Glas. kom.](#) i njen folder [Profili](#). Pritisnite pa izaberite [Alatke](#) > [Glas. kom.](#) > [Profili](#), i uređaj će sam kreirati glasovne komande za aplikacije i profile. Da biste koristili funkcionalnu mogućnost naprednih glasovnih komandi, pritisnite i držite i izgovorite glasovnu komandu. Glasovna komanda je naziv aplikacije ili profila onako kako su oni prikazani u listi.

Da biste dodali aplikacije u listu, izaberite [Opcije](#) > [Nova aplikacija](#). Da biste dodali drugu glasovnu komandu koja se može koristiti za pokretanje aplikacije, dođite do nje, izaberite [Opcije](#) > [Promeni komandu](#), a zatim unesite novu glasovnu komandu u vidu teksta. Izbegavajte dugačke nazive, skraćenice i akronime.

Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu, izaberite [Opcije](#) > [Preslušaj](#).

Da biste promenili podešavanja za glasovne komande, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#). Da biste isključili sintisajzer koji reprodukuje prepoznate glasovne komande na odabranom jeziku, izaberite [Sintesajzer](#) > [Isključeno](#). Da biste 'stečeno umeće' prepoznavanja glasa (modifikacije za glasovne karakteristike korisnika) vratili u prvobitno stanje, na primer, kada se glavni korisnik uređaja promeni, izaberite [Resetuj mod. za glas](#).

Menadžer aplikacija

Pritisnite i izaberite **Alatke > Men. aplik..** U svoj uređaj možete da instalirate dva tipa aplikacija i softvera:

- J2ME™ aplikacije bazirane na Java tehnologiji sa oznakama tipa datoteke .jad ili .jar ().
- Druge aplikacije i softver pogodan za Symbian operativni sistem (). Te instalacione datoteke imaju .sis oznaku tipa datoteke. Instalirajte samo softver koji je namenjen za model Nokia N80. Proizvođači softvera često navode zvanični broj modela ovog proizvoda: Nokia N80-1.

Instalacione datoteke mogu biti prenete u Vaš uređaj iz kompatibilnog računara, preuzete u toku pretraživanja ili poslate u sklopu multimedijalne poruke, kao prilog e-mail poruke ili putem Bluetooth ili IC veze. Da biste neku aplikaciju instalirali u svoj uređaj, koristite modul Nokia Application Installer iz paketa Nokia PC Suite. Ako za prenos datoteka koristite Microsoft Windows Explorer, datoteku sačuvajte na kompatibilnu memorijsku karticu (lokalni disk).

Instalirajte aplikacije i softver

 označava neku .sis aplikaciju, označava neku Java aplikaciju, označava da aplikacija nije kompletno

instalirana, a označava da je aplikacija instalirana na memorijskoj kartici.

 Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Pre instaliranja, obratite pažnju na sledeće:

- Da biste videli tip aplikacije, broj verzije, poreklo ili proizvođača aplikacije, izaberite **Opcije > Vidi detalje**.
- Da biste prikazali detalje sigurnosnog sertifikata aplikacije, izaberite **Opcije > Vidi sertifikat**. Vidite 'Rad sa sertifikatima', str. 120.
- Ako instalirate datoteku koja sadrži ažuriranje ili ispravku postojeće aplikacije, prvobitno stanje možete da povratite jedino ako posedujete prvobitnu instalacionu datoteku ili kompletnu rezervnu kopiju uklonjenog softverskog paketa. Da biste vratili prvobitnu verziju aplikacije, uklonite aplikaciju i ponovo je instalirajte iz originalne instalacione datoteke ili rezervne kopije.
- Za instaliranje Java aplikacija neophodna je odgovarajuća .jar datoteka. Ako je nema, uređaj će tražiti da je preuzmete. Ako nije definisana pristupna tačka za datu aplikaciju, tražiće se da je izaberete. Za preuzimanje .jar datoteke možda će biti potrebno da unesete korisničko ime i lozinku za pristup serveru. Ove podatke ćete dobiti od isporučioaca ili proizvođača aplikacije.

- 1 Da biste našli neku instalacionu datoteku, pritisnite , pa izaberite **Alatke > Men. aplik..** Ili, pretražite memoriju uređaja ili memorijsku karticu (ako je ubačena) koristeći modul **Men. dat.**, ili otvorite poruku u **Poruke > Primljeno** ako je instalaciona datoteka poslata.
- 2 U **Men. aplik.**, izaberite **Opcije > Instaliraj**. U ostalim aplikacijama, dođite do instalacione datoteke, pa pritisnite da biste započeli instaliranje. U toku instaliranja uređaj prikazuje informacije o napredovanju instaliranja. Kada instalirate neku aplikaciju koja nema digitalni potpis ili sertifikat, uređaj prikazuje odgovarajuće upozorenje. Nastavite sa instaliranjem samo ako ste sigurni u poreklo i sadržaj date aplikacije.

Da biste startovali neku instaliranu aplikaciju, nađite je u meniju, pa pritisnite .

Da biste se povezali na mrežu i videli dodatne informacije o aplikaciji, dođite do nje i izaberite **Opcije > Idi na Web adresu** (ako je ova opcija na raspolaganju).

Da biste videli koji su softverski paketi instalirani ili uklonjeni, i kada, izaberite **Opcije > Vidi protokol**.

Da biste instalacioni protokol poslali službi za pomoć tako da vidite šta je instalirano ili uklonjeno, izaberite **Opcije > Pošalji protokol > Kao SMS** ili **Kao e-mail** (dostupno samo ako su postavljena ispravna podešavanja za e-mail).

Važno: Vaš uređaj podržava postojanje samo jedne antivirusne aplikacije. Postojanje više od jedne aplikacije sa antivirusnom funkcijom može da utiče na performanse i rad, ili da dovede do prestanka funkcionisanja ovog uređaja.

Nakon što instalirate aplikacije na kompatibilnu memorijsku karticu, instalacione datoteke (.sis) ostaju u memoriji ovog uređaja. Te datoteke mogu da zauzmu veliku količinu memorije i da Vam onemoguće memorisanje drugih datoteka. Da biste očuvali dovoljnu količinu memorije, koristeći paket Nokia PC Suite napravite rezervne kopije instalacionih datoteka na kompatibilnom PC računaru, zatim koristeći menadžer datoteka uklonite te instalacione datoteke iz memorije uređaja. Vidite 'Menadžer datoteka', str. 20. Ukoliko je .sis datoteka prilog neke poruke, obrišite tu poruku iz prijemnog sandučeta.

Uklonite aplikacije i softver

Dođite do nekog softverskog paketa, pa izaberite **Opcije > Ukloni**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

Ako softver uklonite, možete ga ponovo instalirati jedino ako posedujete prvobitni softverski paket ili rezervnu kopiju uklonjenog paketa. Ako uklonite softverski paket, više nećete moći da otvarate dokumenta napravljena u njemu.

Ako se neki drugi softverski paket oslanja na uklonjeni paket, on može prestati da funkcioniše. Pogledajte dokumentaciju instaliranog softverskog paketa za više detalja.

Podešavanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, a zatim neku od sledećih opcija:

Onlajn provera sert. – Izaberite da biste odgovarajući sertifikat pre instaliranja neke aplikacije proveravali onlajn, tj. na mreži.

Primarna Web adresa – Postavite podrazumevanu adresu koja se koristi za onlajn proveru sertifikata.

Neke Java aplikacije mogu da zahtevaju da obavite telefonski poziv, da pošaljete poruku ili da se povežete na mrežu preko određene pristupne tačke da biste mogli da preuzmete dodatne podatke ili komponente. U glavnom prikazu **Men. aplik.** dođite do neke aplikacije, pa izaberite **Opcije** > **Podešav. paketa** da biste promenili podešavanja koja se odnose na datu aplikaciju.

Ključevi za aktiviranje datoteka koje su zaštićene autorskim pravom

Da biste videli ključeve za aktiviranje sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju, pritisnite , izaberite **Alatke** > **Ključevi** pa zatim:

Važeći ključevi – Vidite ključeve koji se odnose na jednu ili više medija datoteka, kao i ključeve čiji period važenja još nije započeo.

Nevažeći ključevi – Vidite ključeve koji nisu važeći; vremenski period korišćenja medija datoteke je istekao ili u uređaju postoji zaštićena medija datoteka bez ključa za aktiviranje.

Klj. se ne koriste – Vidite ključeve za aktiviranje medija datoteka koje ne postoje u uređaju.

Da biste dokupili vreme prava korišćenja, ili produžili vremenski period korišćenja neke medija datoteke, izaberite odgovarajući ključ za aktiviranje, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pribavi ključ za aktivir..** Ključevi za aktiviranje (sadržaja) se ne mogu ažurirati ako je opcija prijema Web servisnih poruka onemogućena, isključena. Vidite 'Web servisne poruke', str. 59.

Da biste videli detaljne informacije, kao što su period važnosti kao i mogućnost slanja date datoteke, dođite do odgovarajućeg ključa za aktiviranje sadržaja, pa zatim pritisnite .

Rešavanje problema Pitanja i odgovori

Pristupni kodovi

P: Koja je moja lozinka za zaključavanje, PIN i PUK kod?

O: Fabrički postavljena, podrazumevana, šifra blokade (zaključavanja) je **12345**. Ako zaboravite ili izgubite svoju šifru blokade, obratite se prodavcu.

Ako zaboravite ili izgubite PIN ili PUK kod, ili ih uopšte niste dobili, obratite se svom provajderu komunikacione mreže. Za informacije o lozinkama, obratite se provajderima čije pristupne tačke koristite, na primer, komercijalnom Internet provajderu (ISP), provajderu servisa ili operatoru komunikacione mreže.

Aplikacija ne reaguje

P: Kako da zatvorim aplikaciju koja ne reaguje?

O: Da otvorite prozor za izbor aplikacija, pritisnite i držite . Zatim dodate do aplikacije i pritisnite da biste je zatvorili.

Bluetooth povezivanje

P: Zašto ne mogu da pronađem uređaj svog prijatelja?

O: Proverite da li je Bluetooth aktiviran u oba uređaja. Neka rastojanje između uređaja ne prelazi 10 metara (33 stope) i neka između njih ne bude zidova ili drugih prepreka. Proverite da li drugi uređaj nije u režimu 'Skriven'. Proverite da li su uređaji međusobno kompatibilni.

P: Zašto ne mogu da raskinem Bluetooth vezu?

O: Ako je drugi uređaj povezan sa Vašim uređajem, vezu možete da raskinete sa drugog uređaja ili tako što ćete deaktivirati Bluetooth povezivanje. Izaberite [Poveziv. > Bluetooth > Isključeno](#).

Web servisi

P: Šta da radim kada se prikaže sledeća poruka: [Nije definisana nijedna ispravna pristupna tačka. Definisati je u podešavanjima Servisa.](#)?

O: Unesite ispravna podešavanja pretraživača. Za uputstva se obratite svom provajderu servisa.

Kamera

P: Zašto su slike 'zamrljane'?

O: Skinite zaštitnu plastičnu foliju koja prekriva ekran i kameru. Proverite da li je okular objektiv kamere čist.

Ekran

P: Zašto se na ekranu pojavljuju izbledele ili svetle tačke, ili neke nedostaju kod svakog uključivanja uređaja?

O: Ovo je karakteristično za ovu vrstu ekrana. Na nekim ekranima mogu postojati tačkice koje su stalno pobuđene ili stalno nepobuđene. To je normalna pojava, a ne znak neispravnosti.

Kućna mreža (UPnP)

P: Zašto drugi uređaj ne može da vidi datoteke koje se nalaze u mom uređaju?

O: Proverite da li ste konfigurisali parametre, podešavanja kućne mreže, da li je [Deljenje sadržaja](#) aktivirano u Vašem uređaju i da li je taj drugi uređaj UPnP (automatsko samokonfigurisanje) kompatibilan.

Dnevnik

P: Zašto se prikazuje prazan dnevnik?

O: Možda ste aktivirali neki filter, a nije zabeležen nijedan komunikacioni događaj koji odgovara tom filteru. Da biste videli sve komunikacione događaje, izaberite [Moje](#) > [Dnevnik](#) > [Opcije](#) > [Razdvoji](#) > [Sve veze](#).

Malo memorije

P: Šta mogu da učinim kada ponestane memorije u mom uređaju?

O: Možete redovno da brišete naredne stavke kako biste izbegli prepunjavanje memorije:

- Poruke u folderima [Primljeno](#), [Nacrti](#) i [Poslato](#) u okviru [Poruke](#)
- E-mail poruke koje su preuzete u memoriju uređaja
- Sačuvane strane pretraživača (Web strane)
- Slike i fotografije u okviru [Galerija](#)

Da biste obrisali kontakt podatke, napomene iz kalendara, brojače vremena i troškova poziva, rezultate igara ili bilo koje druge podatke, idite u odgovarajuću aplikaciju i obrišite ih u

njoj. Ako brišete više stavki, i pojavi se jedana od sledećih napomena: [Nedovoljno memorije. Obrisati neke podatke.](#) ili [Memorija skoro puna. Obrisati neke podatke.](#), pokušajte da stavke brišete jednu po jednu (počev od najmanje).

P: Kako mogu da sačuvam podatke pre nego što ih obrišem?

O: Sačuvajte podatke na jedan od narednih načina:

- Koristeći Nokia PC Suite, napravite rezervnu kopiju svih podataka na kompatibilnom računaru.
- Pošaljite slike na svoju e-mail adresu, pa ih zatim sačuvajte u svoj računar.
- Pošaljite podatke na kompatibilni uređaj koristeći Bluetooth povezivanje.
- Sačuvajte podatke na kompatibilnu memorijsku karticu.

Poruke

P: Zašto ne mogu da odaberem neki kontakt?

O: U kontakt kartici možda ne postoji telefonski broj ili e-mail adresa. Unesite nedostajuće podatke u kontakt karticu u modulu [Kontakti](#).

Multimedijalne poruke

P: Šta da uradim kada uređaj ne može da primi multimedijalnu poruku zato što je memorija puna?

O: Količina neophodne memorije se prikazuje u poruci o grešci: [Nedovoljno memorije da se preuzme poruka. Obrisati neke podatke.](#) Da biste videli koje vrste podataka imate i koliko memorije razne grupe podataka zauzimaju, izaberite [Menadžer dat.](#) > [Opcije](#) > [Detalji o memoriji](#).

P: Kratko se pojavljuje napomena **Preuzima se poruka**. Šta se dešava?

O: Uređaj pokušava da preuzme multimedijalnu poruku iz centra za razmenu multimedijalnih poruka. Proverite da li su parametri za razmenu multimedijalnih poruka pravilno postavljeni i uverite se da nema grešaka u brojevima ili adresama. Izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanje > MMS poruka**.

P: Kako mogu da raskinem vezu za prenos podataka (data vezu) kada uređaj stalno iznova započinje data vezu?

O: Da bi uređaj prestao da uspostavlja data vezu, izaberite **Poruke** pa zatim:
Po prijemu poruke > Odloži preuzim. – Da bi centar za razmenu multimedijalnih poruka sačuvao poruku za preuzimanje drugom prilikom, recimo, nakon što proverite podešavanja. Nakon ove promene, uređaj još uvek mora da pošalje poruku mreži. Da odmah preuzmete poruku, izaberite **Preuzmi odmah**.
Po prijemu poruke > Odbaci poruku – Da se sve dolazne multimedijalne poruke odbacuju. Nakon ove promene, uređaj mora da pošalje poruku mreži, a centar za razmenu multimedijalnih poruka briše multimedijalne poruke koje čekaju na preuzimanje.
Prijem MMS poruka > Isključeno – Da se dolazne multimedijalne poruke ne primaju. Posle ove izmene, uređaj neće uspostavljati nikakve veze sa mrežom koje se odnose na multimedijalne poruke.

Povezivanje sa PC računarom

P: Zašto imam problema pri povezivanju uređaja sa PC računarom?

O: Proverite da li je paket PC Suite instaliran i pokrenut na računaru. Vidite 'Uputstvo za korisnika' za Nokia PC Suite na CD-ROM disku. Za dodatne informacije o načinu korišćenja paketa Nokia PC Suite, vidite funkciju pomoći u paketu Nokia PC Suite ili posetite strane podrške na adresi www.nokia.com.

Bežična LAN mreža

P: Zašto ne mogu da vidim bežičnu LAN (WLAN) mrežu mada sam siguran da se nalazim unutar zone pokrivanja mrežom?

O: Moguće je da WLAN mreža koristi SSID, skriveni identifikator skupa servisa. Mrežama koje koriste SSID (skriveni identifikator skupa servisa) možete da pristupate jedino ako znate ispravan SSID i ako ste kreirali WLAN Internet pristupnu tačku u svom Nokia uređaju.

P: Kako isključujem bežični LAN (WLAN) u svom Nokia uređaju?

O: WLAN u Vašem Nokia uređaju će se isključiti kada ne pokušavate da se povežete, ili ako niste povezani na drugu pristupnu tačku, ili ako ne skenirate mreže koje su na raspolaganju. Da biste dodatno smanjili utrošak energije, možete postaviti svoj Nokia uređaj da u pozadini ne skenira mreže, ili da to rede čini, koje su na raspolaganju. WLAN će se isključivati između dva uzastopna skeniranja u pozadini.

Da biste promenili podešavanja skeniranja u pozadini:

- 1 Pritisnite , pa zatim izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Bežična LAN mreža**.
- 2 Promenite **Prikaži dostupnost** u **Nikada** da isključite pozadinska skeniranja, ili povećajte interval pozadinskih skeniranja u **Skeniraj mreže**.
- 3 Da promene sačuvate, izaberite **Nazad**.

Kada je za **Skeniraj mreže** postavljeno **Nikada**, ikonica dostupnosti bežične LAN mreže se neće prikazivati u pasivnom režimu. Međutim, još uvek ćete moći da ručno skenirate, tražite, raspoložive bežične LAN mreže i da se na njih povezujete na uobičajeni način.

Informacije o bateriji

Punjenje i pražnjenje

Vaš uređaj se napaja energijom iz dopunjive baterije. Poneke eksploatacione karakteristike nove baterije se postižu tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i pražnjenja. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu postane značajno kraće od normalnog, zamenite bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model uređaja.

Kada se nova, zamenjena, baterija koristi prvi put, ili kada baterija nije bila korišćena duže vreme, eventualno će biti potrebno priključiti punjač, isključiti ga, pa ga ponovo uključiti da bi punjenje baterije počelo.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz uređaja. Ne ostavljajte potpuno napunjenu bateriju povezanu na punjač, pošto prekomerno punjenje može da skрати životni vek baterije. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti bilo kakav telefonski poziv.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, novčić, spajalica ili pero, napravi direktan kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim je ostvaren kontakt.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušavajte da bateriju uvek držite na temperaturi od 15°C do 25°C (59°F do 77°F). Uređaj sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru pošto mogu eksplodirati. Baterije mogu da eksplodiraju i ako su oštećene. Baterije odlažite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu reciklirate. Ne odlažite ih kao kućni otpad.

Ne rasklapajte i ne secite baterije. U slučaju da dođe do curenja baterije, ne dopustite da tečnost dođe u kontakt sa kožom ili sa očima. U slučaju takvog curenja, odmah vodom isperite oči ili kožu, ili zatražite medicinsku pomoć.

Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija

Radi sopstvene bezbednosti uvek koristite originalne Nokia baterije. Da proverite da li dobijate originalnu Nokia bateriju; kupite je od ovlašćenog Nokia distributera, potražite na pakovanju logo 'Nokia Original Enhancements' i ispitajte hologramsku etiketu sledećim postupcima:

Uspešni rezultati ove četiri provere nisu apsolutna garancija autentičnosti baterije. Ukoliko imate razloga da verujete da Vaša baterija nije autentična originalna Nokia baterija, uzdržite se od njenog korišćenja i odnesite je najbližem ovlašćenom Nokia servisu ili distributeru radi pomoći. Vaš ovlašćeni Nokia servis ili distributer će ispitati autentičnost baterije. Ako se autentičnost ne može potvrditi, vratite bateriju prodavcu.

Utvrdite autentičnost holograma

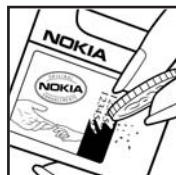
- 1 Kada gledate hologram na etiketi, iz jednog ugla treba da vidite Nokia simbol dveju ruku koje se spajaju, a iz drugog ugla, logo 'Nokia Original Enhancements'.

- 2 Kada iskosite hologram po levoj, desnoj, donjoj i gornjoj strani, treba da vidite 1, 2, 3 odnosno 4 tačke na svakoj odgovarajućoj strani.

- 3 Zagrebite bočnu stranu etikete da otkrijete dvadesetocifrenu šifru, na primer 12345678919876543210. Okrenite bateriju tako da su ovi brojevi okrenuti nagore. Očitava se dvadesetocifrena šifra koja počinje brojem u gornjem redu iza kojeg sledi donji red.

- 4 Validnost dvadesetocifrene šifre proverite na adresi www.nokia.com/batterycheck.

Da kreirate tekstualnu poruku, ukucajte tu dvadesetocifrenu šifru, recimo 12345678919876543210 i pošaljite poruku na +44 7786 200276.

Da kreirate tekstualnu poruku,

- Za države Dalekog istoka (Pacifička Azija) osim Indije: Unesite tu dvadesetocifrenu šifru, recimo 12345678919876543210, i pošaljite poruku na +61 427151515.
- Samo za Indiju: Unesite "Battery" pa iza toga dvadesetocifrenu šifru baterije, recimo Battery 12345678919876543210, i poruku pošaljite na 5555.

Naplaćuju se troškovi nacionalnog i međunarodnog operatora.

Trebalo bi da primite poruku sa informacijom da li se može potvrditi autentičnost šifre.

Šta ako baterija nije autentična?

Ako ne možete da potvrdite da je Vaša Nokia baterija sa hologramom na nalepnici autentična Nokia baterija, molimo da je ne koristite. Odnosite je u najbliži ovlašćeni Nokia servis ili ovlašćenom Nokia distributeru radi pomoći. Korišćenje baterije koju nije odobrio proizvođač može da bude opasno i da rezultira nezadovoljavajućim radom i oštećenjem uređaja i njegovih proširenja. To može i da učini nevažecim sva odobrenja i garancije koje se odnose na taj uređaj.

Da saznate više o originalnim Nokia baterijama, posetite www.nokia.com/battery.

Čuvanje i održavanje

Vaš uređaj je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Naredne sugestije će Vam pomoću da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Uređaj održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se uređaj pokvari, izvadite bateriju i ostavite uređaj da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Ne upotrebljavajte uređaj, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Ne držite uređaj na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Ne držite uređaj na mestima sa niskom temperaturom. Kada se uređaj zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvarate uređaj osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Uređaj nemojte da ispuštate, protresate ili udarate. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje uređaja ne upotrebljavajte jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterdžente.

- Ne bojte uređaj. Boja može da blokira pokretne delove uređaja i da ometa pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva (kamera, senzor rastojanja i senzor osvetljenja) koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete uređaj i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.
- Punjače koristite u zatvorenom prostoru.
- Pre slanja uređaja u servis, uvek napravite rezervne kopije podataka koje želite da sačuvate (kao što su kontakti i beleške u kalendaru).
- Da biste uređaj s vremenom na vreme resetovali radi optimalnog funkcionisanja, isključite uređaj i izvadite bateriju. Napravite rezervne kopije svih važnih podataka.

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na ovaj uređaj, bateriju, punjač kao i na sva proširenja. Ako neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

Odlaganje

Simbol precrtane korpice za otpatke na proizvodu, dokumentaciji ili na pakovanju, Vas podseća da se unutar Evropske unije svi električni i elektronski proizvodi, baterije i akumulatori na kraju svog radnog veka moraju zasebno prikupljati. Ne odlažite ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad.

Vraćajte proizvode na prikupljanje kako biste sprečili moguće štetne posledice po životnu sredinu i ljudsko zdravlje usled nekontrolisanog odlaganja otpada, i kako biste promovisali održivo ponovno korišćenje materijalnih resursa. Informacije o prikupljanju ćete dobiti od prodavca ovog proizvoda, lokalnih sanitarnih organa, nacionalnih organizacija za odgovornost proizvođača ili od lokalnog predstavnika firme Nokia. Za detaljnije informacije, vidite Ekološku izjavu (Eco-Declaration) proizvoda ili informacije koje se odnose na datu državu na adresi www.nokia.com.

Dodatne informacije o bezbednosti

Deca

Vaš uređaj i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe na datoj lokaciji i da isključite svoj aparat uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost. Koristite uređaj samo u njegovim normalnim radnim položajima. Ovaj uređaj zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 2,2 cm (7/8 inči). Kada se za nošenje na telu koristi futrola, kopča za pojas ili držač, oni ne bi trebalo da sadrže metalne delove i trebalo bi da uređaj održavaju od tela na gore datom rastojanju.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom uređaju je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se predaja ne završi.

Delovi ovog uređaja imaju magnetna svojstva. Ovaj uređaj privlači metalne predmete. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu ovog uređaja pošto se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnih uređaja, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj uređaj u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Medicinski implanti Proizvođači medicinskih uređaja preporučuju da se održava minimalno rastojanje od 15,3 cm (6 inča) između nekog mobilnog uređaja i medicinskog implanta kao što je pejsmejker ili implantirani kardioverter defibrilator kao bi se izbegla potencijalna ometanja medicinskog uređaja. Osobe sa takvim implantima bi trebalo da:

- Uvek drže bežični uređaj na rastojanju većem od 15,3 cm (6 inča) od medicinskog implanta kada je bežični uređaj uključen.
- Ne nose bežični uređaj u džepu na grudima.
- Bežični uređaj drže na uhu na suprotnoj strani od medicinskog implanta kako bi se mogućnost stvaranja smetnji svela na minimum.
- Pročitajte i pridržavajte se instrukcija proizvođača medicinskih implanata.

Ukoliko imate pitanja u vezi korišćenja svog bežičnog uređaja u kombinaciji sa nekim medicinskim implantom, obratite se svom davaocu zdravstvene zaštite.

Slušni aparati Neki digitalni bežični uređaji mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalirane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj uređaj ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instaliranje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj uređaj. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog uređaja u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj uređaj, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazдушnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežični uređaj za

automobil nepropisno instaliran a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog uređaja u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj uređaj pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj uređaj kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj uređaj na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalubljiva plovnih objekata, objekte za prenos ili skladištenje hemikalija, vozila na tečni gas (propan ili butan gas), kao i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemijska isparenja ili čestice kao što su žitarice, prašina ili metalni prah.

Hitni pozivi

Važno: Bežični telefoni, uključujući i ovaj uređaj, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični uređaj za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Da uputite hitni poziv:

- 1 Uključite uređaj ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM kartica pravilno postavljena u uređaj.
- 2 Pritisnite potreban broj puta taster 'završi' ('end') da obrišete sadržaj ekrana i da aktivirate uređaj za telefoniranje.
- 3 Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
- 4 Pritisnite taster 'pozovi' ('call').

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite hitni poziv. Ako je u uređaju aktiviran profil (način rada) "oflajn" ili "let", morate ga prvo promeniti čime aktivirate telefonsku funkciju da biste mogli da uputite hitni poziv. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada upućujete hitni poziv, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični uređaj može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

Informacije o sertifikaciji (SAR)

OVAJ MOBILNI UREĐAJ ZADOVOLJAVA SMERNICE KOJE SE ODOSE NA IZLAGANJE RADIOFREKVENTNIM TALASAMI.

Vaš mobilni uređaj je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti radiofrekventnim talasima koje preporučuju međunarodne smernice. Ove smernice je razvila međunarodna naučna organizacija ICNIRP, i one sadrže sigurnosne rezerve namenjene da osiguraju zaštitu svih osoba, bez obzira na njihovu starosnu dob i zdravstveno stanje.

Smernice za izloženost za mobilne uređaje koriste jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim ICNIRP smernicama iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) raspoređeno na 10 grama telesnog tkiva. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa uređajem koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Stvarna SAR vrednost uređaja u radu može da bude znatno ispod ove maksimalne vrednosti pošto je uređaj projektovan tako da koristi samo onoliko snage koliko je potrebno da dospe do mreže. Ta vrednost se menja i ona zavisi od brojnih faktora, kao što je koliko ste udaljeni od mrežne bazne stanice. Najviša

SAR vrednost po ICNIRP smernicama za korišćenje ovog uređaja uz uvo iznosi 0,68 W/kg.

Korišćenje pribora i proširenja uređaja može da rezultira različitim SAR vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem i ispitivanjem, kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Dodatne informacije u vezi SAR su date u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

A

alatka "Memorijska kartica" 20

aplikacija pomoći 22

aplikacije

instaliranje 124

Java 124

uklanjanje 125

audio snimci 35

B

baterije

utvrđivanje autentičnosti 132

beleške 107

bežični LAN

bezbednost 18

kreirajte IAP 16

podešavanja pristupne tačke 116

Vidite *kućna mreža*

biranje glasom 72

Bluetooth

adresa uređaja 100

bezbednost 100

isključivanje 101

povezivanje 98

slanje podataka 100

slušalice 122

uparivanje 101

brzo biranje 72

Č

čet

Vidite *čascanje*

Ć

ćaskanje 94

blokiranje 96

povezivanje na server 94

slanje čet poruka 95

snimanje poruka 96

D

data kabl 102

data veze

detalji 104

indikator 13

završavanje 104

diktafon 108

dnevnik

brisanje sadržaja 80

filtriranje 80

dopunjeni pasivni režim 111

E

ekran 113

e-mail 56

automatsko preuzimanje 61

brisanje poruka 61

otvaranje 60

podešavanja 64

preuzimanje iz poštanskog

sandučeta 60

prikazivanje priloga 61

udaljeno poštansko sanduče 59

F

fiksno biranje 69

filmovi, muvee spotovi

autorski muvee 50

ekspres muvee 50

Flash plejer 51

FM radio 92

formati datoteka

.jad 124

.jar 124

.sis 124

RealPlayer 48

G

galerija 35

- prezentacije 37
- razvrstavanje datoteka
 - u albumima 37
- rezervne kopije datoteka 38
- slajd šou 37
- štampanje slika 36
- vršenje izmena slika 36

glasovne komande 123

pozivanje 73

govorna pošta 71

- preusmeravanje poziva
 - na govornu poštu 121
- promena telefonskog broja 71

govorne poruke 71

H

hitni pozivi 8, 138

I

igre 97

imenik

Vidite *kontakti*

indikatori 13

informacije o podršci 11

instaliranje aplikacija 124

internet

Vidite *web*

Internet pristupne tačke (IAP)

Vidite *pristupne tačke*

intuitivni način unosa teksta 54

isključiti zvuk 48

izrada rezervne kopije 20

izveštaji

Vidite *izveštaji o dostavi*

izveštaji o dostavi

- brisanje 80
- neslanje 63
- primanje 62

J

Java

Vidite *aplikacije*

K

kalendar

- brisanje stavki 91
- kreirajte stavke 90
- podešavanja 91
- sinhronizacija Nokia PC Suite 90

kalkulator 107

kamera

- blic 26
- memorisanje video snimaka 31
- montaža videa 33
- podešavanja kamere
 - za pravljenje fotografija 29

podešavanja parametara slike 27

podešavanja parametara

video snimanja 27

podešavanja video rikordera 32

podešavanje osvetljenja

i boje 25, 27, 31

prečice fotoaparata 25

režim više snimaka 26

režimi slikanja 27

samookidač 26

slanje slika 26

video prečice 31

kancelarijske aplikacije 107

keš, pražnjenje 84

ključevi za aktiviranje (sadržaja) 126

kodovi 118

konferencijski poziv 72

kontakt kartice 67

memorisanje DTMF sekvenci 78

slanje 67

ubacivanje slika 67

kontrola jačine zvuka

podešavanje jačine zvuka 14

u toku poziva 71

zvučnik 14

konvertor 107

kopiranje

kontakata između SIM kartice
i memorije uređaja 68

kućna mreža 17

bezbednost 18

L

LED 113

M

markeri 81

medija datoteke

brzo premotaj napred 48

formati datoteka 48

isključiti zvuk 48

premotaj unazad 48

memorija

pražnjenje memorije 21, 79

pregled utroška memorije 21

menadžer aplikacija 124

menadžer datoteka 20

menadžer uređaja 105

meni, preuređivanje 109

miniSD kartice 19

modem 103

montaža videa

autorski video snimci 33

dodavanje audio snimaka 33

dodavanje efekata 33

dodavanje prelaza 33

mrežni servisi 9

multimedijalne poruke 56

multimedijski taster 112

muzički centar 45

N

Nokia PC Suite

podaci kalendara 90

prebacivanje muzičkih datoteka

u memorijsku karticu 45

pregled podataka u memoriji

uređaja 21

sinhronizacija 102

nova verzija softvera 11, 105

O

održavanje 134

P

pasivni režim rada 109

personalizacija 110

PIN kodovi 119

PIN2 kodovi 119

pinjači 9

podešavanja

Bluetooth povezivanje 99

časkanje 94, 96

data veze 114

datum i vreme 118

ekran 113

fabrička podešavanja 113

jezik 112

kalendar 91

personalizovanje telefona 109

PIN kod 119

poruke 62

preusmeravanje poziva 121

pristupne tačke 115

pristupni kodovi 118

sat 15

sertifikati 120

skrin sejver 113

šifra blokade 119

UPIN kod 119

UPUK kod 120

zabrana poziva 121

podešavanja adaptera

za slušni aparat 122

podešavanja jezika 112

podešavanja slušalica 122

podešavanja veze 114

poruke

e-mail 56

info servis 54, 66

- multimedijalne poruke 56
- poštansko sanduče 59
- primljeno 58
- tekstualne poruke 56
- poštansko sanduče 59
- povezivanja sa PC računarom 102
- povezivanja sa računarom 102
- pozivi
 - delite video 74
 - međunarodni 71
 - odbijanje 77
 - odgovaranje 77
 - podešavanja 113
 - podešavanja preusmeravanja poziva 121
 - prenos 78
 - primljeni 78
 - propušteni 78
 - trajanje 79
- prazan ekran
 - Vidite *pasivni režim rada*
- prečice 21
- prenos podataka iz drugog uređaja 12
- pretraživanje interneta 82
- primljeni pozivi 78
- pristupne tačke
 - podešavanja 115

- profili 109
- propušteni pozivi 78
- proširenja 122
- protokoli
 - IMAP4 64
 - IPv4 i IPv6 116
 - POP3 64
 - WAP 9
- PUK kodovi 119
- Q**
- Quickoffice 8
- R**
- rad bez upotrebe ruku
 - vidite *zvučnik*
- radio 92
- RealPlayer 47
- rečnik 54
- registar poziva
 - Vidite *dnevnik*
- rešavanje problema 127
- režim eksterni SIM 99
- režimi slikanja
 - režimi fotografisanja 28
 - režimi video snimanja 28

- S**
- SAR (stepen specifične apsorpcije) 138
- sat
 - alarm 14
 - podešavanja 15
- sat sa alarmom 14
- sertifikati 120
- servisni zahtevi 54
- sigurnosna šifra 119
- SIM kartica
 - imena i brojevi 68
 - kopiranje imena i brojeva u telefon 68
 - poruke 62
- sinhronizacija 104
- sis datoteka 124
- slanje
 - kontakt kartice, vizitkarte 67
 - slike 26
 - video snimci 34
- softver
 - instaliranje aplikacija 124
 - prenos datoteke u Vaš uređaj 124
 - uklanjanje aplikacija 125
- svg datoteke 37

Š

šifra blokade 119

štampanje

- beleške 107
- e-mail poruke 61
- kontakt kartice 67
- multimedijalne poruke 58
- slike 46
- stavke kalendara 91
- tekstualne poruke 58

T

tapeti

- korišćenje slika 36
- promena 110

tekstualne poruke 56

- ograničenje broja karaktera 57
- pisanje 56
- podešavanja 62
- primanje 58
- slanje 56

teme 110

tonovi zvona

- lični ton zvona 69
- primanje u okviru tekstualne poruke 59

tradicionalni način unosa teksta 54

trajanje dnevnika 80

U

udaljeno poštansko sanduče 59

UPIN kodovi 119

UPnP 17

UPUK kodovi 120

USSD komande 54

V

veze sa paketnim prenosom podataka

podešavanja 117

video plejer

Vidite *RealPlayer*

video poziv 73

- odbacivanje 77
- odgovaranje 77

video snimci 35

Visual Radio 92

- ID vizuelnog servisa 93
- praćenje sadržaja 93

vodič 23

vršenje izmena slika 29

W

web

- dnevnici 88
- izvodi 88
- pretraživač 81, 85
- pristupne tačke 115

Z

zaštita autorskog prava 126

zvuci

- isključivanje tona zvona 77
- podešavanje jačine zvuka 14
- snimanje zvuka 108

zvučnik 14